

A NEWCASTLE-BETEGSÉG ELLENI VÉDEKEZÉS KÉSZENLÉTI TERVE

2020.

Az országos készenléti terv a Newcastle-betegség (Newcastle disease, más néven: baromfipestis, továbbiakban: ND) elleni védekezés részletes szabályairól szóló 163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet alapján készült dokumentum.

Az országos készenléti terv alapján minden megyének megyei készenléti tervet kell összeállítania.

Tartalom

I. A BETEGSÉG ISMERTETÉSE	5
I. 1. KÓROKTAN	5
I. 2. ELLENÁLLÓ-KÉPESSÉG	5
I. 3. ELŐFORDULÁS	5
I. 4. JÁRVÁNYTAN.....	5
I. 5. GAZDAFAJOK	5
I. 6. TERJEDÉS	5
I. 7. KÓRFEJLŐDÉS.....	6
I. 8. LAPPANGÁSI IDŐ.....	6
I. 9. TÜNETEK.....	6
I. 10. KÓRBONCTAN	6
I. 11. ELKÜLÖNÍTŐ KÓRJELZÉS.....	7
I. 12. LABORATÓRIUMI KÓRJELZÉS	7
I. 13. MINTAVÉTEL.....	7
I. 14. VÉDEKEZÉS, MEGELŐZÉS.....	7
II. ÁLTALÁNOS HATÓSÁGI FELTÉTELRENDSZER.....	9
II. 1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	9
II. 2. PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK.....	10
II. 3. IRÁNYÍTÁSI LÁNCSOLAT	12
II. 4. KAPCSOLAT MÁS SZERVEKSEL	13
III. A JÁRVÁNY LEKÜZDÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK / SZERVEZETI EGYSÉGEK	13
III. 1. VÁLSÁGSTÁB.....	13
III. 2. ORSZÁGOS JÁRVÁNYVÉDELMI KÖZPONT	15
III. 3. A MEGYEI KORMÁNYHIVATALOK ÉLELMISZERLÁNCÉRT FELELŐS FŐOSZTÁLYAI (ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI ÉS FÖLDHIVATALI / ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI, NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI / ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI, FÖLDHIVATALI, NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI, ERDÉSZETI / NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI FŐOSZTÁLY).....	17
III. 4. HELYI JÁRVÁNYVÉDELMI KÖZPONT (HJK)	17
III. 5. SZAKÉRTŐI CSOPORT	21
III. 6. ANYAGOK ÉS ESZKÖZÖK.....	23
III. 7. SZEMÉLYI FELTÉTELEK (KIRENDELT SZAKEMBEREK ÉS SEGÉDERŐ)	24
III. 8. FELADATOK JÁRVÁNYMENTES IDŐSZAKBAN.....	24
III. 9. ÁLTALÁNOS FELADATOK NEWCASTLE-BETEGSÉG GYANÚ ESETÉN.....	25
IV. INTÉZKEDÉSI ÚTMUTATÓ	26
IV. 1. A BETEGSÉG GYANÚJÁNAK BEJELENTÉSE	26
IV. 2. ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI VIZSGÁLAT	27
IV. 3. A BETEGSÉG GYANÚJÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA	28
IV. 4. MINTAVÉTEL ÉS MINTAKÜLDÉS	28
IV. 5. DIAGNOSZTIKA.....	29
IV. 6. ELSŐDLEGES INTÉZKEDÉSEK.....	30
IV. 7. A BETEGSÉG MEGÁLLAPÍTÁSA	32
IV. 8. KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK ELRENDELÉSE; MOZGÓSÍTÁS.....	32
IV. 9. NEMZETI BEJELENTÉS.....	35
IV. 10. NEMZETKÖZI BEJELENTÉS	35
IV. 11. JÁRVÁNYÜGYI NYOMOZÁS	36
IV. 12. LEÖLÉS, LEVÁGÁS.....	36
IV. 13. ÁLLATI TETEM ÁRTALMATLANÍTÁSA	38
IV. 14. KÁRBECSLÉS.....	39
IV. 15. JÁRVÁNYÜGYI SZŰRŐVIZSGÁLATOK	41
IV. 16. FERTŐTLENÍTÉSI ÚTMUTATÓ	42
IV. 17. KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK FELOLDÁSA	49
IV. 18. ÚJRATELEPÍTÉS.....	49
IV. 19. A BETEGSÉG ELŐFORDULÁSA SZÁLLÍTÁS KÖZBEN	50

IV. 20. A BETEGSÉG ELŐFORDULÁSA ÁLLATVÁSÁRON, ÁLLATKIÁLLÍTÁSON	50
IV. 21. A BETEGSÉG ELŐFORDULÁSA VÁGÓHÍDON, DARABOLÓ ÜZEMBEN, HŰTŐHÁZBAN	51
IV. 22. SPECIÁLIS ELŐÍRÁSOK ÁLLATKERTEKRE, VÉDETT ŐSHONOS BAROMFI FAJTÁK ÉS MAGAS GENETIKAI ÉRTÉKET KÉPVISELŐ, VESZÉLYEZTETETT HELYZETBE KERÜLT BAROMFI FAJTÁK ÁLLOMÁNYAIRA, TOVÁBBÁ KISÁLLAT-KERESKEDÉSEKBE TARTOTT MADARAKRA.....	53
IV. 23. SPECIÁLIS ELŐÍRÁSOK VADON ÉLŐ MADARAKRA	53
IV. 24. ÁLLATVÉDELMI ELŐÍRÁSOK.....	53
IV. 25. MEGELŐZŐ IMMUNIZÁLÁS	54
V. KÉPZÉS ÉS A BETEGSÉGGEL KAPCSOLATOS KÉSZENLÉT	55
VI. A KÖZVÉLEMÉNY TÁJÉKOZTATÁSA.....	57
VII. MELLÉKLETEK	59
VII.1. MELLÉKLET: AZ ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT INTÉZMÉNYRENDSZERE.....	60
VII.2. MELLÉKLET: UTASÍTÁSI ÉS INFORMÁCIÓS LÁNCOLAT NEWCASTLE-BETEGSÉG KITÖRÉST KÖVEŐEN	61
VII.3. MELLÉKLET: ÉRTESÍTENDŐ SZERVEZETEK LISTÁJA ÉS ELÉRHETŐSÉGEI.....	62
VII.4. MELLÉKLET: KORMÁNYPÉNZBÍZOTTAK LISTÁJA ÉS ELÉRHETŐSÉGEI.....	63
VII.5. MELLÉKLET: ATEV ÜZEMLISTA	64
VII.6. MELLÉKLET: TELEPEK, TELEPÜLÉSEK KOCKÁZATI BESOROLÁSA A HÁZI BAROMFI SZEMPONTJÁBÓL.....	65
VII.7. MELLÉKLET: ÚTMUTATÓ SZOLGÁLTATÓ ÁLLATORVOSOK RÉSZÉRE A NEWCASTLE-BETEGSÉGGEL KAPCSOLATBAN	68
MILYEN ESETBEN ÉRTESÍTSE A HATÓSÁGI ÁLLATORVOST A NEWCASTLE-BETEGSÉG GYANÚJÁRÓL?	68
MELYEK AZ ELSŐDLEGES FELADATOK, AMELYEKET A SZOLGÁLTATÓ ÁLLATORVOSNAK MEG KELL TENNIE NEWCASTLE-BETEGSÉG GYANÚJA ESETÉN?	68
VII.8. MELLÉKLET: TÁJÉKOZTATÓ A NEWCASTLE-BETEGSÉGRŐL (BAROMFIPESTISRŐL) A BAROMFI SEKTOR RÉSZÉRE	71
VII.9. MELLÉKLET: A NEWCASTLE-BETEGSÉG JELLEMZŐI.....	73
VII.10. MELLÉKLET: FELSZERELÉSEK.....	75
VII.11. MELLÉKLET: HÁZIMADÁR/VADMADÁR MINTAAZONOSÍTÓ LAP MADÁRINFLUENZA ÉS NEWCASTLE-BETEGSÉG MONITORING MINTAVÉTELHEZ	77
VII.12. MELLÉKLET: MEGFIGYELÉSI ZÁRLAT	78
VII.13. MELLÉKLET: HELYI ZÁRLAT	82
VII.14. MELLÉKLET: ADATFELVÉTELI LAP BEJELENTENDŐ ÁLLATBETEGSÉG GYANÚJA ESETÉN	87
VII.15. MELLÉKLET: VÉDŐKÖRZET ELRENDELÉSE	93
VII.16. MELLÉKLET: MEGFIGYELÉSI KÖRZET ELRENDELÉSE	98
VII.17. MELLÉKLET: LEÖLÉSI HATÁROZAT.....	102
VII.17A. MELLÉKLET: LEÖLÉSI TÁBLÁZAT A GYAKORLATBAN BAROMFINÁL ALKALMAZOTT MÓDSZEREKRŐL.....	105
VII.17B. MELLÉKLET: LEÖLÉSI JEGYZŐKÖNYV (ÉPÜLET CO ₂ -DAL TÖRTÉNŐ ELGÁZOSÍTÁSÁHOZ)	107
JEGYZŐKÖNYV NAGYLÉTSZÁMÚ BAROMFITELEPEN VÉGZETT ÁLLATLEÖLÉSRŐL.....	107
VII.18. MELLÉKLET: BECSLÉSI JEGYZŐKÖNYV	108
VII.19. MELLÉKLET: ELJÁRÁSI JELENTÉS.....	110
VII.20. MELLÉKLET: KÁRTALANÍTÁS HATÁROZAT MINTA 5 MILLIÓIG	112
VII.21. MELLÉKLET: KÁRTALANÍTÁS HATÁROZAT MINTA 5 MILLIÓ FELETT	118
VII.22. MELLÉKLET: TAKARÍTÁS, FERTŐTLENÍTÉS ELRENDELÉSE.....	124
VII.23. MELLÉKLET: MEGFIGYELÉSI ZÁRLAT FELOLDÁSA	127
VII.24. MELLÉKLET: HELYI ZÁRLAT FELOLDÁSA	127
VII.25. MELLÉKLET: VÉDŐKÖRZET FELOLDÁSA	132
VII.26. MELLÉKLET: MEGFIGYELÉSI KÖRZET FELOLDÁSA.....	135
VII.27. MELLÉKLET: A NEWCASTLE-BETEGSÉG DIAGNOSZTIZÁLÁSÁNAK STRATÉGIÁI.....	137
VII.28. MELLÉKLET: DÖNTÉSI FA MEGELŐZŐ CÉLÚ LEÖLÉSHEZ.....	138
VII.29. MELLÉKLET: TÁJÉKOZTATÓ FERTŐZÖTT ÁLLATOK LEÖLÉSÉBEN, RAKODÁSÁBAN RÉSZTVEVŐ SZEMÉLYEK SZÁMÁRA	139
VII.30. MELLÉKLET: HATÉKONY FERTŐTLENÍTŐ SZEREK LISTÁJA	140

I. A BETEGSÉG ISMERTETÉSE

I. 1. Kóroktan

A Newcastle-betegség vírusa a *Paramyxoviridae* családba tartozó, burkos vírus (APMV-1). A burokból nyúlnak ki a haemagglutinin-neuraminidáz (HN) és fúziós (F) glikoproteinek, amelyek ellen termelt monoklonális ellenanyaggal tipizálhatók a törzsek.

A vírusok az F-protein alapján I. és II-es csoportba sorolhatók:

- **I.:** 1 genotípusa különíthető el, világszerte főleg vadon élő vízimadarakból izolálhatók. Tüneteket nem okoznak, de az állományokat szeropozitívvá tehetik. Több vakcinatörzs tartozik ide.
- **II.:** 15 genotípusa van, többségük virulens. Házi-és vadmadárfajokat egyaránt betegítenek.

Virulencia szempontjából (a F-protein hasítási helye előtt található bázikus aminosavak számát, pozícióját és milyenségét alapul véve) 3 változatot különítünk el:

- **velogén:** heveny, tömeges megbetegedések és elhullások jellemzik. Formái: velogén-viscerotrop (bélsatorna és légutak vérzéses gyulladása) és velogén-neurotrop (pneumoencephalitis) forma.
- **mezogén:** jellemzően enyhébb tünetek, kevesebb elhullás.
- **lentogén:** apatogén törzsek, legfeljebb enyhe légúti tüneteket okozhatnak. Többet közülük vakcinatörzsként használunk (B₁, La Sota).

I. 2. Ellenálló-képesség

Alacsony ellenálló-képességű vírus. A vírust elpusztító hatások: hőmérséklet: 75°C 1 perc alatt, 60°C 30 percen át, klórtartalmú fertőtlenítőszerek néhány perc alatt elpusztítják. Testszövetekben, váladékokban 1-2 hétig, fagyasztott húsban fél évig túlél.

I. 3. Előfordulás

Világszerte.

I. 4. Járványtan

Nagy ragályozó képességű vírus. 100%-ot elérheti a morbiditás és a mortalitás is.

I. 5. Gazdafajok

Minden madárfaj fogékony. Baromfifajok közül leggyakrabban a házityúk betegszik meg, de minden más faj is (pl. kacs, liba) fogékony. Kiemelten megemlítendőek közülük a galambok, kormoránok, papagájok, struccok.

I. 6. Terjedés

Elsősorban fertőzött élő állatokkal, nyers baromfihússal, vágási melléktermékekkel, ragályfogó tárgyakkal terjed. Nagy szerepük van a terjesztésben a korábban vakcinázott, de

mérsékelt immunitással rendelkező, tünetmentes állatoknak. Bélsárral szájon át, aerogén úton cseppfertőzéssel, és kötőhártyán át is fertőzhet.

I. 7. Kórfejlődés

A vírus a bélhámsejtekben és a légzőszervek hámsejtjeiben szaporodik el.

A mezogén és velogén törzseknél ezt követően viraemia alakul ki, majd a szervekben gyulladást, ödémát, vérzéseket, necrosist okoz.

Az ellenanyagok a vérből 6-10. naptól kezdődően 1 évig is kimutathatók.

Az átvészelt tojók utódainak szikimmunitása 3-4 hétig tart.

I. 8. Lappangási idő

Általában 3-6 nap. Legrövidebb lappangási idő 2 nap, leghosszabb: 21 nap.

A vírusürítés már a lappangási idő alatt lehetséges, tetőfokát az 5-10. napon éri el.

I. 9. Tünetek

Velogén:

- velogén-viscerotrop: bágyadság, étvágytalanság, a bélcsatorna és a légutak vérzései miatt vércsíkos, zöldes hasmenés, kötőhártya-gyulladás, orrfolyás, fej-nyak ödéma, cyanosis – majd néhány nap múlva megjelennek az idegrendszeri tünetek (torticollis, opisthotonus, bénulás),
- velogén-neurotrop: pneumoencephalitis, puha héjú, szabálytalan tojások.

Morbidity és mortalitás 50-90%, tojáscsökkenés 20-60 %.

Vizimadarak: többnyire tünetmentesek, de a fiatalok légúti és idegrendszeri tüneteket, hasmenést mutathatnak, és elhullhatnak.

Mezogén: főként légúti tünetek jellemzik, de részben az idegrendszeri tünetek is megjelennek. Mortalitás maximum 50%.

Lentogén: enyhe légúti tünetek, enyhe súly-és tojáscsökkenés.

I. 10. Kórbonctan

Velogén:

- velogén-viscerotrop: az első hullákban kevés, jellegtelen elváltozás (apró vérzések a szívkoszorúér mentén, a mellcsont belső felületén a savóhártya alatt és esetleg az emésztő-és légcsőben. Később gyűrű alakú vérzések a mirigyes gyomor mirigyének kivezető nyílása körül, zútógyomor nyálkahártyája alatt. A bélcsatorna nyálkahártyája duzzadt, nyálkás, alatta vérzések. A bél nyiroktüszői vérzései-elhalások, helyükön diptheroid pörkökkel fedett fekélyek. Savó felhalmozódás lehet a testüregekben és a szívburokban. A petetüszők vérzései-elhalások. A fej-és nyaktájék kocsonyásan beivódott. A légutak nyálkahártyája vérzései, fibrines álhártyával borított, a járatokat hurutos váladék tölti ki.
- velogén-neurotrop: az elváltozások hiányozhatnak. A légutak és a bél nyálkahártyája duzzadt, vérzések maximum a vakbél beszájadásánál lévő nyiroktüszőkben észlelhetők.

A megelőző vakcinázás tyúk, pulyka, gyöngytyúk, valamint tenyésztett fácán, fürj, fogoly esetében kötelező az alábbiak szerint:

- a) a keltetőben, naposkorban végzett immunizálás;
- b) a növendék állatok ismételt immunizálása 14–28 napos korban;
- c) ezen felül a nagylétszámú tenyész- és tojóállományokat inaktivált vírust tartalmazó vakcinával is immunizálni kell lehetőleg 16–18 hetes korban, de legkésőbb a tojástermelés megkezdése előtt 3 héttel.

Kötelező továbbá a versenyalombok vakcinázása is, ha azokat tréning, verseny, kiállítás, vásár vagy egyéb rendezvény céljából a galambdúcából kiszállítják.

Az állattartó telepekre vonatkozó általános járványvédelmi követelmények következetes, technológiába épített betartása.

Profilaktórikus és vészhelyzeti vakcinázás megengedett. Svédországok, Finnországot és Észtországot kivéve minden EU tagállamban megengedett a profilaktórikus vakcinázás. Vészhelyzeti vakcinázást eddig összesen egyszer alkalmaztak, Olaszország 2001-ben.

Az EU Bizottság tájékoztató weblapja:

https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/newcastle-disease_en

II. ÁLTALÁNOS HATÓSÁGI FELTÉTELRENDSZER

II. 1. Jogszabályi háttér

A Newcastle-betegség megelőzésére és leküzdésére vonatkozó felhatalmazást az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

- az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.), továbbá végrehajtási rendeletei, így különösen;
- a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról szóló 22/2012. (II. 29.) Kormányrendelet;
- a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági feladatainak meghatározásáról szóló 68/2015. (III. 30.) Kormányrendelet;
- a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (VI. 23.) Kormányrendelet;
- az állatbetegség bejelentésének rendjéről szóló 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet;
- az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet;
- az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény;
- a vágóállatok leölésének és levágásának állatvédelmi szabályairól szóló 140/2012. (XII. 22.) VM rendelete;
- a Tanács 1099/2009/EK rendelete az állatok leölésük során való védelméről;
- a 41/1997. (V. 28.) FM rendelettel életbe léptetett Állategészségügyi Szabályzat;
- 45/2012. (V. 8.) VM rendelet a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról
- a 163/2009. (IX. 27.) FVM rendelet a Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól;
- a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (Állategészségügyi rendelet) szóló Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelet (2016. március 9.)
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/429 rendelethez (2016. március 9.) a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről (Állategészségügyi rendelet)
- A Bizottság (EU) 2018/1629 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. július 25.) a betegségeknek a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendelet („állategészségügyi rendelet”) II. mellékletében szereplő jegyzékének módosításáról
- A Bizottság (EU) 2018/1882 végrehajtási rendelete (2018. december 3.) egyes betegségmegelőzési és járványvédelmi szabályoknak a jegyzékbe foglalt betegségek kategóriáira történő alkalmazásáról, valamint a jegyzékbe foglalt betegségek terjedésére nézve számottevő kockázatot jelentő fajok és fajcsoportok jegyzékének megállapításáról
- az Európai Parlament és a Tanács 652/2014/EU rendelete az élelmiszerláncról, az állategészségüggyel és állatjóléttel, valamint a növényegészségüggyel és a növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatos kiadások kezelésére vonatkozó rendelkezések megállapításáról, a 98/56/EK, a 2000/29/EK és a 2008/90/EK tanácsi irányelv, a 178/2002/EK, a 882/2004/EK és a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 66/399/EGK, a 76/894/EGK és a 2009/470/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről;
- a Bizottság (EU) 2015/144 végrehajtási határozata az állatbetegségek elleni biztonsági intézkedésekre vonatkozó támogatási kérelmek és kifizetési kérelmek, valamint a velük

kapcsolatos információk benyújtására vonatkozó eljárásoknak a 652/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelő megállapításáról (a továbbiakban: 2015/144 bizottsági végrehajtási határozat);

- A Tanács 1982. december 21-i irányelve az állatbetegségek Közösségen belüli bejelentéséről (82/894 / EGK)
- A Tanács 1992. július 14-i 92/66 / EGK irányelve a Newcastle-betegség elleni védekezésre vonatkozó közösségi intézkedések bevezetéséről

Az Éltv. a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek megelőzésének és leküzdésének keretét szolgáltatja. A Magyarországon bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségeket a 113/2008. (VIII. 30.) FVM rendelet sorolja fel. Az eljáró hatóságokat és azok szintjeit a kormányrendeletek határozzák meg.

II. 2. Pénzügyi rendelkezések

A járványkitörésekkel kapcsolatos kiadások főbb területei az alábbiak:

- megelőzés, felderítés és felszámolás érdekében tett hatósági intézkedések költségei;
- a hatóság által elrendelt állatok leölésének költségei;
- megsemmisített állati termékek után a gazdálkodókat ért károk megtérítése;
- járványügyi intézkedés során keletkezett állati eredetű melléktermékek szállításának és ártalmatlanításának költségei;
- fertőzőközvetítő anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer, takarmány szállításának és ártalmatlanításának költségei;
- rendkívüli élelmiszerlánc-esemény elhárítása során a hatóságnál felmerülő költségek;
- közcélú munkavégzés költségei;
- igénybevett földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag költsége;
- gazdálkodó szervezet aktív közreműködésre kötelezésének költségei.

A járványügyi intézkedések során felmerült igazolt költségek egy részét az állam megtéríti. A járványhelyzet elrendelésekor a NÉBIH Költségvetési Igazgatósága gondoskodik az egyedi elkülönítést biztosító kód (ún. pénzforráskód) létrehozásáról a Forrás SQL rendszerben, melyet valamennyi érintett szervezeti egység használni köteles a költségek elkülönítése és nyomkövetése érdekében.

A kormány egyes kiadások fedezetét az éves költségvetésben a Földművelésügyi Minisztérium „**Állat, növény- és GMO-kártalanítás**” fejezeti kezelésű előirányzatból a **74/2013. (VIII.30.) VM rendeletben leírtaknak megfelelően** biztosítja az alábbiak szerint:

Kártalanítás (Éltv. 55.§ (1) bekezdés a) és b) pontja alapján):

A kártalanítási összeg kifizetése érdekében a járási hivatal vagy a megyei kormányhivatal a kártalanítási határozat jogerőre emelkedése után haladéktalanul - megküldi a NÉBIH-nek, mint a lebonyolításra kijelölt szervezetnek:

- a járványügyi intézkedések elrendeléséről szóló határozatot,
- a 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyvet,
- a kártalanítási határozatot,
- a becslési jegyzőkönyvet, és
- a kártalanítási igény elbírálásához beérkezett számlák másolatát.

A NÉBIH Költségvetési Igazgatósága intézkedik a kártalanítás összegének folyósítása iránt, amelyet a kártalanítási határozat jogerőre emelkedésétől számított hatvan napon belül kifizet a tulajdonosnak, amennyiben a fedezet rendelkezésre áll a fejezeti kezelésű előirányzaton.

A kártalanítás áfa alany ügyfél esetében áfa köteles tevékenység, a kártalanítás összegét ennek figyelembe vételével kell megállapítani. A kártalanítási határozatban - a becslési jegyzőkönyv alapján – egyértelműen meg kell jeleníteni

- a kártalanítás nettó összegét;
- a 27%-os áfa összegét
- a kártalanítás bruttó, áfa növelt, folyósítandó összegét.

Az ügyfél a kártalanítástól számlát állíthat ki az eljáró megyei kormányhivatal vagy járási hivatal nevére, fizetési módként a “pénzügyi rendezést nem igényel” szöveget kell feltüntetni. A számlával a hivatalnak teendője nincs, mivel a kártalanítás folyósítását a NÉBIH végzi az AM-nél rendelkezésre álló forrás terhére.

Az aktív közreműködésre kötelezett (Éltv. 51.§ (3) bekezdés p) és q) pontja):

Az aktív közreműködő az intézkedés végrehajtását követően a megyei kormányhivatal nevére kiállított, a közreműködés költségeit tartalmazó számlát benyújtja a megyei kormányhivatalnak. A számla összege a megyei kormányhivatal költsége. A megyei kormányhivatal intézkedik a számla kifizetéséről az aktív közreműködő felé, valamint a számlát és az aktív közreműködést elrendelő határozatot a végrehajtást követően tizenöt napon belül megküldi a NÉBIH Költségvetési Igazgatóságára, igazolva, hogy a számla az általa elrendelt járványügyi intézkedések végrehajtása során keletkezett. A NÉBIH, mint lebonyolító szervezet intézkedik az AM felé a forrás biztosítása érdekében, és a közreműködés költségeit - a számlák és az aktív közreműködést elrendelő határozat beérkezését követő hatvan napon belül - átutalja a megyei kormányhivatalnak, amennyiben a fedezet rendelkezésre áll a fejezeti kezelésű előirányzaton.

Állati eredetű melléktermékek szállításának és ártalmatlanításának költségei (Éltv. 51.§ (3) bekezdés q) pontja):

A költségek megtérítésére a 74/2013.(VIII.30.) VM rendelet 8. §-ában foglalt rendelkezések az irányadóak, ezen kívül NÉBIH és ATEV Zrt. között kötött Megállapodás alapján az ártalmatlanítás költségéről ATEV Zrt. a NÉBIH részére állítja ki a számlát –kivéve, ha a közreműködő, azaz az illetékes megyei kormányhivatal másként nem nyilatkozik -, amelyhez csatolja a közcélú igénybevételt elrendelő határozat másolatát, valamint az abban foglaltak teljesítéséről szóló teljesítésigazolást. A teljesítésigazolás tételesen tartalmazza az elrendelt hatósági intézkedésekkel kapcsolatosan ártalmatlanításra átvett állati eredetű melléktermék kategóriánkénti mennyiségét, a szállítási és egyéb tételeket. NÉBIH intézkedik az AM felé a forrás biztosítása érdekében, és a benyújtott számlát rendezi, a számla összege a NÉBIH költsége.

Állami költségre történő vizsgálatok (Éltv. 51.§ i) pontja):

A diagnosztikai vizsgálatokat végző laboratórium (jelen esetben NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága budapesti laboratóriuma) megküldi a laboratóriumi vizsgálatokról szóló kimutatást a mintavétel helye szerinti illetékes megyei kormányhivatalnak. A megyei kormányhivatal igazolja, hogy a kimutatásban szereplő vizsgálatok a 74/2013. (VIII.30.) VM r. 10.§ (1) bekezdésben meghatározottaknak megfelelnek, az igazolást megküldi a NÉBIH Költségvetési Igazgatóságára. A NÉBIH Költségvetési Igazgatósága intézkedik az AM felé a vizsgálatok költségének megtérítése iránt.

Járványvédelmi intézkedés során felmerült egyéb költségek:

A járványvédelmi intézkedés során felmerült beszerzések megtérítése érdekében a megyei kormányhivatal illetve NÉBIH nevére kiállított, számlával és egyéb bizonylatokkal alátámasztott igazolt költségeinek utólagos megtérítésére érdekében NÉBIH Költségvetési Igazgatósága intézkedik az AM felé.

Az **AM feladata** „Állat, növény- és GMO-kártalanítás” fejezeti kezelésű előirányzaton rendelkezésre álló szabad forrás és várható kifizetések nyomonkövetése és szükség esetén a PM-től az előirányzatra plusz forrás igénylése megfelelő szakmai és számszaki indoklás összeállításával. (**felülről nyitás**). Az AM a felülről nyitáshoz a NÉBIH-tól és a megyei kormányhivataloktól adatot kérhet a várható kifizetések megtervezése érdekében.

Az uniós észhelyzeti alapból történő lehívás:

A költségek egy része az **EU állategészségügyi vészhelyzeti intézkedések alapjából társfinanszírozás formájában támogatásként** lehívható.

Támogatható kiadások:

- állattartók kártalanítása nettó összegben (a felszámolt állományok után)
- vágás, leölés költségei és kapcsolódó szállítási költségek
- ártalmatlanított állati termékek kártalanítása
- takarítás, rovarirtás, és fertőtlenítés költségei (telepek és eszközök)
- fertőzött takarmány szállításának és ártalmatlanításának költségei, valamint azoknak az eszközöknek a szállítási és ártalmatlanítási költségei, melyek nem fertőtleníthetők
- állathullák szállítási és ártalmatlanítási költségei
- egyéb költségek (laboratóriumi vizsgálatok, mintavétel, figyelemfelhívó kampány)

A támogatás lehívásához szükséges dokumentumok:

- kártalanítások kifizetésének bizonylatai, értékbecslési eljárások bizonylatai,
- számlák, kifizetési bizonylatok, megrendelések és szerződések a termékek és szolgáltatások vásárlásáról,
- humán erőforrás költségeinek igazolása bérjegyzékkel és munkanaplóval, jelenléti ívvel, rendkívüli munkavégzés elrendelésével és teljesítésigazolásával alátámasztva, a költségek számítási módszerével kiegészítve.

A támogatás lehívása iránt NÉBIH Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatósága intézkedik.

II. 3. Irányítási láncolat

A Newcastle-betegség megelőzését és leküzdését az Agrárminiszter az Országos Főállatorvos útján irányítja.

Az Országos Főállatorvos járványmentes időszakban a Newcastle-betegségmegelőzésére irányuló tevékenységét a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalon (a továbbiakban: NÉBIH) keresztül végzi. A NÉBIH-n belül a Newcastle-betegség megelőzésével kapcsolatos tevékenység az Állategészségügyi Állatvédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: ÁAI) feladatkörébe tartozik.

Járványkitörés esetén a betegség felszámolását az Országos Főállatorvos az Országos Járványvédelmi Központ (a továbbiakban: OJK) útján irányítja. Az OJK a helyi járványvédelmi központok (a továbbiakban: HJK) munkáját közvetlenül irányítja.

Ha az Országos Főállatorvos válsághelyzet fennállását állapítja meg, a NÉBIH és az AM érintett vezetőiből álló válságstábot összehívhatja. A válságstáb az OJK szakmai hatáskörét meghaladó feladatokat látja el.

A megyei járványvédelmi feladatokat járványmentes időszakban a megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és növény- és talajvédelmi / élelmiszerlánc-biztonsági és földművelésügyi főosztályai koordinálják.

A betegség kitörését követően a betegség helyi felszámolását a HJK irányítja. Azokban az esetekben, amikor az Ákr. szerint megyei hatáskörben határozatot vagy végzést kell hozni, akkor azt a HJK kiadmányozásra készíti elő a megyei főállatorvos számára, vagy a megyei főállatorvostól kapott írásbeli felhatalmazás alapján azt a HJK vezetője a megyei főállatorvos nevében kiadmányozza.

A betegség hatósági megállapítását megalapozó laboratóriumi vizsgálatok elvégzése a Nemzeti Referencia Laboratórium (a továbbiakban: NRL) feladata. A NRL a NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága (a továbbiakban: ÁDI) budapesti telephelyén (1143 Budapest, Tábornok utca 2.) van.

A betegség hatósági megállapítása az ÁDI eredményközlőjén alapszik.

Az állategészségügyi szolgálat intézményrendszerének ábrázolását az 1. melléklet, a Newcastle-betegség kitörést követő utasítási és információs láncolat ábráját a 2. melléklet tartalmazza.

II. 4. Kapcsolat más szervekkel

A hatékony védekezés megszervezésére a Kormány elrendelheti a rendvédelmi és a katasztrófavédelmi szervek közreműködését. Megyei szinten a kormányhivatalok biztosítják a katasztrófavédelmi szervek és az állategészségügyi szolgálat együttműködését.

Az OJK köteles kapcsolatot tartani az Országos Tisztifőorvosi Hivatallal.

III. A JÁRVÁNY LEKÜZDÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ SZERVEZETEK / SZERVEZETI EGYSÉGEK

III. 1. Válságstáb

Az élelmiszer-/takarmányválság kezelésére vonatkozó általános terv elfogadásáról szóló 2004. április 29-i 2004/478/EK bizottsági határozat alapján kijelölt Nemzeti Válságkoordinátor az Országos Főállatorvos.

A válságkezelési folyamat végrehajtásáért - a földművelésügyi miniszter által jóváhagyott Élelmiszerlánc-biztonsági Válságkezelési Terv alapján - a Válságmenedzser és a Válságstáb felelős.

Az Országos Főállatorvos a Válságmenedzser javaslata alapján kimondja a válság tényét, valamint

- kinevezi a Válságstáb tagjait,
- értesíti a Minisztert a döntésről,
- értesíti az érintett országok országos főállatorvosait, nemzetközi kapcsolatokat tart,
- értesíti az országos tisztifőorvost,
- katasztrófavédelem esetén értesíti a Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság, Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központjának vezetőjét,
- szükség esetén értesíti az egyéb illetékes szervek vezetőit,
- szükség esetén beszámol a Kormány részére,
- kimondja a válság végét, a miniszternek/Kormánynak összesített jelentést ad,
- az Országos Főállatorvos akadályoztatása esetén a feladatait (részlegesen vagy teljesen) a helyettes országos főállatorvos látja el.

A Válságmenedzser a NÉBIH Élelmiszerbiztonsági Kockázatértékelési Igazgatóságának vezetője. Akadályoztatása esetén az általa kijelölt és az Országos Főállatorvos által jóváhagyott személy jár el.

A Válságmenedzser feladatai:

- javaslatot tesz a válság tényének kimondására az Országos Főállatorvosnak, a NÉBIH elnökének egyidejű értesítése mellett,
- felterjeszti az Országos Főállatorvosnak a válság jellegének megfelelő Válságstádba javasolt tagokat kinevezésre,
- összehívja és levezeti a Válságstáb megbeszéléseket,
- összehangolja a válságkezelési szakmai intézkedéseket és a kommunikációs lépéseket,
- az Országos Főállatorvoson keresztül javaslatot tesz a kormányzati kommunikáció főbb irányaira,
- a kormányzati kommunikációs irányok kialakítása után biztosítja annak szakmai szinten történő megvalósítását,
- felügyeli a válságközpont működését,
- a konkrét célokhoz, feladatokhoz rendeli a rendelkezésre álló forrásokat, megszervezi a forrásfelhasználást,
- koordinálja a válságkezeléshez kapcsolódó horizontális és technikai tevékenységeket,
- a hatékony erőforrás-használat jegyében összehangolja a NÉBIH válsághelyzetben érintett valamennyi szervezeti egységének munkáját,
- a kellő időben, kellően megalapozottan tájékoztatja a NÉBIH felsővezetőit a válságkezelés állapotáról,
- a válsághelyzet kezelése során, felhatalmazás alapján operatív irányítási joggal kapcsolatot tart a társszervekkel.

A Válságstáb állandó tagjai:

- Az Élelmiszerlánc-felügyeletért felelős Helyettes Államtitkár - Országos Főállatorvos
- NÉBIH Elnök
- NÉBIH Elnökhelyettesek
- NÉBIH Hivatalszervezési Igazgatóságának igazgatója
- NÉBIH Országos Járványvédelmi Központ vezetője
- NÉBIH Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóság vezetője
- NÉBIH Sajtóreferens
- NÉBIH Ügyfélszolgálat vezetője
- az illetékes megyei kormányhivatal megyei főállatorvosa

A válsághelyzettől függően a Válságstádba a fentiekén túl további tagok is kinevezhetők.

A Válságstáb tagjainak elsődleges felelőssége, hogy a válsághelyzettel kapcsolatos felelősségi körüket, szakterületüket érintő valamennyi szükséges információt beszerezzék, valamint azokat haladéktalanul és folyamatosan a Válságstáb rendelkezésére bocsássák.

A Válságmenedzser a NÉBIH Válságközpontjába haladéktalanul, de legfeljebb a válsághelyzet kihirdetést követő három órán belül összehívja a Válságstábot.

Amennyiben a Válságstáb bármely kijelölt tagja akadályoztatva van abban, hogy három órán belül személyesen megjelenjen a tanácskozáson, akkor minden tekintetben döntésképes helyettesítőt küld maga helyett. Amennyiben a helyettesítő is akadályoztatva van, akkor a Válságstáb tagja telefonon létesít kapcsolatot a Válságstábbal.

A NÉBIH Válságközpontja a 1024 Budapest, Kitaibel Pál utca 4. szám alatti épület I. emeletén, a Kiemelt Ügyek Igazgatóságának részterületén került kijelölésre.

A Válságközpont működőképességét a Válságmenedzser rendszeresen ellenőrzi és jóváhagyja. Az informatikai és kommunikációs eszközök rendelkezésre állásáról és működőképességéről az Informatikai Igazgatóság gondoskodik.

A Válságmenedzser a válság jellegétől függően értesíti a társhatóságokat.

Állatjárvány esetén a válságstáb szorosan együttműködik az Országos Járványvédelmi Központtal is támogatva annak munkáját, kiemelten az országos munkaszervezéssel humánereforrás allokációval és kommunikációval kapcsolatos kérdésköröket.

III. 2. Országos Járványvédelmi Központ

Az OJK a NÉBIH szervezeti rendszerén belül igazgatóságnak minősül.

Az OJK feladatai

- A járványkitörést követően irányítja a járványvédelmi stratégiát.
- Irányítja és koordinálja a helyi járványvédelmi központok munkáját.
- Kapcsolatot tart a Nemzeti Referencia Laboratórium szerepét betöltő ÁDI-val, az ÁÁI-val, az Állatgyógyászati Igazgatósággal (a továbbiakban: ÁTI) és a Szakértői Csoporttal és az élelmiszerlánc-felügyeleti szervekkel.
- Nyilvántartja a védőkörzeteket és a megfigyelési körzeteket (ezen belül gondoskodik arról, hogy a zárlat alatti területek listája a NÉBIH honlapján naprakész és elérhető legyen).
- Intézkedik a fogékony állatok szállításának fokozott ellenőrzéséről, szükség esetén korlátozásáról, előterjesztést tehet harmadik országokból fogékony állatok behozatalának tilalmára, illetve állati termékek behozatalának korlátozására, illetve tilalmára.
- Rendkívüli eseménykor azonnal, egyébként napi jelentés formájában folyamatosan tájékoztatja az országos főállatorvost.
- Jelentést készít elő az AM számára az Európai Unió Bizottságának és a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatalnak (a továbbiakban: OIE).
- Kapcsolatot tart a rendészeti és katasztrófavédelmi szervezetekkel.
- Együttműködik a piaci szereplőkkel.
- Tájékoztatja az elektronikus és írott sajtót.
- Elsőfokú határozatot ad ki (zárlati terület alatt lévő vágóhid kijelölése, gyanú alapján történő leölés elrendelése)
- Elrendelheti a törvényben meghatározott állat-járványügyi intézkedéseket.
- Az Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatósággal együttműködve részt vesz a bejelentési kötelezettség alá tartozó, valamint egyes, nagy gazdasági kárral járó állatbetegségek és zoonózisok megelőzésére, leküzdésére, illetve kártételük csökkentésére, továbbá azoktól való mentesítésére irányuló feladatok szervezésében.
- Az Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóságot támogatva részt vesz az egyes járványos állatbetegségek elleni védekezéshez kapcsolódó készenléti tervek készítésében.
- Az Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóságot támogatva részt vesz az Európai Unió társfinanszírozási programjaival összefüggésben készülő programtervek, időszaki és végleges jelentések elkészítésében.

- Az Országos Járványvédelmi Központ az országos főállatorvos vagy elnök döntése alapján – ügyrendben szabályozott módon – egyéb válságkezelési és egyéb szakmai feladatokat is elláthat.

Az OJK elhelyezése és elérhetősége

NÉBIH Keleti Károly utcai telephelye
 1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.
 Központi telefon: 06-1/336-9415, fax: 06-1/336-9018
 e-mail: ojk@nebih.gov.hu

Az OJK részére az alábbiakat kell biztosítani

- Megfelelő számú helyiséget a személyzet elhelyezésére.
- A távközlési eszközöket beleértve telefonokat (mobil), telefaxokat, fénymásolókat, nyomtatókat számítástechnikai eszközöket, számítógép hálózatot, irodafelszereléseket.
- Étkező- és szociális helyiség
- A települések 1:15.000, a megyék 1:150.000 méretarányú térképét;
- Térinformatikai támogatást:
 - kitörések, gyanúk és mintázott gazdaságok elektronikus ábrázolása
 - állattartó beazonosítása
 - ADNS azonosító (ha van)
 - kitörés jellege (elsődleges/másodlagos),
 - faj(ok),
 - gazdaság típusa (háztáji-kereskedelmi),
 - gazdaság típusa (tojó-hízó-tenyész)
 - gyanú dátuma,
 - megerősítés dátuma,
 - szerotípus,
 - vadmadarak
 - korlátozás alatti területek ábrázolása,
 - kitörések közötti kapcsolatok ábrázolása,
 - minden kereskedelmi baromfigazdaság és fogságban tartott madarat tartó létesítmény
 - faj(ok) / fajcsoportok,
 - létesítmény típusa (tojó-hízó-tenyész, állatkert, madárkórház stb.),
 - baromfi keltetők, vágóhidak, húsfeldolgozók, hűtőházak, takarmánykeverők
 - állati eredetű melléktermékeket feldolgozó üzemek / átvevőhelyek;
- A baromfiállományokra, keltetőkre, vágóhidakra, húsfeldolgozókra, hűtőházakra, takarmánykeverőkre és állati eredetű melléktermékeket feldolgozó üzemekre vonatkozó adatbázist;
- A kormány megbízottak és járási hivatalvezetők listáját és elérhetőségeit (5. melléklet);
- Azon szervezetek listáját és elérhetőségeit, melyeket a járványkitörésekről értesíteni kell (4. melléklet);
- Azon személyek (állatorvosok) címlistáját, akik fertőző állatbetegségek leküzdésében gyakorlati tapasztalatot szereztek (feltüntetve nyelvismeretüket és szakmai tapasztalataikat), így igénybe vehetők a szakértői csoportban vagy a HJK-okhoz kirendelhetők.

Az OJK személyi állománya

Tagjai:

- OJK vezető: a járványügyi igazgatás területén kiemelkedő gyakorlattal rendelkező állatorvos
- tagok: egyszerre legalább 3 fő megfelelő igazgatási gyakorlattal rendelkező állatorvos az alábbi szakterületekről:
 - járványügy,
 - állatvédelem,
 - élőállat-kereskedelem,
 - állati eredetű melléktermék;

III. 3. A megyei kormányhivatalok élelmiszerláncért felelős főosztályai

A megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonságért felelős főosztálya (a továbbiakban: főosztály) gondoskodik járványmentes időszakban a járványvédelem magas szinten tartásáról.

A főosztály feladatai

- elkészíti a megye készenléti tervét,
- gondoskodik az állattartók tájékoztatásáról, az állatorvosok betegséggel kapcsolatos továbbképzéséről,
- megszervezi a megyei szimulációs gyakorlatokat,
- gondoskodik a járványvédelemhez szükséges eszközök, anyagok beszerzéséről ill. rendelkezésre állásáról, beleértve a mintavételi- és bonceszközöket,
- megszervezi a járványfelszámolásba bevont állatorvosok kommunikációs rendszerét, biztosítja az ehhez szükséges eszközöket,
- gondoskodik megfelelő fertőtlenítő kapacitásról, fertőtlenítő anyagot készletez,
- a munkaidőn kívüli időszakra és munkaszüneti napokra ügyeletet szervez,
- Newcastle-betegség gyanú esetén haladéktalanul felállítja a HJK-t vagy HJK-kat,
- koordinálja a megyén belüli HJK-k munkáját és kapcsolatot tart a többi érintett megyével
- járvány fennállásakor napi jelentést küld az OJK-nak, mely tartalmazza:
 - zárlati intézkedésekről szóló határozatok
 - szűrések
 - gyanúk (tulajdonos/állattartó neve, telephely, GPS koordináta, állatok létszáma, kora, ólak száma, elhullások száma, tünetek)
 - leölések helyszíne, időpontja (állatvédelmi célú elkülönítve)
 - fertőtlenítések helyszíne, időpontja
 - feloldási határozatok
 - korlátozás alatti területekkel kapcsolatos szállítások engedélyezése, tiltása

III. 4. Helyi Járványvédelmi Központ (HJK)

A Helyi Járványvédelmi Központot Newcastle-betegség vagy annak gyanúja megállapítását követően az a megyei főállatorvos hozza létre, akinek illetékességi területén a betegséget megállapították.

A HJK tagjai

A Helyi Járványvédelmi Központ vezetőjét és tagjait a megyei főállatorvos nevezi meg. A HJK vezetője a járványügyi igazgatás területén nagy gyakorlattal rendelkező állatorvos, tagjai állatorvosok. Munkájukat szükség esetén segíti gépkocsivezető, adminisztrátor. A HJK

személyi állományát a megyei készenléti tervben meg kell nevezni (hány fő, milyen feladatokat lát el a megyéből, ill. járásokból).

A HJK vezetőjét és tagjait a HJK felállításakor megbízólevéllel kell ellátni. A HJK tagjai a betegség megszűntéig más tevékenységgel nem foglalkozhatnak.

A HJK-t az OJK irányítja és ellenőrzi. A HJK a feladatait a főosztály és a járás apparátusával, valamint kirendelt állatorvosokkal hajtja végre. A HJK feladatait csoportosítani kell, és a feladatcsoportokhoz felelősöket kell rendelni.

A megyei készenléti tervnek tartalmaznia kell a HJK rendelkezésére bocsátható helyiségeket, a szükséges eszközök és járművek listáját és ezek átcsoportosítási lehetőségeit. A helyi készenléti tervben rögzíteni kell, mely tevékenységet kívánják szerződéses szolgáltatás keretében biztosítani, és ezeket a szerződéseket kivel kötik majd meg.

A HJK részére biztosítani kell:

- a fogékony állatokat tartó telepek listáját,
- a vadásztársaságok névsorát és elérhetőségét,
- a vágóhidak, húsüzemek listáját és elérhetőségét,
- a baromfikereskedők listáját és elérhetőségét,
- a szállító eszközökkel, földmunka gépekkel rendelkezők listáját és elérhetőségét,
- a megsemmisítést végző vállalkozás(ok) listáját és elérhetőségét,
- a saját hullaégetővel rendelkező telepek listáját és elérhetőségét,
- a megye 1:150.000 léptékű és a települések 1:15.000 léptékű térképét,
- a szükséges nyomtatványokat.

A Helyi Járványvédelmi Központ feladatai

A HJK a megyei főállatorvossal, az OJK-val és a szakértői csoporttal együttműködve kialakítja a helyi szintű védekezési-felszámolási stratégiát (beleértve az esetleges megelőző célú leölések elrendelését: ld. 32. melléklet); tájékoztat; koordinálja és felügyeli a fertőzött (vagy fertőzöttségre gyanús) létesítményekre elrendelt intézkedések végrehajtását; beszerzi a kártalanítási eljárás értékbecsléseihez szükséges adatokat. A HJK a fenti feladatok ellátásához szükséges munkaerőigényt felméri és azt jelzi a főosztálynak. A vészhelyzetekre való felkészülés részeként folyamatos telefonos elérhetőséget kell biztosítani. A napi tevékenységről és az egyéb eseményekről a HJK napi jelentést készít, melyet 16 óráig megküld a megyei főosztály és az OJK részére. A helyi járványvédelmi központ támogatást nyújt a szakértői csoportnak a vizsgálatok elvégzésénél.

1. Meghatározza a felszámoláshoz szükséges lépéseket, ezek prioritási sorrendjét, tervet készít és kinevezi az egyes feladatokért felelős személyeket.

2. Meghatározza a korlátozás alatti területeket, ehhez felhasználja az alábbi adatokat:

- az érintett gazdaság és környezetében lévő gazdaságok
 - a, járványvédelmi biztonsági szintje
 - b, járványügyi kockázatot jelentő kapcsolatai a baromfi ágazatban (integráció),
- várható derogációs kérések.

3. Kidolgozza a telepek újratelepítési stratégiáját,

4. Megszervezi a takarmánykeverők és –szállítók működésének ellenőrzését,

5. Megszervezi az állatkertek, védett őshonos fajta-állományok, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományai zártságának vizsgálatát,

6. Mérlegeli a kisállat-kereskedésekre vonatkozó forgalmi korlátozás elrendelését,

7. Megszervezi a járványügyi vizsgálatokat:

a) teleplátogatások, mintavételek

- meghatározza azokat a gazdaságokat és állatállományokat, amelyeket állatorvosnak kell meglátogatnia,
- meghatározza azokat a gazdaságokat és állatállományokat, amelyekből mintát kell venni,
- meghatározza azon településeket, amelyeken el kell végezni a baromfiudvarok cenzusát,
- meghatározza a baromfiudvarokból veendő minták mintavételi rendjét, és ellenőrzi annak betartását,
- fenti pontokon belül fontossági / időrendi sorrendet állít fel,
- megszervezi az állatorvosok helyszínre jutásának és helyszíni munkájának feltételeit (gépjármű, üzemanyag, védőruházat, mintavételi eszközök, formanyomtatványok),
- megszervezi a minták ÁDI-ba juttatását és tájékoztatja az ÁDI-t a mintaküldésről.

b) járványügyi nyomozás

- A HJK a fertőzött gazdaságokban előre- és visszairányuló járványügyi nyomozást végeztet, ennek eredményéről tájékoztatja az OJK-t és az érintett megyei főosztályokat.

- A járványügyi nyomozás része az állattartóval készített „interjú”. A nyomozást, ha a gazdaságban az állomány leölésére sor kerül, a leölés előtt meg kell kezdeni:

- az állományok leírása (mikor, honnan érkeztek, mikor, milyen járművel, letelepített darabszám, telepítéskori életkor, ólnapló adatai, esetleges tünetek)

- tartástechnológia részletezése (telepi alaprajz, termelési ciklus ismertetése, a napi telepi rutin leírása, a lehetséges fertőzési utak feltárása)

- az utolsó hónap eseményei (állatok be- és kiszállítása, rakodás, tömés, vakcinázás, tépés, takarmányszállítás, karbantartási, felújítási munkák, egyéb események...), különös tekintettel a Newcastle-betegség fertőzés leghosszabb lappangási idejére (15 nap)

- a leghosszabb lappangási időn belüli be- és kiszállítási ismeretében értesíteni az OJK-t és az esetlegesen illetékes másik megyét

- látogatók (családtagok, ismerősök, alkalmi látogatók, dolgozók, szerződéses kapcsolatok, ATEV...)

- A HJK meggyőződik a fertőzés közvetítésére képes állatok és termékek forgalmi korlátozás alá helyezésének megtörténtéről, az anyagok, eszközök, járművek és egyéb tárgyak fertőtlenítéséről ártalmatlanításáról.

8. Tájékoztat:

Sajtónyilatkozatot csak az Országos Főállatorvos tehet, ill. akit ezzel a feladattal megbíz. A HJK kommunikációs feladatai az alábbiakat foglalják magukban:

- helyi szokások szerint közzé teszi az intézkedésekről szóló információkat,
- kapcsolatot tart az intézkedésekkel érintett állattartókkal,
- más állattartók megkereséseire választ ad,
- helyi társhatóságok megkereséseire választ ad,

- közzé teszi az OJK által készített sajtóanyagokat.

9. Koordinálja és felügyeli a fertőzött (vagy fertőzöttségre gyanús) létesítményekre a járás által elrendelt intézkedések (zárlat, leölés, ártalmatlanításra szállítás, takarítás-fertőtlenítés) elrendelését és végrehajtását:

Zárlat

- meghatározza a zárlat és a szállítási tilalmak érvényesítése ellenőrzésének módját (szükség esetén társhatóságok bevonásával)

Leölés, ártalmatlanítás, takarítás és fertőtlenítés

- feladatok, végrehajtók és felelősök kijelölése (állatorvosok, fogóemberek, leölők, rakodók, kiszolgálók)

feladatok	leírás	kompetencia	létszám	név, beosztás
terület és létesítmény biztosítása	zavartalan munkavégzés lehetőségének megteremtése	rendőrség, katasztrófavédelem		
befogás	élő madarak kezelése	fogóember, telepí gyakorlat		
mintavétel	OJK által előírt minták	állatorvos		
kábítás, leölés és fertőtlenítés felügyelete	módszertől függő	állatorvos		
kábítás és leölés végrehajtása	módszertől függő	VH-i gyakorlat		
takarítás és fertőtlenítés	előzetes fertőtlenítés a munkafolyamatok között	fertőtlenítő mester		
rakodás	állathullák, egyébek mozgatása	-		
kiszolgálás	ivóvíz, étel, pihenési lehetőség biztosítása	-		
eü.-i szolg.	munkavédelem	orvos, orvosasszisztens		
adminisztráció	munkanapló vezetése	adminisztrátor		
készletezés	anyagok, eszközök, felszerelések, védőruházat kezelése	adminisztrátor		

nyilvántartja és kezeli a járványügyi készleteket,

- nyilvántartja és szükség szerint beszerzi a szükséges eszközöket,
- biztosítja a területet (a rendőrség és a katasztrófavédelem segítségével megszervezi az érintett létesítmény és az oda vezető utak lezárását),
- biztosítja, hogy a gazdaságban csak a felelős állattartó, illetve megbízottja, valamint a leölésben közreműködők maradjanak (családtagok, ismerősök ne),
- biztosítja, hogy a nem fogékony állatokat (kutya, háztáji gazdaságban egyéb haszonállatok, kedvtelésből tartott állatok) biztonságos módon elszállítsák,

- megszervezi a leöléshez szükséges fogóembereket, munkájukat adminisztrálja
- biztosítja a leölésben részt vevők munkavédelmi és egészségügyi ellátását,
- egyeztetve az ATEV-vel megszervezi és adminisztrálja az ártalmatlanításra szállítást,
- megszervezi és adminisztrálja a takarítást és a fertőtlenítést,

10. Kártalanítási adatgyűjtést végez

A kártalanítási eljárás szabályos és gördülékeny lefolytatásának előfeltétele, hogy a szükséges adatok már az intézkedések végrehajtása során rögzítésre kerüljenek. A felvett adatok helyességét, egyértelműségét (az állandó azonosító adatokat és az elektronikusan tárolt egyéb adatokat-TIR/BIR) mielőbb ellenőrizni kell.

A kártalanítási akta kötelező elemei:

- helyszíni jegyzőkönyv, mintakísérő irat
- laboratóriumi eredményközlő
- leölési határozat (a leölés okát feltüntetve: pl. megerősítés, gyanú, preventív, állatvédelmi) (22. melléklet)
- leölés és állathulla ártalmatlanítás igazolása (leölési jegyzőkönyv – melyben szerepelnie kell, hogy az állattartó mikor jelentette a betegséget az állatorvosnak, ATEV-jegy)
- takarmány ártalmatlanítás, takarítás, fertőtlenítés igazolása (szállítólevelek, eljárási jelentések) (24. melléklet: eljárási jelentés, 27. melléklet: takarítás, fertőtlenítés)
- betelepítési okmány (BIR szállítólevél, állategészségügyi igazolás)
- ólnapló (a leölésig állományonként vezetve legalább a napi elhullást, lehetőleg az esetleges tüneteket, kezeléseket is feltüntetve)
- eljárási jelentés
- becslési jegyzőkönyv (állatok, takarmány, egyéb eszközök kategóriánként) (23. melléklet)
- kártalanítási határozat (25. és 26. melléklet)
- kifizetési igazolás

Az egyes dokumentumokat állattartó/telep szerint aktába kell rendezni, az intézkedéseket az aktában nyomon kell követni. Ellenőrizni kell, hogy a begyűjtött dokumentumok egyértelműen és ellentmondásmentesen alátámasszák a becslési eljárás során megítélt kártalanítási összeget, szükség esetén a javításról/hiánypótlásról egy héten belül gondoskodni kell. Az aktákról havonta összesítést kell készíteni és jelentést kell tenni az OJK felé. Heti két-háromnál több akta esetén erre a feladatra külön adminisztrátort kell kijelölni.

A HJK feladatainak támogatása

- A rendőrség és helyi katasztrófavédelmi szervek a megyei kormányhivatal kérésére segítséget adnak a fertőzött terület biztonságos lezárásához és a zárlati intézkedések megvalósításához.
- A helyi önkormányzat az állategészségügyi hatósággal együtt felelős a zárlati intézkedések fenntartásáért.
- A helyi járványvédelmi központok a főosztályok személyi állományát veszik igénybe.
- Járványkitörés esetén a HJK vezetője kérheti további személyi állomány igénybevételéhez a megyei főállatorvost. Járványkitörés esetén a folyamatos (24 órás) készenléti szolgálat személyi háttérének megszervezése a megyei főállatorvos feladata.

III. 5. Szakértői Csoport

Newcastle-betegség járványkitörés hatékony elfojtásának érdekében biztosítani kell a gyors diagnózist, a fertőzés forrásának felderítését, a haladéktalan állat-egészségügyi igazgatási intézkedések megtételét. Ennek érdekében az országos főállatorvos a járványvédelmi feladatok támogatására, a Newcastle-betegség terén különleges szakértelemmel rendelkező szakértői csoportot hozhat létre a fertőző betegségek megelőzésében és leküzdésében jártas igazgatási és laboratóriumi szakemberekből, továbbá szükség esetén oktatással vagy

kutatással foglalkozó állatorvosokból, virológusokból vagy biológusokból, illetve egyéb szakemberekből.

Járványmentes időszakban a szakértői csoport az országos főállatorvos felkérésére köteles összeülni.

Newcastle-betegség gyanúja, ill. a betegség megerősítése esetén a szakértői csoport az országos főállatorvos értesítése alapján, az OJK vezetésével azonnal köteles összeülni. Az OJK felkérése esetén a szakértői csoport kijelölt tagjai az érintett területre kiszállnak.

A szakértői csoport vezetője és tagjai

A szakértői csoport vezetője:

- az országos főállatorvos által kijelölt – kiemelkedő szakmai ismeretekkel és járványügyi igazgatási gyakorlattal rendelkező – állatorvos.

A szakértői csoport állandó tagjai az alábbi szervezetek által delegált tagok

- AM Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály,
- NÉBIH Országos Járványvédelmi Központ
- a NÉBIH ÁÁI
- NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság,
- NÉBIH ÁTI,
- NÉBIH ÉTBI,

egy-egy munkatársa és a főosztályok három munkatársa. A tagok közül ki kell jelölni egy jegyzőkönyv-vezetőt.

A szakértői csoport meghívott tagjai az alábbi szervezetek munkatársai közül, az aktuális igények szerint kerülnek ki:

- Állatorvostudományi Egyetem,
- MTA Állatorvos-tudományi Kutatóintézet,
- a Magyar Állatorvosi Kamara,
- a közegészségügyi hatóság,
- a természetvédelmi hatóság,
- a Baromfi Termék Tanács,
- ATEV Zrt,

A szakértői csoport székhelye

A szakértői csoport székhelye a NÉBIH Keleti Károly utcai épülete. Rendelkeznie kell számítástechnikai és informatikai eszközökkel, szükség esetén mintavételi eszközökkel. A szakértői csoport tagjai az OJK felkérése esetén továbbképző értekezleteket és tanfolyamokat tartanak. A szakértői csoport működéséhez szükséges technikai és pénzügyi feltételeket a Minisztérium, illetve a NÉBIH.

A szakértői csoport feladatai

A szakértői csoport diagnosztikai, járványügyi és derogációkkal kapcsolatos kérdésekben, továbbá humán-egészségvédelmi, leölés-ártalmatlanítási és talaj- és természetvédelmi kérdésekben hozott állásfoglalásával járul hozzá az OJK tevékenységéhez. (31. melléklet) A szakértői csoport összegfoglaló szakmai jelentést készít a megyei jelentések és a helyszíni vizsgálatok alapján.

A szakértői csoport részére az alábbi adatokat kell eljuttatni:

- a fertőzött telep(ek) helye és a közvetlen környezet baromfiállománya,
- a fertőzött telep(ek) állatlétszáma, korcsoportos és hasznosítási irány szerinti bontásban,
- a telep(ek)en alkalmazott tartástechnológia,

- a telep(ek)en található nem fogékony állatok fajára és száma,
- a fertőzött telep(ek)ről küldött minták, beleértve a vizsgálatok eredményét is,
- elhullott állatok száma,
- a fertőzés valószínű eredete,
- a fertőzés behurcolásának feltételezhető időpontja,
- a fertőzés veszélyének leginkább kitett telepek (figyelembe véve a helyi meteorológiai viszonyokat is),
- a járványtani nyomozás eddigi állása,

A jelentésnek az alábbiakra kell kitérnie:

- a további mintavételek szükségességére, külön mérlegelés alapján
 - az érintett gazdaságban
 - korlátozás alá kerülő területeken
 - és országosan a szerológiai szűrővizsgálatok tekintetében.

A szükséges mintavételekre területi, faj, és hasznosítási irány szerinti elosztásban kell javaslatot tenni, meghatározva az ideális időkeretet is.

- a betegség tovaterjedésének megakadályozására teendő legsürgősebb intézkedésekről,
- a telepen lehetséges állatleölési lehetőségek összehasonlításáról,
- az állati hullák ártalmatlanításának módjáról,
- az egyes korlátozó intézkedések enyhítésének lehetőségeiről (így kiemelten a naposbaromfi, a keltetőtojás zárlat alatt álló területről való kiszállítását, letelepítését illetően, illetve a hús, darált hús, előkészített hús, MSM és húskészítmény, az árutojás és tojás készítmény, valamint az állati melléktermékek forgalmazására vonatkozóan),
- valamint a sürgősségi vakcinázás szükségességéről és kivitelezésének lehetőségéről.

A szakértői csoport véleményét a jegyzőkönyv alapján öt napon belül meg kell fogalmazni, majd elektronikus úton a szakértői csoport rendelkezésére kell bocsátani kiegészítés és javítás céljából. A szakértői csoport a véleményt az országos főállatorvos és az OJK részére a lehető leghamarabb, de nyolc napon belül megküldi.

III. 6. Anyagok és eszközök

A terepen dolgozó állatorvosokat a főosztály ellátja:

- személyi védőfelszereléssel (gumicsizma, vízhatlan ruha, gumikesztyű, orrot és szájat védő maszk, szemüveg)
- személyi fertőtlenítéshez szükséges anyagokkal és eszközökkel,
- diagnosztikai eszközökkel, bonceszközökkel,
- mintavételhez szükséges eszközökkel.

A fent felsorolt anyagokat és eszközöket a főosztály készletezi olyan mennyiségben, hogy az járványkitörés esetén az első 2 héten a kirendelt szakemberek hatékony és biztonságos munkavégzését biztosítani tudja. Ezeket a készleteket elkülönítetten kell kezelni, hogy szükség esetén a HJK részére könnyen átadható legyen.

Szükség esetén további anyagok és eszközök az OJK-tól / válságstábtól igényelhetőek.

Az állatok leöléséhez szükséges eszközök és berendezések beszerzését a főosztály biztosítja az OJK / válságstáb közreműködésével.

A megrendelt, kiszállított és felhasznált anyagokról, eszközökről az OJK/válságstáb részletes nyilvántartást vezet, különös tekintettel az eutanáziára alkalmazandó állatgyógyászati készítményekre, anyagokra.

A járvány leküzdéséhez rendelkezésre állnak az állategészségügyi szolgálat épületei, járművei, telefonjai, faxai, számítógépes hálózata, fertőtlenítő felszerelései, laboratóriumai. A járvány idejére a Miniszter külön, folyamatosan (éjjel-nappal) rendelkezésre álló gépkocsit és

gépjárművezetőt biztosít az országos főállatorvos, illetve az Országos Járványvédelmi Központ vezetője részére.

Zárt vágására a vágóhidakat szükség esetén, járványos időszakban – a vágóhíddal történt egyeztetés alapján – a Helyi Járványvédelmi Központ (HJK) vezetője jelöli ki. A hullák és egyéb hulladékok, anyagok ártalmatlanná tételére kijelölt üzemek listája az 6. sz. mellékletben található.

III. 7. Személyi feltételek (kirendelt szakemberek és segéderő)

Járványveszély esetén a szolgáltató állatorvos az illetékes megyei főállatorvos által közcélú munkavégzésre az Éltv. 53. § (3) bekezdés szerinti megállapodás alapján, díjfizetés és költségtérítés ellenében igénybe vehető. A szolgáltató állatorvos a közcélú igénybevételnek köteles eleget tenni, amelynek végrehajtása során közfeladatot lát el, és a hatósági állatorvost megillető védelemben részesül.

Segéderőt a HJK a munkaügyi szabályok betartása mellett közvetlenül alkalmaz, vagy munkaerő közvetítéssel foglalkozó szervezettől igényel. Kapcsolatot tart a megyei munkaügyi központtal.

A kirendelt szakemberek és az alkalmazott segéderő költségeinek elszámolását a megyei kormányhivatal illetékes részlege végzi.

Más megyékből történő kirendelés esetében az OJK és a válságstáb működik közre.

Az állatok leölésében, egyéb járvány felszámolására irányuló tevékenységben csak olyan személyzet (tulajdonos) vehet részt, aki a betegséggel és leküzdésével kapcsolatos ismeretekről hatósági állatorvos által ki lett oktatva és ezek tudomásul vételét aláírásával is igazolta.

III. 8. Feladatok járványmentes időszakban

A Minisztérium és a NÉBIH ÁÁI feladatai

A Minisztérium és a NÉBIH ÁÁI

- a készenléti tervet rendszeresen – ötévente legalább egyszer, szükség szerint gyakrabban - felülvizsgálja, aktualizálja,
- amennyiben szükséges, elvégzi a betegség hazai előfordulására vonatkozó kockázatbecslést
- a kockázatbecslés alapján javaslatot tesz a szükséges virológiai (vadmadár) és szerológiai (baromfiállomány) monitoring mértékére,
- közreműködik a képzési programok megszervezésében, és szakembereket jelöl ki az Európai Unió képzési programjaiban való részvételre,
- szimulációs gyakorlatokat szervez,
- tájékoztató/ismeretterjesztő kampányokat szervez.

A Minisztérium és a NÉBIH ÁÁI abban az esetben, ha a járványügyi helyzet megköveteli

- a készenléti tervet aktualizálja, különös tekintettel az elérhetőségi adatok ellenőrzésére,
- összehívja a válságstábot és a szakértői csoportot a feladatok konkretizálása érdekében,
- a járványhelyzet és a szakértői csoport véleménye alapján javaslatot tesz az országos főállatorvosnak a monitoring vizsgálati szám növelésére,
- összeírást készített főosztályokkal az állattartó telepek, állatkertek, védett őshonos fajta-állományok, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományainak valamint a háztáji baromfi-állományok létszámáról (cím, faj, egyedszám, dolgozói létszám),
- felméri a rendelkezésre álló anyagok és eszközök készleteit és ekkor veszi számba a humán erőforrást a megyei főosztályoktól kért jelentések alapján,
- nagy-létszámú baromfi telepeken látogatási tilalmat rendel el,

- aktuális pénzügyi becslést végez (áránlatokat kér be) egy lehetséges hazai járvány előfordulása esetére (leölés, ártalmatlanítás, fertőtlenítés, kártalanítás, egyéb költségek),
- elemzést készítet a szakértői csoporttal arra vonatkozóan, hogy mely árukategóriák és országok forgalma jelent veszélyt a Newcastle-betegség terjesztése szempontjából a vírus behozatalára és továbbvitelére.
- tájékoztatja a társhatóságokat, a lakosságot, a baromfi-szektor, a médiát és az egyéb érintett szervezeteket a megtett intézkedésekről.

A megyei illetékes főosztályok feladatai

A megyei készenléti tervet szükség szerint, de legalább 5 évente egyszer felülvizsgálja, aktualizálja. A betegséggel kapcsolatos szakmai ismereteket frissen tartja és a készenléti fenntartja. Igény esetén a betegséggel kapcsolatban készenléti gyakorlatokat szervez és bonyolít le hatósági és magán-állatorvosok számára. Kapcsolatot tart a területi diagnosztikai intézetekkel és az ÁDI-val. Igény/szükség esetén tájékoztató akciókat szervez az állattartók részére.

A kormányhivatal / főosztály kapcsolatot tart a társhatóságokkal és egyéb szervezetekkel:

- Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Megyei Rendőr-főkapitányság
- helyi önkormányzatok
- az állatok-, és állati termékek kereskedelmével foglalkozó gazdasági szervezetek képviselői szerveivel,
- a piacokkal, a vágóhidakkal és az állati hullák ártalmatlanná tételére szolgáló létesítményekkel,
- Magyar Állatorvosi Kamara megyei szervezetével.

A kormányhivatal/főosztály feladatai abban az esetben, ha a járványügyi helyzet megköveteli

- a megyei készenléti tervet aktualizálja (különös tekintettel az elérhetőségi adatok ellenőrzésére),
- összeírást készít az állattartó telepek, állatkertek, védett őshonos fajta-állományok, magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került fajták állományainak valamint a háztáji baromfi állományok létszámáról (cím, faj, egyedszám, dolgozói létszám),
- elkészíti a nagy létszámú baromfi telepek és a települések kockázati csoportokba való besorolását.

III. 9. Általános feladatok Newcastle-betegség gyanú esetén

A kormányhivatalok/főosztályok és az OJK egyeztetése alapján az állattartó telepeken el kell rendelni:

- a zárt baromfitartást;
- a naprakész nyilvántartást az állatok egészségi állapotáról;
- az állatmozgások tilalmát, illetve hatósági felügyelethez kötését;
- a baromfi-hús vagy -hulla, tojás, takarmány, eszköz, hulladék, ürülék, trágya, alom mozgások tilalmát, illetve hatósági felügyelethez kötését;
- belépéskor a szigorú személyi higiénia betartását a gazdaság és külön az állattartó épületek vonatkozásában;
- a telepi jármű- és személyforgalom minimalizálását (kiemelt fontosságú a be- és kimenő gépjárművek fertőtlenítése);
- a dolgozók háztáji baromfitartásának tilalmát;

IV. INTÉZKEDÉSI ÚTMUTATÓ

IV. 1. A betegség gyanújának bejelentése

Az állat tulajdonosa, tartója, gondozója, valamint bárki, aki a betegséget vagy a betegség gyanúját észleli, vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles erről értesíteni az állományt ellátó szolgáltató állatorvost vagy a hatósági állatorvost (jogosult állatorvost). Bejelentést lehet tenni közvetlenül a járási hivatalban a járási főállatorvosnak vagy a megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonságért felelős főosztályának (továbbiakban: főosztály).

Ha az állományt ellátó szolgáltató állatorvos a betegség gyanújáról értesül, köteles haladéktalanul megvizsgálni az érintett állatot/állatokat, felvenni a gyanú kivizsgálásáról készült jegyzőkönyvet és értesíteni a járási főállatorvost. A szolgáltató állatorvos köteles a helyszínen megvárni a hatósági állatorvost, addig is a betegség helyhez kötése érdekében utasítania kell az állattartót, hogy a tüneteket mutató állatokat különítse el, illetve az állományból fogékony állatot ne vigyen ki.

A telepre történő kiszálláskor a vizsgálatokat végző hatósági állatorvosnak magával kell vinnie a szükséges védőöltözetet, bonceszközöket, mintavételi eszközöket, GPS rögzítéséhez szükséges eszközt (pl. okostelefon) és a személyi fertőtlenítéshez szükséges felszerelést. A hatósági állatorvos a gyanút jelenti a járási főállatorvosnak. A járási főállatorvos a gyanút jelenti a megyei főállatorvosnak. A megyei főállatorvos a gyanúról haladéktalanul jelentést tesz a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnak annak érdekében, hogy a betegség leküzdésére való előkészületeket megtehessek arra az esetre, ha a betegség megállapítást nyer, beleértve a Helyi Járványvédelmi Központ létrehozását és a Szakértői Csoport mozgósítását.

Newcastle-betegség gyanúja esetén a megyei főállatorvos gondoskodik az esetlegesen érintett további megyék, határállomások, vágóhidak, élelmiszer-üzemek értesítéséről, és a hús kereskedelmi forgalomba kerülésének megtiltásáról.

A bejelentésről értesülő személynek az alábbi adatokat kell felvennie:

- az állattartó, és ha van, az integrátor nevét és székhelyét / lakcímét,
- az állattartás helyét (postai cím ÉS helyrajzi szám ÉS helyben ismert megnevezés (xy major/telep stb) ÉS GPS-koordináta
- a teljes betelepített létszámot korcsoportonként,
- az elhullott, levágott, leölt, betegsége, vagy fertőzöttségre gyanús állatok állományonkénti számát, korát és hasznosítását,
- az észlelés időpontját,
- a bejelentésig észlelt tünetek leírását,
- mindazon egyéb körülményeket, amelyek a betegség vagy fertőzöttség gyanúját megerősíthetik, vagy kizárhatják.

A bejelentést fogadó személy köteles felhívni az állattartó / bejelentő figyelmét arra, hogy a helyszínt nem hagyhatja el, amíg a kikerkező állatorvos a kérdéses állatok vizsgálatát el nem végezte és a betegség gyanújának kizárására vagy megerősítésére mintát nem vett. Az állattartónak a betegség kizárásig vagy megerősítésig gondoskodnia kell az elrendelt intézkedések betartatásáról.

A hatósági állatorvos megérkezéséig az állattartó köteles megtenni az alábbi intézkedéseket:

a) a telepen lévő összes, a betegsége fogékony fajhoz tartozó egyedeket saját helyén, vagy a telepen belül más helyen izolálva tartani úgy, hogy vizsgálható legyen a fertőzést továbbító betegséghordozók lehetséges szerepe;

b) megtiltani és megakadályozni

- a betegsége fogékony fajok egyedeinek telepre történő befelé és kifelé irányuló mozgását;
- a személyek, az egyéb, betegsége nem fogékony állatfajok egyedeinek valamint a járműveknek telepre történő befelé és kifelé irányuló mozgását,
- a hús, tojás, az állati tetemek, a takarmány, a különböző felszerelések, a hulladék és állati ürülék, a szemét, a trágya vagy egyéb bármilyen, a kérdéses betegséget továbbítható anyag mozgását.

c) a fertőtlenítéshez szükséges (elégéses) kéz, láb és kerékfertőtlenítő eszközöket ellenőrizni a betegsége fogékony fajok épületeinek, valamint magának a telepnek a ki- és bejáratainál;

d) a betegsége fogékony és nem fogékony állatfajok minden csoportjáról összeírást készíteni, csoportonként feljegyezve az elhullott vagy tüneteket mutató állatok számát; ezen összeírásnak számba kell vennie a megfigyelés ideje alatt kikelt és elhullott állatokat is; ezen adatokat naprakészen kell vezetni, az állategészségügyi hatóság felszólítására ki kell adni és azt minden ellenőrző szemlénél ellenőrizni kell.

IV. 2. Állategészségügyi vizsgálat

A feltételezett Newcastle-betegség előfordulásáról szóló bejelentést követően az állatorvosi kiszállás elvégzésére kijelölt hatósági állatorvosnak azonnal a helyszínre kell menni az alábbi felszereléssel

- 1 csomag védőruha
- 1-1 csomag fertőtlenítendő és eldobható mintavételi eszköz
- nyugtatószerek esetlegesen strucc részére
- 7,8, 13-16 sz. melléklet szerinti nyomtatványok

(A járvány felszámolása során szükséges egyéb felszereléseket a 10. sz. melléklet tartalmazza) Mielőtt az állatállomány klinikai vizsgálata elkezdődne, a hatósági állatorvos teljes védőfelszerelést ölt magára és alapos személyi fertőtlenítést végez.

A vizsgálat végzése során a hatósági állatorvosnak nyilvántartásba kell vennie a telepen található különböző kategóriájú (faj, fajta, életkor, hasznosítás) állatokat. Vázlatos rajzot kell

készíteni a telepen lévő istállókról, az azokban található különböző kategóriájú állatok számának feltüntetésével.

A telepen található valamennyi állományt gondos vizsgálatnak kell alávetni, és fel kell jegyezni bármilyen betegségekre utaló tünetet, az állatok korcsoportjának és a telepen belül való elhelyezkedésüknek feltüntetésével. Az állomány vizsgálatát a telep azon részein kell kezdeni, ahol a tulajdonos vagy képviselője szerint az állatok egészségesek, utoljára hagyva a gyanús állatokat. Nagy állomány esetén, különösen, ha segítség korlátozottan áll rendelkezésre, ez nem mindig lehetséges. Ilyenkor a vizsgálat a betegségekre gyanús állatokon is kezdhető. és A gyanús állatokat és a velük közvetlen érintkezésben lévő egyedeket mindenképpen meg kell vizsgálni.

Szükség esetén a vizsgálat mesterséges fényben is elvégezhető (például zseblámpa vagy fényszóró segítségével. Strucc vizsgálata esetén az állattartó gondoskodik az állat megfelelő rögzítéséről. Ha a gyanús állat olyan szabad területen van, amely nincs kellő biztonsággal elkerítve, karámot kell állítani, hogy a vizsgálat idejére az állatok beteretelhetők legyenek. Minden olyan mozgatót, például a vizsgálat céljából legelőről épületbe, ami másik állatcsoport fertőződésének veszélyével jár, kerülni kell.

Épületben tartott, vagy a szabadban karámba terelt, nehezen kezelhető állatokat (pl. strucc) esetleg nyugtatni kell a vizsgálat elvégezhetősége érdekében. A tulajdonostól, lehetőség szerint előzetesen engedélyt kell szerezni a nyugtatószer használatához.

Ha mód van rá, a főosztálynak történő jelentés megtétele előtt a gazdaságban lévő összes fogékony állatcsoportot meg kell vizsgálni. Ha a gazdaság mérete, vagy az adott napszak miatt ennek a teljes vizsgálatnak a lebonyolítása jelentős késedelmet jelentene a jelentéstételben, akkor egy "előzetes" jelentést kell tenni. Ennek során a kiszállást végző állatorvosnak további segítséget kell kérnie a megyei főállatorvostól, annak érdekében, hogy ez a teljes vizsgálat elfogadható időn belül elvégezhető legyen.

IV. 3. A betegség gyanújának megállapítása

Amennyiben a Newcastle-betegség gyanúja megalapozott, a hatósági állatorvos dönt a korábban hozott intézkedések fenntartásáról vagy megváltoztatásáról, és erről haladéktalanul jelentést tesz a járási főállatorvosnak és a főosztálynak.

Ha a járási főállatorvos a betegség gyanúját kizárta, intézkedik az eddig tett intézkedések feloldásáról és erről jelentést tesz a főosztálynak.

IV. 4. Mintavétel és mintaküldés

Ha a járási főállatorvos a Newcastle-betegség gyanúját megállapította, mintát kell küldeni az ÁDI-ba. A mintát a járási főállatorvos rendelkezése alapján a hatósági állatorvos veszi és küldi.

Élő, beteg madaraktól származó kloákatampon (vagy friss bélsár) és légsótampon;

Friss, elhullott madaraktól: ürülék vagy béltartalom, agyszövet, légszó, tüdő, máj, lép és egyéb elváltozást mutató szervek;

Alvadásban nem gátolt **vérmintákat** kell venni hemagglutináció-gátlás céljára:

- minden madárból, ha az állomány mérete kisebb, mint 20;
- 20 madárból, amely 20-nál nagyobb létszámú állományból származik

A mintákat egyértelműen azonosítani kell. A vizsgálati anyagot frissen, jég között vagy hűtőtáskában, hatóságilag lezárt csomagként kell szállítani, kizárólag futárral. A küldeményt vízzáró, többszörös réteggel kell lezárni úgy, hogy átvételkor a csomagolás sértetlenségéről meg lehessen győződni.

Másodlagos megállapítás esetén a minták torlódása elkerülése érdekében azokat az OJK által meghatározott módon (az ÁDI által működtetett sűrített körjárással) kell intézeti vizsgálatra szállítani.

A mintavételi felszerelések azt a célt szolgálják, hogy minden esetben kettős falú csomagolásban küldjük a mintát. Gondosan kell ügyelni arra, hogy a minta ne érintkezzen fertőtlenítőszerrel, nehogy a laboratóriumi vizsgálat meghiúsuljon. A mintavételi eszközök külső falát azonban igen gondosan fertőtleníteni kell a vírus kiharcolásának megakadályozása érdekében!

A vizsgálat elvégzése kizárólag az ÁDI feladata, amelyet a mintaküldésről előzetesen értesíteni kell.

Kísérőirat a vizsgálati anyaghoz: minden vizsgálati anyaghoz a 11. sz. melléklet szerinti, a madárinfluenza és a Newcastle-betegség mintavételhez rendszeresített formanyomtatványokat kell mellékelni: „**Házimadár/vadmadár mintaazonosító lap madárinfluenza és Newcastle-betegség monitoring mintavételhez**”. Fokozott figyelmet kell arra fordítani, hogy a kísérőiraton körelőzményi adatok (állomány létszáma, kora, hasznosítási iránya, betegség kezdete, megbetegedett és elhullott állatok száma, klinikai tünetek) és a mintavétel célja helyesen legyen feltüntetve (Newcastle-betegség kizárása / megerősítése gyanú esetén). **Amennyiben a madárinfluenza mintavételi jegyzőkönyv fejlécén nincs feltüntetve a Newcastle-betegség vizsgálati irány, ezt kézzel kell rávezetni.**

A klinikai vizsgálatot és a minták gyűjtését követően a hatósági állatorvos fertőtleníti a védőfelszerelését és eszközeit. Minden egyszer használatos anyagot, papírlapokat, eldobható öltözetet, lábszákot műanyag zsákba kell tenni, amit ott helyben helyeznek el és az ártalmatlanításra szánt többi anyaggal együtt szállítják el.

IV. 5. Diagnosztika

A NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága budapesti laboratóriuma (NÉBIH ÁDI, Bp., Tábork u. 2.).

A laboratórium napi kapacitása járványhelyzet esetén 4000 db minta (poolozott), hétvégi napokon is.

Az ÁDI ügyeleti és készenléti szolgálata lehetővé teszi a minták folyamatos fogadását és feldolgozását. A vizsgálatokat az OIE Diagnosztikai Módszerek és Oltóanyagok Szabványügyi Kézikönyvében leírt módszerekkel kell végezni.

Az ÁDI területi laboratóriumai Newcastle-betegség gyanú esetén a vizsgálati anyagot az ÁDI központi laboratóriumába küldik. Az ÁDI területi laboratóriumai részt vesznek Newcastle-betegség felderítésére irányuló szerológiai vizsgálatok végzésében.

A Nemzeti Referencia Laboratórium a vizsgálatok eredményéről (megerősítésre/kizárásra érkezett minták vizsgálati eredményéről, ill. a pozitív eredményekről) haladéktalanul értesíti:

- az Országos Főállatorvost.
- az Országos Járványvédelmi Központot,
- a NÉBIH élelmiszerlánc-biztonságért és állat-egészségügyért felelős elnökhelyettesét,
- a beküldés helye szerint illetékes főosztályt, illetve HJK-t,
- a beküldő állatorvost.

Egyéb eredményekről értesíti

- a beküldés helye szerint illetékes főosztályt, illetve HJK-t,
- a beküldő állatorvost.

OJK-t az eredményekről összefoglalóan a napi jelentésben is tájékoztatni kell. A nap végén beérkezett minták mennyisége és a rendelkezésre álló személy ill. eszköz állomány alapján a laboratórium értesíti a HJK-kat, hogy a következő napon mennyi kapacitása lesz a korlátozás alá eső területeken engedélyezésre váró állatmozgásokkal kapcsolatos minták vizsgálatára. A Newcastle-betegség megállapítása az ÁDI lelete alapján a járási főállatorvos feladata.

A vizsgálhatóság érdekében a mintavételtől számított 24 órán belül el kell juttatni a mintákat a laboratóriumba. A megyénként két-három helyen felállított hűtőszekrényből a mintákat az ÁDI által szervezett körjárat szállítja el. Az ÁDI körjárat szükséges szállítási gyakoriságát az OJK és az ÁDI vezetője határozza meg. A menetrend az ÁDI-ban kerül összeállításra. A mintákat szükség esetén közvetlenül, futárral is el lehet juttatni a laboratóriumba.

Az ÁDI az első kitörésből származó mintát, illetve szükség esetén egyéb mintákat vizsgálatra küld a közösségi referencia laboratóriumba.

EU Madárinfluenza és Newcastle-betegség Referencia Laboratórium (EURL):

Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Venezie (**IZSVe**)
European Union Reference Laboratory (EURL) for Avian Influenza (AI) and Newcastle
Disease (ND) (**IZSVe-EURL**)

Viale dell'Università 10
35020 Legnaro (PD)
Italy

IV. 6. Elsődleges intézkedések

A Newcastle-betegség **gyanújának megállapítása esetén** a hatósági állatorvos megfigyelési zárlatot, a járási hivatal helyi zárlatot, a megyei kormányhivatal védő-és megfigyelési körzetet rendel el. Ezek mintáját a 12-16. sz. melléklet tartalmazza. A betegség terjedésének megelőzése érdekében a megfigyelési zárlat tényét már a helyszíni jegyzőkönyvben is rögzíteni kell.

A megfigyelési zárlat alatt:

a) baromfit – a (2) bekezdésben meghatározott eseteket kivéve – az érintett gazdaságból kiszállítani vagy oda beszállítani tilos;

b) valamennyi baromfit zártan kell tartani a tartási helyén vagy – amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható – a gazdaság valamely olyan helyén kell megfelelően elkülöníteni, ahol az állatok megfigyelhetők, más baromfival nem érintkezhetnek és kiszökésük megelőzhető;

c) a tulajdonosnak nyilvántartást kell készíteni a gazdaságban tartott baromfi valamennyi kategóriájáról, kategóriánként feltüntetve az elhullott, a klinikai tüneteket mutató, illetve a tünetmentes baromfi számát; továbbá a nyilvántartást naprakészen kell tartani, feltüntetve benne a gyanú fennállása idején kikelt és elhullott baromfit;

d) minden mozgás csak a hatósági állatorvos engedélyével történhet

da) mind a gazdaságba érkező vagy onnan távozó személyek, más állatok és járművek esetében,

db) mind a Newcastle-betegség közvetítésére alkalmas baromfihús vagy -hulla, takarmány, eszköz, hulladék, ürülék, trágya, alom esetében;

- e) a gazdaságból nem szállítható el tojás, kivéve a (3) bekezdésben meghatározott eseteket;
- f) a baromfi tartására használt épület, illetve a gazdaság be- és kijáratánál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell elhelyezni; a be- és kilépés csak ezek rendeltetésszerű használata után történhet.

A megyei kormányhivatal engedélyezheti baromfi kiszállítását azonnali leölés és ártalmatlanítás, vagy diagnosztikai vizsgálat elvégzése céljából.

A megyei kormányhivatal engedélyezi a tojások kiszállítását, amennyiben azokat tojásterméket előállító, az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 853/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 853/2004/EK rendelet) 4. cikke (2) bekezdésének megfelelő, a megyei kormányhivatal által kijelölt és erről előzetesen értesített feldolgozó üzembe közvetlenül szállítják, és a szállítás hatósági állatorvos által biztonsági szalaggal lezárt (plombált) járművön történik. A feldolgozó üzem köteles az ilyen tojásokat elkülönítetten tárolni, és teljesíteni a 853/2004/EK rendelet III. melléklete X. szakaszának II. fejezetében leírt követelményeket, valamint a tojáshéjat nagy fertőzési veszélyt jelentő hulladékként a külön jogszabályban foglaltak szerint ártalmatlanítani, a tojástartó járművet, a csomagolóanyagot, a tojásokkal érintkezésbe került berendezéseket fertőtleníteni, és a tojástartó gazdaságot felügyelő hatósági állatorvost a fentiek megtörténtéről értesíteni.

A megfigyelési zárlat során hozott intézkedések visszavonására csak akkor kerülhet sor, ha a Newcastle-betegség gyanúját a járási hivatal kizárta

A helyi zárlat alatt:

a) az állattartó a telephely bejáratain jól látható, „Állategészségügyi zárlat Newcastle-betegség miatt, idegeneknek tilos a bemenet!” feliratú táblát köteles elhelyezni;

b) baromfit tilos a zárlat alatti helyre beszállítani; a zárlati helyről baromfit csak azonnali leölésre lehet kiszállítani;

c) a gazdaságban minden baromfit hatósági felügyelet mellett haladéktalanul le kell ölni; ezt úgy kell végezni, hogy a betegség terjedésének kockázata a lehető legkisebb legyen;

d) az elhullott vagy leölt baromfit, a termelt tojásokat, baromfi testrészeket gondosan össze kell gyűjteni és hatósági felügyelet mellett ártalmatlanítani kell;

e) minden ragályfogó tárgyat, takarmányt, almot, trágyát vagy egyéb hulladékot külön jogszabály szerint, hatósági felügyelet mellett kell megsemmisíteni vagy ártalmatlanítani;

f) a betegség feltételezett lappangási ideje alatt levágott állatok húsát fel kell kutatni és ártalmatlanítani kell;

g) a feltételezett lappangási idő alatt tojt és elszállított keltetőtojásokat és étkezési tojásokat fel kell kutatni és ártalmatlanítani kell. Az étkezési tojásokat nem kell ártalmatlanítani, ha azokat előzetesen megfelelően fertőtlenítették. A keltetőtojásokból időközben kikelt és már kihelyezett baromfit a tartási helyén megfigyelési zárlat alá kell helyezni;

h) a c)–e) pontban felsorolt műveletek elvégzését követően a baromfi tartására használt épületeket, ketrecek, eszközrendszereket, azok környezetét, a szállításra használt járműveket, valamint minden egyéb, a vírussal történt kontaminációra gyanús felszerelést a 22. § rendelkezéseivel összhangban takarítani és szigorított módon fertőtleníteni kell;

i) a h) pontban leírt takarítást és szigorított fertőtlenítést követő legalább 21 napig tilos a gazdaságba baromfit bevinni.

A helyi zárlat alatt álló gazdaságban valamely más, fogságban tartott madár leölése alól az alábbi feltételek teljesülése esetén a járási hivatal felmentést ad, amennyiben az a járványügyi védekezés eredményességét nem veszélyezteti:

a) a madarat a telepen haladéktalanul elkülönítik és legalább 30 napig a többi fogékony állattól megfelelően elkülönítve tartják;

b) az állattartó költségére, engedélyezett laboratóriumban végzett, alábbi egyedi vizsgálatok egyértelműen negatív eredményt adnak:

- ba*) az elkülönítés első napján vett mintából a kórokozó kimutatására irányuló vizsgálat, és
bb) az elkülönítés 21. napján vett mintából az ellenanyagok kimutatására szolgáló vizsgálat.
- (3) Amennyiben a (2) bekezdés *b*) pontja szerinti valamely vizsgálat kétes vagy pozitív eredményt ad, vagy a madár a Newcastle-betegség tüneteit mutatja, az állatot haladéktalanul le kell ölni és meg kell semmisíteni.

A helyi zárlatot a járási hivatal feloldja, ha a lezárt helyen baromfi vagy más, fogságban tartott madár nincs, valamint az előzetes takarítást és szigorított fertőtlenítést végrehajtották.

A megyei kormányhivatal/megyei főosztály a Newcastle-betegség gyanújának megállapítása esetén:

- a) létrehozza a HJK-t,
- b) értesíti a katasztrófavédelem helyi szervezetét,
- c) haladéktalanul tájékoztatja telefonon az OJK-t az alábbi adatok megadásával:
 1. az állattartó neve, pontos címe és tenyészetkódja,
 2. ha eltér, a tulajdonos (integrátor) neve, pontos címe,
 3. a terület pontos helye GPS koordinátákkal,
 4. az állatfaj, fajta, hasznosítási irány, tartási technológia, korcsoport(ok), az állatállomány nagysága, ólak száma
 5. tünetek
 6. előzmények,
 7. a megtett intézkedések rövid ismertetése és a mintaküldés időpontja,
 8. minden egyéb fontos körülmény.

IV. 7. A betegség megállapítása

A Newcastle-betegséget a járási főállatorvos állapítja meg a laboratóriumi eredményközlő alapján, mely real time PCR-en alapul. A járványhelyzet által indokolt esetben a laboratóriumi vizsgálatok befejezése előtt, illetve azok nélkül is megállapíthat a járási főállatorvos másodlagos járványkiterést. A betegség megállapításáról a járási főállatorvos jelentést tesz a főosztálynak, egyidejűleg értesíti a települési (fővárosban a fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzőjét.

IV. 8. Korlátozó intézkedések elrendelése; mozgósítás

A. Védőkörzet

A Newcastle-betegség hatósági megállapítása esetén a megyei kormányhivatal haladéktalanul kijelöli a védőkörzet területét a fertőzött gazdaság körüli legalább 3 km sugarú körben.

Aki a védőkörzeten belül baromfit tart, köteles a hasznosítási irányt, a baromfitartó gazdaság székhelyét, az állattartás helyét és az állomány nagyságát a járási hivatalnak haladéktalanul bejelenteni. A védőkörzetben:

a) a körzet fő közlekedési útjain jól látható „Védőkörzet Newcastle-betegség miatt” feliratú táblát kell kihelyezni, és biztosítani kell, hogy a védőkörzetben alkalmazott korlátozások által érintett valamennyi személy a helyben szokásos módon értesüljön az érvényben lévő korlátozásokról;

b) valamennyi baromfit zártan kell tartani a tartási helyén vagy – amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható – a gazdaság valamely olyan helyén kell megfelelően elkülöníteni, ahol az állatok megfigyelhetők, más baromfival nem érintkezhetnek és kiszökésük megelőzhető;

c) a baromfi tartására használt épület, illetve a gazdaság be- és kijáratánál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell elhelyezni; a be- és kilépés csak ezek rendeltetésszerű használata után történhet;

d) tilos a baromfival vagy más madárral kapcsolatos vásár, piac, kiállítás és más hasonló rendezvény tartása;

e) tilos a használt alom és baromfitrágya engedély nélküli elszállítása és kiszórása;

f) a baromfiszállítás tilos, kivéve a fő közutakon és vasútvonalakon történő, megállás nélküli (tranzit) szállítást;

g) tilos a baromfi és a keltetőtojások tartási gazdaságukból történő kiszállítása, a (3) bekezdésben foglalt kivétellel;

h) a (3) bekezdés a)–c) pontjai szerint engedélyezett szállításokat közvetlenül, hatósági felügyelet mellett kell végrehajtani. Az állattartó köteles a szállítóeszközöket használat előtt és után tisztítani és fertőtleníteni.

A védőkörzetben a baromfi és a keltetőtojások tartási gazdaságukból történő kiszállítását a megyei kormányhivatal kizárólag a hatósági állatorvos által a gazdaságban – a teljes állományon – végzett állategészségügyi vizsgálat után engedélyezheti a következő esetekben:

a) azonnali levágás céljából lehetőleg a védő- vagy megfigyelési körzet területén lévő vágóhidra, vagy ha ez nem lehetséges, e területeken kívüli, a megyei kormányhivatal által kijelölt vágóhidra. Az ilyen baromfihúst az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek előállítására, feldolgozására, forgalmazására és behozatalára vonatkozó állategészségügyi követelmények megállapításáról szóló külön jogszabályban meghatározott, friss húsról vonatkozó állat-egészségügyi jelöléssel kell ellátni;

b) 11 napos baromfi vagy tojójerce szállítása a megfigyelési körzeten belüli gazdaságba, ahol nem tartanak más baromfit. Amennyiben erre nincs lehetőség, a megyei kormányhivatal – az Európai Bizottság jóváhagyását követően – engedélyezheti, hogy a baromfit a megfigyelési körzeten kívüli gazdaságba szállítsák. A gazdaságot a 10. § (1) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzés alá kell vonni;

c) 12 keltetőtojásoknak a megyei kormányhivatal által kijelölt keltetőbe történő szállítása; az elszállítás előtt a tojásokat és a csomagolóanyagot fertőtleníteni kell.

A védőkörzet létesítéséről és feloldásáról a főosztály értesíti az illetékes települési önkormányzatok jegyzőit és az OJK-t.

A védőkörzetet és az ott alkalmazott intézkedéseket a fertőzött gazdaságban végzett előzetes takarítás és szigorított fertőtlenítési műveletek végrehajtását követően legalább 21 napig fenn kell tartani. A védőkörzetet ezt követően a megyei kormányhivatal megszünteti és a továbbiakban a területre – mint a megfigyelési körzet részére – a megfigyelési körzet intézkedéseit kell alkalmazni.

B. Megfigyelési körzet

A Newcastle-betegség hatósági megállapítása esetén a megyei kormányhivatal haladéktalanul kijelöli a megfigyelési körzet területét a fertőzött gazdaság körüli legalább 10 km sugarú körben, beleértve a védőkörzet területét.

Aki a megfigyelési körzeten belül baromfit tart, köteles a hasznosítási irányt, a baromfitartó gazdaság székhelyét, az állattartás helyét és az állomány nagyságát a járási hivatalnak haladéktalanul bejelenteni. A megfigyelési körzetben:

a) a körzet fő közlekedési útjain jól látható „Megfigyelési körzet Newcastle-betegség miatt” feliratú táblát kell kihelyezni és biztosítani kell, hogy a megfigyelési körzetben alkalmazott korlátozások által érintett valamennyi személy a helyben szokásos módon értesüljön az érvényben lévő korlátozásokról;

b) a baromfiszállítás tilos, kivéve a fő közutakon és vasútvonalakon történő, megállás nélküli (tranzit) szállítást;

c) a körzet kijelölését követő első 15 napban tilos a megfigyelési körzetből a baromfi kiszállítása, kivéve az azonnali levágás céljából, közvetlenül a megyei kormányhivatal által kijelölt, a megfigyelési körzeten kívüli vágóhidra történő szállítást. Az ilyen baromfihúst az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek előállítására, feldolgozására, forgalmazására és behozatalára vonatkozó állategészségügyi követelmények megállapításáról szóló külön jogszabályban meghatározott, friss hústra vonatkozó állat-egészségügyi jelöléssel kell ellátni;

d) tilos a megfigyelési körzetből a keltetőtojások kivitele, kivéve a megyei kormányhivatal által kijelölt keltetőbe történő szállítást; elszállítás előtt a tojásokat és a csomagolóanyagukat fertőtleníteni kell;

e) tilos a baromfival vagy más madárral kapcsolatos vásár, piac, kiállítás és más hasonló rendezvény tartása;

f) tilos baromfitól származó használt alom, trágya megfigyelési körzetből történő kiszállítása.

A megfigyelési körzetet és az ott alkalmazott intézkedéseket a fertőzött gazdaságban végzett előzetes takarítás és szigorított fertőtlenítési műveletek végrehajtását követően legalább 30 napig fenn kell tartani.

C. Sürgősségi vakcinázás

Az országos főállatorvos – az OJK javaslata alapján – a járványelfojtási intézkedések kiegészítéseként sürgősségi vakcinázást rendelhet el.

(2) Sürgősségi vakcinázás esetén tilos a fenti korlátozások hatálya alá eső gazdaságban tartott baromfi vakcinázása vagy újravakcinázása.

(3) Sürgősségi vakcinázás esetén

a) a kijelölt baromfifajokat a lehető legrövidebb időn belül kell vakcinázni;

b) a vakcinázási területen lévő gazdaságban kikelt vagy oda átszállított, és a kijelölt fajhoz tartozó valamennyi baromfit vakcinázni kell, amennyiben előzetesen nem vakcinázták;

c) a vakcinázási művelet idején, a vakcinázási területen lévő gazdaságban tartott, a kijelölt fajhoz tartozó valamennyi baromfi kiszállítása tilos, kivéve:

ca) vakcinázási területen lévő gazdaságba szállított napos baromfi, ahol azok vakcinázására sor kerül,

cb) azonnali vágásra közvetlenül a vágóhidra szállított baromfi. Amennyiben a vágóhidra a vakcinázási területen kívül található, a baromfi szállítása kizárólag a hatósági állatorvos által a gazdaságban végzett kedvező eredményű állategészségügyi vizsgálat után engedélyezhető;

d) amennyiben az a) pontban előírt vakcinázási műveleteket végrehajtották, a vakcinázási területről kifelé irányuló mozgásokat a következő esetekben lehet engedélyezni:

da) a hústermelésre szánt napos baromfi olyan gazdaságba történő szállítása, ahol azokat vakcinázzák; a szóban forgó gazdaságot megfigyelés alatt kell tartani mindaddig, amíg az oda szállított baromfit levágják,

db) a több mint 21 nappal korábban vakcinázott, és azonnali levágásra szánt baromfi szállítása,

dc) a legalább 21 nappal korábban vakcinázott tenyészbaromfiból származó keltetőtojás elszállítása; a tojásokat és a csomagolóanyagot szállítás előtt fertőtleníteni kell.

(4) A (3) bekezdés b) és d) pontja szerinti intézkedéseket a sürgősségi vakcinázási műveletek végrehajtását követő három hónapig kell alkalmazni; ezeket az országos főállatorvos további egy vagy több három hónapos időszakkal meghosszabbíthatja.

(5) A (3) bekezdés a) és b) pontjában foglalt kötelezettségek alól a NÉBIH mentesítheti a tudományos szempontból különös értékkel bíró állományokat, feltéve, hogy az összes szükséges járványügyi intézkedést megteszi egészségük védelmének biztosítására, illetve rendszeres szerológiai ellenőrzés alá vonja ezeket.

A vakcinázásnál baromfi esetében a spray-vel és szembe cseppentéssel történő immunizálási módszereket kell előnyben részesíteni.

D. Mozgósítás

A járványmentesítési munka további sikeres lebonyolítása érdekében a Főosztály intézkedhet szolgáltató állatorvosok kirendeléséről a megyén belül. Szükség esetén más megyei állatorvosok is kirendelhetők az OJK utasítására.

IV. 9. Nemzeti bejelentés

Az utasítási és információs láncnak megfelelően (ld. III. 3. pont) a járványvédelmi szervek haladék nélkül jelenteni kötelesek a felettes szerveknek és tájékoztatni a társhatóságokat.

Sajtóközlemények kiadásával az AM tájékoztatja a közvéleményt és egyben védekezésre vonatkozó információkat szolgáltató az érintettek számára.

A helyi közegészségügyi hatóságot, a mezőgazdasági szervezeteket, egyéb érintetteket a Főosztályok közvetlenül tájékoztatják a Newcastle-betegség hatósági megállapításáról, a lehetséges veszélyekről és a szükséges teendőkről.

IV. 10. Nemzetközi bejelentés

A bejelentés szabályait a 113/2008.(VIII.30.) FVM rendelet „az állatbetegségek bejelentésének rendjéről” tartalmazza.

A betegség megállapítása esetén a betegség magyarországi előfordulását az AM Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztálya haladéktalanul köteles bejelenteni a minisztérium vezetőinek, 24 órán belül pedig az OIE-nek és az EU Bizottságának, a Bizottságon keresztül az összes tagállamnak, valamint a szomszédos országoknak.

Közvetlenül a Bizottságnak kell legkésőbb a hét első munkanapján jelenteni a betegség másodlagos, hivatalosan megerősített kitörését.

A bejelentés az alábbi adatokat tartalmazza:

- a) A bejelentés dátuma (év, hónap, nap)
- b) A bejelentés időpontja (óra, perc)
- c) A bejelentő ország
- d) A betegség (esetleg vírustípus) neve
- e) A kitörés sorszáma
- f) A kitörés módja (elsődleges, másodlagos)
- g) A jelenlegi kitöréshez kapcsolódó kitörések hivatkozási száma.
- h) A telep, vágóhid, szállítóeszköz, stb. pontos meghatározása (koordináta adatokkal)
- i) Más, korlátozás alá vont területek
- j) A hivatalos megerősítés dátuma
- k) A gyanú megállapításának dátuma
- l) Az első fertőződés lehetséges dátuma
- m) A betegség eredete
- n) A betegség leküzdésének érdekében tett intézkedések
- o) A telepen lévő fogékony állatok faja, száma;
- p) A telepen klinikailag beteg állatok száma
- q) A telepen elhullott állatok száma
- r) A levágott állatok száma
- s) A telepen leölt állatok száma
- t) A leölés befejezésének (becsült) dátuma
- u) Az ártalmatlanított tetemek száma
- v) Az ártalmatlanítás befejezésének (becsült) dátuma

Vágóhídi, illetve szállítójárművön történt pozitív esetről a következőket is be kell jelenteni:

- a) Vágóhíd esetén annak távolsága a legközelebbi baromfit vagy más madarat tartó teleptől.
- b) Az érintett baromfi vagy baromfihús származási állományának helye.

IV. 11. Járványügyi nyomozás

A betegség gyanújának megállapításakor a járási főállatorvos köteles megkezdeni a járványügyi nyomozást a hatósági állatorvosok bevonásával.

A betegség megállapításakor a Főosztály folytatja a nyomozást a hatósági állatorvosok bevonásával.

A járványügyi nyomozás alapelvei

Fel kell deríteni:

-azt az időtartamot, amely alatt a Newcastle-betegség már felléphetett a gazdaságban (szállítóeszközön, egyéb helyeken), mielőtt jelentették, vagy feltételezték a betegség megjelenését;

-a gazdaságban fellépett Newcastle-betegség fertőzés lehetséges forrását és az olyan, fogékony fajtájú állatokkal rendelkező más gazdaságokat, amelyek ugyanazon forrásból fertőződhetnek (kontakt gazdaságok);

-azokat a személyeket, szállító eszközöket, termékeket, valamint eszközöket és anyagokat, akik, illetőleg amelyek a vírust a gazdaságba behurcolhatták, vagy onnan esetleg továbbhurcolhatták.

A járványügyi nyomozást el kell végezni abban az üzemben vagy azon a tartási helyen,

- a) amelyben a betegség gyanúját vagy a betegséget megállapították,
- b) amely(ek)ből a kórokozót kihurcolhatták. (a lappangási időn belül történő szállítás esetén van-e Newcastle-betegség gyanú a származási állományban),
- c) amely(ek)be a járvány már továbbterjedhetett.

Ennek során ki kell deríteni, hogy a zárlat alatt álló helyről, a betegség megállapítása előtti feltételezhető leghosszabb lappangási idő alatt

– személyek és járművek mozgásával vagy ragályhordozó tárgyakkal a vírus kikerülhetett-e,

– szállítottak-e baromfit vágásra

raktak-e keltetőbe tojást, illetve kikelt naposbaromfit kiszállítottak-e

A járványügyi nyomozást az Állategészségügyi Szabályzat 15. sz. függeléke (14. sz. melléklet) szerint kell elvégezni. A járványügyi nyomozás során feltételezhetően fertőzöttként azonosított gazdaságokra is ki kell terjeszteni a szükséges korlátozó intézkedéseket.

A járványügyi nyomozás eredményét az OJK észére haladéktalanul meg kell küldeni emailben!

IV. 12. Leölés, levágás

Ha a járási főállatorvos a Newcastle-betegséget megállapította, elrendeli a helyi zárlat alatt álló baromfiállományok leölését. A leölést a helyi zárlat alatt lévő helyen kell végrehajtani, vagy az állatok szükség esetén zárt vágás keretében vágóhídon levághatók. (A védőkörzet és a megfigyelési körzet egyéb baromfiállományai a IV. 8. pontban leírtak szerint levághatók.)

A zárt vágást lebonyolító vágóhidat a vágóhíddal és az OJK-val lefolytatott egyeztetést követően az HJK jelöli ki.

A további vírusszaporodás megelőzése érdekében rendkívüli fontossággal bír, hogy az érintett állomány, valamint az ugyanabban a csoportban illetve üzemeységben lévő kontakt állatok értékének felbecsülése után a leölés lehető legrövidebb időn belül megtörténjen.

Az állatok leölését – beleértve a diagnosztikai célú leölést is – a betegségterjesztő anyagok, eszközök és tárgyak megsemmisítését a területileg illetékes járási főállatorvos határozattal (a

továbbiakban: leölési határozat) rendeli el (17. sz. melléklet). A leölési határozat a Tv. 42. §-ának (1) d) pontja alapján – fellebbezésre való tekintet nélkül – azonnal végrehajtandó. A leölés módszerét a járási főállatorvos dönti el az alábbiak szerint, amelyről írásban értesíti a HJK-t az állomány adatainak (faj, egyedszám, tartási mód, istállók száma, leölési mód kivitelezhetősége) feltüntetésével. A leölést az állatok leölésük során való védelméről szóló 1099/2009/EK tanácsi rendelet előírásai szerint, az állatvédelmi szempontok betartásával kell elvégezni. Az e jogszabályban engedélyezett, a fertőzött állományok leölése során használható módszerek a leölési táblázatban foglaltak szerint alkalmazandók (17a. melléklet).

A HJK gondoskodik a leöléshez szükséges anyag, eszköz és humán erőforrás kiszámításáról a 10. sz. melléklet alapján. A szükséges igényeket a kormányhivatal felé, szükség esetén az OJK és a válságtáb felé továbbítja.

Szükség esetén a HJK írásban kéri az OJK-tól a vágóhídon történő leölés engedélyezését.

A leölést a hatósági állatorvos köteles felügyelni. A leölést úgy kell megszervezni, hogy nappali világosságban történjen. Ha a leölést sötétedés után kell elvégezni ez csak megfelelő mesterséges világítás mellett lehetséges a balesetvédelmi előírások figyelembe vételével. A leölést végző szakembereket megfelelő védőruházattal és gumicsizmával kell ellátni az 10. sz. melléklet alapján, amelyet a leölés elvégzése alatt közreműködő személyzet köteles viselni. A leölési munkában a résztvevők számára annak megkezdése előtt a leölést vezető köteles járványvédelmi oktatást tartani, valamint a 29. mellékletben szereplő nyilatkozatokat a résztvevőkkel alá kell íratni. A leölés során alkalmazott rakodó-brigád a leölés napján nem vehet részt egyéb célú állat rakodásban! Lehetőség szerint olyan rakodó személyzetet kell alkalmazni, mely saját otthonában nem tart baromfit.

A CO₂-dal és gázkeverékkel történő leölés esetén a következők szerint kell eljárni:

Magas koncentrációjú (több, mint 40%) szén-dioxid tartalmú gázkeverék kacsá és liba esetén nem alkalmazható!

1. Leölés állattartó épületben:

- a) Az állattartó épület egyik sarkában résmentesen szalmabálákat (vagy erre alkalmas egyéb tárgyakat) kell elhelyezni L alakban olyan hosszan, hogy az istállóban lévő baromfik e sarokba terelését követően az istálló minél kisebb része további szalmabálákkal körülhatárolható legyen. A bálák mögé egy olyan méretű műanyag fóliát kell bekészíteni, hogy az a körülkerített területre teljes egészében ráborítható legyen. (Ez akadályozza meg a gáz kijutását az elkerített részről.)
- b) A baromfit a bálákkal elkerített sarokba kell terelni. Ezt követően az elkerített négyzetes területet további bálákkal ki kell egészíteni. Az elgázosítandó terület térfogatát ki kell számolni. (körülhatárolt terület belső szélessége=SZ, hosszúsága=H és magassága=M lemérése után a térfogat=SZ*H*M)
- c) Az elgázosító berendezést be kell vinni az elkerített területre.
- d) Az előkészített fóliát az elkerített területre rá kell borítani. Szükség esetén kiegészítő fólia alkalmazható. A fólia szélét nehezékekkel (pl. téglák) kell rögzíteni. A lefedés és a gázfelhasználás közötti időintervallumot minimálisra kell csökkenteni a túlmelegedés elkerülése érdekében. A szellőztető berendezéseket csak közvetlenül a gáz bevezetése előtt szabad kikapcsolni. Az istálló vízellátását célszerű lezárni és a csövekből kiengedni a vizet, hogy elkerüljük a vízcsövek esetleges fagyását, törését. Az etetőket és itatókat fel kell emelni.
- e) A műanyagban az elgázosító berendezés kiöntő csonkjának megfelelő lyukat kell vágni a fólián. A csonk bevezetését követően a műanyagot a csonkhoz kell erősíteni ragasztószalaggal. A gázszállító csöve(ke)t úgy kell elhelyezni, hogy a madarakat ne érje közvetlenül a beáramló hideg gáz.
- f) A gázt az elhatárolt területre kiszámolt térfogatnak megfelelően fokozatosan kell bevezetni, amíg el nem éri a kívánt koncentrációt, és ezt a koncentrációt addig fent kell tartani, amíg a madarak el nem pusztulnak..

- g) A behatási idő leteltével az istálló minden ajtaját és ablakát ki kell nyitni. Egy személynek megfelelő védőöltözetben a fóliát meg kell bontani, majd a helyiség elhagyását követően a szellőztető berendezést be kell kapcsolni, hogy a gáz mihamarabb eltávozzon.
- h) Amennyiben a behatási időt követően marad néhány túlélő, azt humánus módon le kell ölni (3kg élősúlyig a kézzel történő csigolyatöréses módszer alkalmazható).
- i) A kitöltendő dokumentációt a 22b. sz. melléklet tartalmazza.

A hullák eltávolítása előtt az ügyeletes hatósági állatorvosnak meg kell bizonyosodnia arról, hogy minden állat elpusztult.

2. Leölés leölőkocsiban:

A leölőkocsi műszaki leírásának megfelelően, szakképzet személyzettel.

A témában elérhető állatvédelmi útmutatók letölthetők ezen a linken:

<https://portal.nebih.gov.hu/-/fertozo-betegsegek-keszenleti-tervei>

- Állatvédelmi útmutató állatok kábításához és leöléséhez
- Állatvédelmi útmutató állatok kiirtásához

IV. 13. Állati tetem ártalmatlanítása

A Newcastle-betegség megelőzése, felderítése és felszámolása során keletkezett állati tetem ártalmatlanná tétele állami feladat, amelynek végrehajtása iránt az állati tetem keletkezésének helye szerint illetékes főosztály intézkedik. A Tv. 24. §-ának (1) d) pontja szerint az főosztály járványügyi intézkedéseként elrendelt ártalmatlanná tétel díja a központi költségvetést terheli. A tetem és tetemrészek ártalmatlanná tételét a hatósági állatorvos ellenőrzése mellett kell végezni. A tetemeket 2. osztályba sorolt állati mellékterméket kezelő illetve feldolgozó üzemben kell ártalmatlanítani. Amennyiben a telep rendelkezik saját állati melléktermék égetővel, az állatok ártalmatlanítására hatósági állatorvos jelenlétében használható.

A 45/2012. (V.8.) VM rendelet 3. § (2) bekezdése és 10. § (5) bekezdése értelmében az állategészségügyi hatóság határozatot hozhat járványügyi intézkedés keretén belül a keletkező állati melléktermékek, fertőzött takarmány elföldelésére vonatkozóan. Az állati melléktermékek elföldelését a helyszínen vagy a megyei kormányhivatal készenléti tervében, a helyrajzi szám feltüntetése mellett a járási hivatal engedélyezi. Az intézkedés során figyelembe kell venni az adott terület adottságait valamint a környezetvédelmi előírások betartását.

Az állati melléktermékeket az 5. mellékletben meghatározott üzemekben kell ártalmatlanítani. Az ártalmatlanná tételt végző üzem a végrehajtást követően elkészíti a számlát, amelyet felülvizsgálatra és jóváhagyásra megküld az ártalmatlanná tételt elrendelő, az állati melléktermék keletkezése szerint illetékes főosztálynak. Az főosztály az igazolt számlát köteles a NÉBIH Költségvetési Igazgatóságára haladéktalanul megküldeni.

Ártalmatlanná tétel elásás útján

- Az elásás helyszínét a környezetvédelmi hatóság és a terület tulajdonosának egyetértésével a járási hivatal jelöli ki.
- Az elásás nem érintheti a föld alatti vízkészleteket, vezetékeket, csatornákat.
- Elásás előtt a tetemeket hatékony fertőtlenítőszerrel alaposan fertőtleníteni kell.
- A tetemeket szállítóeszközzel kell az elásás helyére juttatni, nem pedig a földön vonszolva.
- Az elföldelés helyén olyan mélygödört kell ásni, hogy a tetemekre legalább 50 cm vastag földréteg kerüljön.

- A tetemek szállításánál használt járművet és eszközöket, valamint a közreműködő személyeket a tetemek lerakása után a helyszínen kell fertőtleníteni, a használt almot pedig el kell égetni.

Védőöltözet: a leölt állatok tetemeinek eltakarításában résztvevő személyeknek a 10. sz. melléklet szerinti védőöltözetet kell viselniük. A tetemek ártalmatlanná tétele után a személyek, járművek és eszközök alapos fertőtlenítését azonnal végre kell hajtani. Ha a tetemek ártalmatlanná tételében késedelem várható, azokat fertőtlenítő szerrel kell lepermetezni, és éjjel-nappal őrizni kell kutyák, róák és egyéb ragadozó állatok valamint kártékony rágcsálók távoltartása céljából. Riasztóként ívlámpák és fényszórók is használhatók. Minden a telepen található hulladékot és állati mellékterméket, szerves anyagot és nem fertőtleníthető anyagot is ártalmatlanítani kell, különös tekintettel az alomra, tojásra, tojástermékekre, szalmára, állati takarmányra, tollazatra, tojástartálcára.

Alom: a pillanatnyi mennyiségtől és a telep tulajdonságaitól függően, az alom vagy elásható a gödörbe a telepi tetemekkel együtt, vagy halomba rakható, gondoskodva a füllesztéséről. A halmot le kell takarni ellenálló műanyag lappal. A fertőzött alom semmi esetre sem szállítható el a fertőzött telepről füllesztés céljából. A füllesztés időtartama minimum 60 nap.

Tojás- és tojástermékek: eláshatók a gödörbe az állattetemekkel együtt, vagy elszállíthatók.

Szalma: a szalma fertőtleníthető, ha a felületét lefűjják az adott betegség ellen hatásos fertőtlenítőszerrel, majd letakarják a kazlat időjárásnak ellenálló műanyag fóliával. A letakart kazal ilyen módon való takarását 42 napig nem szabad megbontani. Időbeli okokból még célszerűbb lenne a tetemekkel együtt ártalmatlanítani.

Állati takarmány: a gyaníthatóan fertőzött takarmányt a tetemekkel együtt ártalmatlanítani kell, ha ez nem megoldható, el lehet égetni, vagy az alommal összekeverve fülleszteni kell. Silós takarmány esetén, ahol a fertőzés kizárható (vadmadarak, rágcsálók nem férnek hozzá), a főosztály döntése alapján nem szükséges ártalmatlanítani. Az alom és takarmány fertőtlenítésére vonatkozó részletes útmutató a IV. 16. fejezetben található.

IV. 14. Kárbecslés

A kártalanítási igény elbírálása

A kártalanítási igényt a járási főállatorvos az általa lefolytatott becslési eljárás, továbbá a leölési határozat végrehajtásával megbízott hatósági állatorvos eljárási jelentése alapján bírálja el. Ha a kártalanítási igény jogalapjának és összegének megállapításához a rendelkezésre álló adatok nem elegendőek, a járási főállatorvosnak szakismerettel rendelkező intézmény vagy szervezet véleményét kell kikérnie.

Ha a rendelkezésre álló adatokból az állapítható meg, hogy a Tv. 55. §-ának (2) bekezdése alapján kártalanítás nem jár, a kártalanítást meg kell tagadni, és erről az állat tulajdonosát értesíteni kell. Amennyiben a kártalanítás megtagadásának alapjául szolgáló körülmények azt mutatják, hogy az állat tulajdonosa által elkövetett bűncselekmény miatt büntető eljárást kell kezdeményezni, a határozathozatalt a büntető eljárás jogerős befejezéséig fel kell függeszteni. Ha a járási főállatorvos azt állapítja meg, hogy kártalanítás nem jár, a hatósági rendelkezésre leölt (levágott) állat felhasználható részeit - ha ennek állategészségügyi akadálya nincs - a tulajdonos rendelkezésére bocsáthatja, illetőleg értékesítését engedélyezheti.

A tulajdonos kérésére - nagylétszámú állatállomány esetén - az állattartó telep mielőbbi fogadó készsége elérése érdekében részkiártalanítást lehet engedélyezni.

A kárbecslés szabályai

A kártalanítás alapjául szolgáló forgalmi értéket - ha kártalanítást kizáró ok nem áll fenn - a járási főállatorvos becsléssel állapítja meg. A becslési jegyzőkönyv formanyomtatványát a 18. melléklet tartalmazza. A becslési eljárást a leölési határozat végrehajtásával párhuzamosan

meg kell kezdeni, de legkésőbb a végrehajtást követő három napon belül be kell fejezni. - A Tv. 55. §-ának (4) bekezdése szerint a kártalanítás alapja az állat, az anyag, az eszköz vagy a tárgy forgalmi értéke. A forgalmi érték megállapításának alapjai:

- a) tenyésztésben álló anya- és apaállatoknál a számlákkal igazolt beszerzési ár (beleértve az importárat is),
- b) az a) pontban megnevezettek hiánya esetén a becsült állathoz hasonló, azzal azonos fajú, fajtájú, ivarú, korú, hasznosítású állatra vonatkozó, az adott területen a káresemény időszakában kialakult piaci ár, szükség esetén szakértőt vagy szakértő intézményt lehet igénybe venni;
- c) tenyészállat-előállító üzemeknél, a káreseményt megelőző három hónapban kialakult átlagos tenyészállat-értékesítési súly- vagy egyedenkénti átlagár;
- d) növendék és hízóállatoknál a területen engedéllyel működő felvásárló szervezet (pl. vágóhíd) által igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott élőtömeg kilogrammonkénti ár, illetőleg a piacon kialakult ár;
- e) állati eredetű termékeknel:
 - tej, étkezési tojás, méz esetén a területen engedéllyel működő felvásárló szervezet által igazolt felvásárlási ár, illetőleg a káresemény időszakában az adott területen kialakult szabadpiaci ár;
 - sperma, embrió, tenyész- és keltetőtojás esetén az előállító, illetve forgalmazó szervezet által igazolt, a tárgyévét megelőző évben kialakult értékesítési átlagár;
 - ipari keveréktakarmány esetén az előállító és forgalmazó szervezet által igazolt, a káresemény időszakában az adott területen alkalmazott eladási ár, ipari keveréktakarmány kiskereskedelmi forgalmazásánál az eladási ár;
 - gazdasági abrak, szalastakarmány, tömegtakarmány esetén a káresemény időszakában az adott területen kialakult piaci ár;
 - vágóhídon - élőállat vagy húsvizsgálat során - történt betegségmegállapítás esetén az üzem által kifizetett felvásárlási ár;
 - tárgyak és eszközök esetén a használati értéknek megfelelő becsült ár;
- f) a legalább hat hónapja zárt körülmények között, vadsparkban, vadaskertben, röptetőben tartott, vagy tenyésztett vadonélő haszonállatok esetén a felvásárló szervezet által igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott felvásárlási ár.

Az OJK a kártalanításhoz szakmai iránymutatást kérhet valamely szakmai szervezettől (pl. Baromfi Termék Tanácstól) az állatok forgalmi értékének becsléséhez. Ennek tartalmaznia kell a járványban érintett baromfi fajok korcsoportonkénti és hasznosítási irányonkénti forgalmi értékét, beleértve a tenyész- és étkezési tojást is. Az iránymutatást meg kell küldeni valamennyi megyei főosztálynak, ezt követően a kárbecslési eljárást az abban meghatározott összegek felhasználásával kell elkészíteni.

A betegségterjesztésre alkalmas anyagokat, tárgyakat és eszközöket, ha az egyes fertőző állatbetegségek elleni védekezési szabályok lehetővé teszik és alkalmas eljárással ártalmatlanná tehetők (pl.: hőkezelés, fertőtlenítés), annak elvégzése után a tulajdonos rendelkezésére kell bocsátani, aki azokat felhasználhatja vagy értékesítheti. Ebben az esetben kártalanítás nem jár. Ezen felül nem jár kártalanítás az ÉLTV 55 § (2) pontjában meghatározottak szerint.

Védett állatok után fizetendő kártalanítás alapjául szolgáló forgalmi értéket (eszmei értéket) az AM Környezetügyért Felelős Államtitkársága, a megyei kormányhivatalok Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályai, illetve a nemzeti parkok igazgatóságai írásos szakvéleménye alapján kell megállapítani. A genetikai alapok védelmét szolgáló őshonos, illetőleg géntartalék állatok becsértékét a NÉBIH Állattenyésztési Igazgatósága írásos szakvéleménye alapján kell megállapítani.

Az értékbecslést és a kártalanítást a vonatkozó miniszteri rendelet szerint kell végrehajtani. Az állategészségügyi törvény előírásainak értelmében a tulajdonost a járványvédelmi célból ártalmatlanított értékeiért 100 %-os kártérítés illeti meg.

A becslési jegyzőkönyv mintáját a 18. melléklet, a kártalanítási határozat mintáját a 20. és 21. melléklek tartalmazza.

Eljárási jelentés

A leölési határozat végrehajtásáról az eljárással megbízott hatósági állatorvos köteles a járási főállatorvosnak három napon belül, két példányban vagy elektronikus úton írásos jelentést tenni. A jelentésben az eljáró állatorvosnak meg kell jelölnie a leölési határozat számát, a leölésre került és elhullott, továbbá elkülönített vagy zárt vágásra utalt állatok, fajtáját, ivarát, létszámát, egészségi állapotát; a megsemmisített anyagok, eszközök, tárgyak megnevezését, súlyát vagy darabszámát.

Közölni kell az állategészségügyi intézeti vizsgálati eredményénél, az intézmény nevét, székhelyét, a vizsgálat időpontját és eredményét, továbbá az értesítő irat iktatószámát. Ennek hiányában a vizsgálat (húsvizsgálat) vagy boncolás eredményét írásban kell rögzíteni.

A leölési határozat végrehajtásáról készült jelentésben közölni kell, hogy mi történt a leölt és elhullott állatokkal - leölés, a leölt és elhullott állatok ártalmatlanná tétele, illetve leölés és/vagy zárt vágás -, továbbá az anyagokkal, eszközökkel, tárgyakkal (elégetés, fertőtlenítés). A leölési határozat végrehajtásáról szóló eljárási jelentés mintáját a 19. számú melléklet tartalmazza.

A hasznosítható állatok, állati testek/testrészek feldolgozása és értékesítése

A zárt vágásra és feldolgozásra magas műszaki-technológiai színvonalú, a legszigorúbb járványvédelmi és élelmiszerhigiéniai feltételeknek is megfelelő, nagy vágó- és feldolgozó kapacitású gazdálkodó szervezet vállalkozhat, illetőleg a miniszter az Éltv. 28. § c) pontja alapján a járványügyi helyzet függvényében kezdeményezheti a térítés ellenében történő közcélú munkavégzés, a létesítmény és a szállító eszközök igénybevételét.

A főosztály a megfelelő gazdálkodó szervezettel a feladat végrehajtására megállapodást köteles kötni, melyben rögzíteni kell:

- a) az állatok elszállításának, levágásának kezdeti és a várható befejezés időpontját,
- b) az állatok, - vágóhídon történt megállapítás esetén - az állati testek, testrészek átvételi árát,
- c) a szállítás, vágás, kicsontozás, hűtőtárolás, feldolgozás becsült költségét,
- d) a megtérülés korcsoportonkénti összegét és a visszafizetés határidejét,
- e) késedelem esetén a kamat nagyságát,
- f) a d) pont szerinti visszafizetés elmaradása esetén a jogi eljárás rendjét.

IV. 15. Járványügyi szűrővizsgálatok

A szűrőmunkák klinikai vizsgálatból, szerológiai mintaküldésből és virológiai mintaküldésből állnak. A szűrőmunkákat a hatósági állatorvosok és a kirendelt szolgáltató állatorvosok végzik, melyet területi alapon valamennyi telepre és udvarra vonatkozóan el kell végezni. A szűrési munkák menetrendjét az OJK-val történő egyeztetést követően a HJK határozza meg. A szűrőmunkák végzése esetén a telepekre és udvarokba csak védőfelszerelésben, kéz és lábfertőtlenítés után lehet belépni. A felszerelésekre a mintavételnél leírt szabályokat kell alkalmazni (VI. 4. pont).

A **magas kockázati kategóriájú telepeken** naponta el kell végezni az állomány klinikai vizsgálatát, és valamennyi elhullott baromfit, ill. az azokból származó mintákat intézeti vizsgálatra kell küldeni. A **közepes kockázati kategóriájú telepeken** hetente el kell végezni

az állomány klinikai vizsgálatát, és hetente az elhullott baromfiból származó mintákat intézeti vizsgálatra kell küldeni.

A **védőkörzeten** belül a kis-létszámú baromfiállományokat a zárlat fennállása alatt legalább egyszer fel kell keresni, valamint szükség esetén klinikai vizsgálat alá kell vetni, és az elhullott egyedeket intézeti vizsgálatra kell küldeni.

A **megfigyelési körzeten** belül a kis-létszámú baromfiállományokban a zárlat fennállása alatt szükség esetén klinikai vizsgálat alá kell vetni, és az elhullott egyedeket intézeti vizsgálatra kell küldeni.

Szerológiai vizsgálatra mintát kell küldeni az újraterelített állományokból.

Első alkalommal valamennyi házat, tanyát, legelőrészt fel kell keresni, ami a kijelölt területen fekszik. Nem lehet még akkor sem kihagyni egy helyet se, ha a kísérő állítja is, hogy ott nincs állat vagy nem laknak. A vizsgálat helyén fel kell írni a tulajdonos adatait, a fogékony állatokat, faj, kor, darabszám szerint. Gyakorlatiasabb megoldás az, ha egy-egy helynek külön lap készül a munkanaplóban, s később valamennyi újabb vizsgálatot vagy más fontos feljegyezni való ugyanott kerül rögzítésre. Később már csak azokat a helyeket kell meglátogatni, ahol fogékony állatot tartanak. Leghelyesebb, ha helyismerettel rendelkező személy kísérőként megy a szűrő állatorvossal. A kísérő csak azokon a helyeken menjen be a vizsgálat helyére és fogja meg az állatot, ahol a házhoz tartozó személy nem tud segíteni a vizsgálatnál. Sem a vizsgáló állatorvosnak, sem a fogónak a vizsgálat helyén nem szabad semmihez sem ok nélkül nyúlni, hogy ez által is csökkentse az esetleges víruselhurcolás valószínűségét.

A legfontosabb mozzanata a szűrési munkának állatok tulajdonosainak illetőleg gondozóinak felvilágosítása. A szűrési munka csak akkor éri el célját, ha sikerül – lehetőleg már az első alkalommal – segítőtársat nyerni az állat gondozója személyében. Gyakorlatilag nagyobb valószínűsége van annak, hogy az állat mellett állandóan ott tartózkodó személy veszi észre a betegség gyanúját, mint az időnként megjelenő szűrő állatorvos. Ezért fontos, hogy különösen az első vizsgálat alkalmával a szűrő állatorvos hosszabban foglalkozzon a dolgozókkal (betegség ismertetése, a felelősség elmagyarázása stb). A szűrés során gondolni kell arra, hogy a fertőző anyag eredetére, elterjedésére vonatkozóan nem gyűjthetünk-e valamilyen új adatot.

előzetes (gyors) kórjelzés: a vizsgálati anyag hemagglutináció-gátlási (HAG) tesztvizsgálatával történik. A helyi intézetekben végezhető gyors vizsgálat korai szakaszban segíti a járványlekedést;

végleges kórjelzés: monospecifikus baromfi antiszérummal megismételt HAG vizsgálat, majd intracerebrális pathogenitási index (ICPI) meghatározása. 0,7 érték felett a kórokozót járványgócot kialakítani képes vírusnak kell tartani. (Az intracerebrális pathogenitási index ICPI: intracerebrálisan fertőzött csirkék vizsgálata során az egészséges, beteg és elhullott állatok számát adott konstans értékkel szorozzák, majd ezek összegéből átlagot számítanak)

IV. 16. Fertőtlenítési útmutató

1. Általános szabályok

Az állategészségügyi hatóság járványügyi intézkedésként fertőtlenítést rendelhet el (22. sz. melléklet). A fertőtlenítést a rendelkezésnek megfelelően és késedelem nélkül végre kell hajtani.

A fertőtlenítés célja:

- a) a madarak, az ember és a környezet fertőződésének megelőzése (folyamatos-, illetve időszakos fertőtlenítés);
- b) a Newcastle-betegség leküzdése (a betegség alatti folyamatos, ismételt, előzetes fertőtlenítés).

A fertőtlenítés módjai:

- a) előzetes, amikor az állomány felszámolását, valamint alom eltávolítását követően a Newcastle-betegség vírusának elpusztításával az adott kórokozótól mentes környezetet kell kialakítani.;
 - b) zárlat feloldása előtt (de az előzetes fertőtlenítést követően legkorábban egy hét elteltével), a betegség leküzdésére tett intézkedés befejezésekor végfertőtlenítést kell végrehajtani.
- Az állattartó köteles a fertőtlenítés elvégzésében közreműködni, a hatósági állatorvos utasításait végrehajtani (takarítás, a hullák elföldelése, stb.).

Bármely fertőtlenítés elvégzése szempontjából fontos, hogy

- a) a fertőtlenítést mindenkor alapos tisztogatás, takarítás előzze meg;
- b) a fertőtlenítéshez a célnak megfelelő, engedélyezett fertőtlenítő anyag kerüljön felhasználásra, az előírt technológia szerint.

A használt almot, trágyát, szennyvizet, a takarmányt, az állatok tartási helyét stb. a hatósági állatorvos utasításai szerint kell fertőtleníteni. A fertőtlenítés végrehajtását a hatósági állatorvos irányítja és ellenőrzi. Fertőtlenítéskor be kell tartani a közegészségügyi, környezetvédelmi, munka- és balesetvédelmi előírásokat, valamint tekintettel kell lenni arra, hogy a fertőtlenítés az állatok egészségét ne károsítsa.

Fertőtlenítést csak olyan személyek végezhetnek, akik:

- a) megfelelő védőruhát és védőfelszerelést viselnek;
- b) munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálattal rendelkeznek;
- c) a szükséges munkavédelmi-szakmai oktatásban részesültek.

A Newcastle-betegség leküzdésével kapcsolatos fertőtlenítés befejezése után, a terület elhagyása előtt fertőtleníteni kell a közreműködő személyeket és a fertőtlenítéshez használt eszközöket is.

Új, korszerű és hatékony fertőtlenítő szereket és fertőtlenítési technológiákat bevezetni az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kórházhigiénés és Járványügyi Felügyeleti Főosztály Járványügyi Osztálya (a továbbiakban: EMMI) engedélye után szabad.

(16) A fertőtlenítés hatásosságát jelen Fertőtlenítési Útmutató előírásai, szigorított fertőtlenítés esetén a főosztály utasítása szerint kell ellenőrizni.

(17) A zárlat alatt álló terület, valamint szükség esetén a helyi zárlat alatt álló területen lévő helyek bejárataihoz, a be- és kilépő személyek kezének és lábbelijének fertőtlenítésére alkalmas eszközöket kell helyezni. Az istállóból kilépő személyek lábbelijét és kezét, a zárlat helyéről kilépő személynek a ruháját is fertőtleníteni kell. Nagy-létszámú állattartó telepeken - a tulajdonos költségére - a járművek részére kijelölt ki- és belépő helyeken a járművek fertőtlenítésére alkalmas, hatékony fertőtlenítőszerrel feltöltött fertőtlenítő eszközöket kell elhelyezni és működtetni.

(18) A fertőtlenítést szigorított módon a HJK által megbízott állatorvos jelenlétében és irányításával, a fertőtlenítési útmutatóban előírtak szerint kell elvégezni.

2. A Newcastle-betegség során használható fertőtlenítő szerek

A hatékony fertőtlenítő-szerek listája a 30. mellékletben található.

Ezen felül az alábbiak használhatók:

Kálium-hidroxid 2,0%

Nátrium-hidroxid 2,0%

Klórlúg 3,0%

Formalin 3,0% (15 °C felett)

Klórtartalmú fertőtlenítőszer

Mikrobaölő hatásukért a keletkező hipoklóros sav a felelős. A fertőtlenítő hatás a hőmérséklet emelésével fokozható, de 30-40 °C-nál magasabb hőmérsékletű oldatban nem célszerű alkalmazni. Klórtartalmú fertőtlenítőszerrel melegtől, fénytől védett helyen üveg, műanyag vagy ép zománcú fémedényben kell tartani. Szerves anyagok (vér, genny, bélsár stb.) jelenlétében mikrobaölő, inaktíváló hatásuk csökken, mivel a felszabaduló aktív klór és hipoklóros sav először a mikroorganizmusokat körülvevő szerves anyagokhoz kötődik le, rosszul oldódó csapadékot képezve. A lecsökkent hatóanyag tartalom miatt a mikrobapusztító hatás kisebb mértékben érvényesül, sőt el is maradhat. Nátriumhipoklorit oldatok számottevő tisztító hatással nem rendelkeznek. A tisztító hatás fokozható, ha a frissen elkészített oldathoz 0,5%-ban detergenst keverünk.

Felhasználás előtt hatékonyság szempontjából meg kell vizsgálni a kémhatását (pH) és az aktív klórtartalmat. A fertőtlenítő hatás savas (pH5) és enyhén lúgos (7,5) vegyhatáson érvényesül a legjobban.

Robbanás veszélye miatt a raktározás és felhasználás közben ügyelni kell arra, hogy klórtartalmú fertőtlenítőt formalinos tárolóedénybe - és fordítva - ne öntsenek. A tárolóedényeket tartósan meg kell jelölni.

A fertőtlenítéshez szükséges fertőtlenítő oldat mennyiségét, a kijuttatás nyomását és a szemcsenagyságot a fertőtlenítendő felület minősége és nagysága, a megelőző takarítás színvonala határozza meg. Nagynyomású (10-20 bár) fertőtlenítő berendezés használata esetén az egy m² fertőtlenítéséhez szükséges oldat mennyisége:

- fólia 0,1 liter,
- sima beton, csempével, olajfestékekkel bevont felület 0,2 liter,
- gyalulatlan deszka vagy meszelt felület 0,5 liter,
- téglafelület 1 liter,
- döngölt agyagfelület 1,5 liter,
- laza, homok felület 3,0 liter.

Kisnyomású fertőtlenítő gép használata esetén a fenti oldatmennyiség másfélszeresét kell alkalmazni.

3. A fertőtlenítés megkezdésekor a fertőtlenítést irányító hatósági állatorvosnak ügyelni kell arra, hogy

- a fertőtlenítést végző személy egészségügyi alkalmasságát tanúsító okmánnyal rendelkezzen,
- a fertőtlenítést végző dolgozó munkavédelmi oktatásban részesült-e,
- a megfelelő munkavédelmi eszközök és öltözékek rendelkezésre állnak-e. Ezek: gumicsizma, vizet át nem eresztő overál, gumikesztyű, védősisak, gázálarc, védőszemüveg.
- Munka közben étkezni, dohányozni tilos!
- A dolgozóknak az erősen savas vagy lúgos oldatok kezelése, keverése idején lehetőséget kell teremteni arra, hogy a bőrfelületre került anyagot azonnal lemossák.
- a fertőtlenítéshez olyan nyomást és szemcsenagyságot kell alkalmazni, hogy a tevékenység az építményben felesleges károsodást ne okozzon.

4. Az ember és környezetének fertőtlenítése

Testfelület, textil, bőr, lakás, szociális helyiségek fertőtlenítése kizárólag az erre a célra a közegészségügyi hatóság által engedélyezett készítményekkel, az előírt módon végezhető.

Személyi fertőtlenítés végrehajtása:

- alapos, szappannal történő mosakodás,
- testfelület leöblítése,
- fertőtlenítés,
- a testfelület leöblítése.

Bőrlábbeli, egyéb bőrhalmi

- 3 %-os formalin oldattal,
- 1 %-os jodofor oldattal lemosás.

Textilruha 15 °C feletti külső hőmérsékleten 2 %-os formalin oldattal permetezhető, vászonfehérneműt 1 - 2 %-os szódaoldatban 30 percig kell főzni.

Műanyag holmikat, gumiruhát,- csizmát és eszközöket a 34. mellékletben megadott fertőtlenítőszerrel lehet fertőtleníteni.

Iratanyagok (levelek) forró vasalóval fertőtleníthetők.

5. Az állattartási épületek és környezetük fertőtlenítése

A szigorított fertőtlenítés végrehajtásának sorrendje:

Előzetes fertőtlenítés

Leöléskor, valamint szállításkor vagy vágóhídon megállapított Newcastle-betegség esetén az állatok és az alom eltávolítását követően az épületeket, a járműveket és az egyéb fertőzött területeket haladéktalanul le kell fertőtleníteni. A fertőtlenítőszerrel 24 órán keresztül a felületeken kell hagyni.

Végfertőtlenítés

- az épület áramtalanítása,
- az épület belső terének portalanítása a hatósági állatorvos által előírt nemű és koncentrációjú fertőtlenítő oldattal. A portalanítás mellett, a fertőtlenítő oldattal a technológiai berendezéseket le kell mosni, a trágyát el kell áztatni.
- a technológiai berendezéseket ki kell hordani,
- gépi és kézi eszközökkel az épület fizikai takarítását el kell végezni, a takarításnak az épület belső légterén kívül ki kell terjedni a padlástérre és a trágyacsatornára is,
- az épület belső mosását magasnyomású vízszugárral kell elvégezni,
- a nem tisztítható fából készült berendezéseket el kell égetni,
- az agyagpadozatot 10 cm mélységben fel kell szedni,
- a vízáteresztő padlóburkolatot fel kell szedni,
- kifutók, karámok takarítása, mosása,
- az épületen kívül megtisztított berendezések visszahordása,
- az épület belső terének, padlástérének, trágyacsatornájának fertőtlenítése a betegségre meghatározott nemű és koncentrációjú magasnyomású (10-20 bar) berendezéssel kijuttatott fertőtlenítőszerrel.
- az épület zárása,
- az épület külső felületének, környezetének, utaknak a fertőtlenítése,
- Newcastle-betegség esetén fertőtleníteni kell mindazokat a helyeket és helyiségeket, ahol beteg, betegségre gyanús állat megfordult, tartózkodott, elhullott vagy levágták, illetve leölték, ahova az állat terméke eljutott.

Fertőtleníteni kell azon személyeket, illetve tartózkodási helyüket, akik a beteg, betegségre gyanús állatokkal vagy termékeikkel kapcsolatba kerültek.

6. Takarmány és göngyöleg fertőtlenítése

A takarmányban levő Newcastle-betegség vírus az alábbi módon pusztítható el:

- Az épületekbe kihordott szalmas takarmányt, szilázst a trágyával azonos módon kell ártalmatlanná tenni.
- Az épületekhez tartozó tartályokban (silókban) etető-berendezésekben levő abraktakarmányt el kell ásni vagy állati hulladék-feldolgozóba kell feldolgozni. Ez alól felmentés adható a VI.13 pontban foglaltak szerint.
- Hideg fermentációval (silózással), ha a pH-érték legfeljebb 4 (szükség esetén a pH érték hangyasavval beállítható).
- Meleg fermentációval (silózással), ha a hőmérséklet legalább 55 °C szűrőhőmérvével ellenőrizve.
- A szalmas takarmány (kazal) felületének (hatékony) fertőtlenítőszeres oldat kipermetezésével.
- Forrólevegős szárítással, ha a kiáramló levegő hőmérséklete legalább 80 °C.
- Gőzzel való granulálással, ha a granulátum 80 °C-ra felmelegszik (célszerű a hőmérsékletet 20-30 percig fenntartani).
- Szemes kukorica legfeljebb pH-4 kémhatású propionsavval történő atmoszárával, esetleges utólagos silózással.
- A fertőzött szemes árpát, zabot és takarmánybúzát 0,8%-os formaldehid-oldat gőzével lehet fertőtleníteni (10 liter/100 kg takarmány mennyiségben), a permetezés után vizet át nem eresztő műanyag fóliával a fertőtlenített szemestakarmányt le kell fedni és 6 órán át így tartani. A takarmányt felhasználás előtt 24 óráig szellőztetni kell, és elsősorban nem fogékony állatokkal etetni.
- A silózott szemeskukorica- vagy kukoricacső-zúzalék bontási felületének 1 %-os hangyasavoldattal való permetezésével (3 liter/m²).
- A burgonya felfőzésével.
- A takarmánynövényzet vagy legelőgyep felületére m²-enként 0,3-1 liter 3 %-os klórlúg-oldat vagy 10 %-os vizes szuperfoszfát permetezhető a növényzet számottevő károsodása nélkül.
- Jutazsákokat porszívózás után 20 órára olyan zárt és legalább 18 °C-ra fűtött térben kell felfüggeszteni, amelyben léghőmérvetenként 150 cm³ formalint ugyanannyi vízzel elpárologtatnak (pl. 40 g káliumpermanganáttal vagy melegítve), a porzsák tartalmát a hullákkal azonos módon kell ártalmatlanná tenni.

7. A kutak fertőtlenítése

Kutakat klórmésszel, magnolmésszel vagy klórlúggal kell fertőtleníteni.

Ásott kutak fertőtlenítését mindig előzze meg a kutak tisztítása és környezetük rendezése. A fertőtlenítés előtt meg kell határozni a kútban lévő víz mennyiségét, mely úgy történik, hogy a kút átmérvőjének felét először önmagával, ennek eredményét 3,14-dal, majd a kútban lévő vízoszlop magasságával megszorozzuk, így a kútban lévő víz mennyiségét kapjuk meg. Amennyiben az adatokat méterben fejezzük ki, az eredményt m³-ben kapjuk meg. A kiszámított vízmennyiségre m³-ként 100 ml klórlúgot (Na-hipoklorit-90-et), ennek hiányában m³-ként 30 g klórmészet (kalcium-hipokloritot) kell számítani. A törzsoldat (legalább 10-20 liter) elkészítése után azt a kút belső falára kell önteni úgy, hogy az a falon végigfolyva jusson le a kút vizébe. A kútból 24 óráig vizet meríteni nem szabad.

Fúrt kút fertőtlenítése céljából 100 g magnolmeszet vagy 300 cm³ klórlúgot kell 1 liter vízben feloldani és az oldatot a fúrási csövébe kell önteni. Ez az eljárás csak a 30-40 m mélységű fúrt kutakra vonatkozik. Ennél mélyebb fúrt kutak fertőtlenítése esetén a területileg illetékes **Vízügyi Igazgatóságot** értesíteni kell.

A víz tárolót ugyanúgy kell fertőtleníteni, mint az ásott kutat, de mind a klórmészből, magnolmészből vagy klórlúgból, mind pedig az oldóvízből kétszeres mennyiséget kell felhasználni. A kútvíznek 24 óra múlva még klórszagúnak és klórízűnek kell lennie (túlklorozás), ellenkező esetben a klórozást meg kell ismételni. Ha a klórszag és a klóríz nem

érezhető, a kutat alaposan ki kell merni. A fűrt kútvizet addig kell szivattyúzni, amíg a víz klórszagát és ízét elveszti. A kút súlyosabb fertőzöttségének gyanúja esetén a fertőtlenítést kétszer-háromszor meg kell ismételni.

8. A szennyvíz és a trágya fertőtlenítése

A Newcastle-betegséggel történt fertőzöttség esetén a trágyalé-, hígtrágya-csatornák és -aknak, továbbá a fürösztők, úsztatómedencék és pocsolók tartalmát a feljebb meghatározott fertőtlenítő oldatok létesítésével vagy 70°C-on kell fertőtleníteni és 60 napig tárolni kell. Ezután a nem fertőtleníthető medencék tartalmával együtt - tartálykocsival, csővezetéken - a fertőtlenített szennyvizet (híg trágyát) ki kell juttatni a kijelölt zárlattérre: a szántóterületen esőztetve kell kiöntözni, a talajra teríteni, mélyárkos módszerrel a füzesek vagy nyárfások, mélybarázdás módszerrel a kukorica területe öntözhető. A szennyvíz (hígtrágya) elsikkadása után az öntözött területet le-, illetőleg beszántással vagy más módon le kell földelni. A beszántás minőségének ellenőrzésére az előzetesen a talajra vitt mészkő eltűnéséből lehet következtetni.

9. Az almostrágya és a hígtrágya szilárd fázisának fertőtlenítése

A tisztítás alatt és az azt megelőzőleg összegyűjtött almostrágyát, almot, takarmányhulladékot, szemetet, valamint a fertőtlenített helyiség talajáról kihordott földet, homokot - a szennyvizet és trágyalevet is hozzákeverve - és lehetőleg a hígtrágya szilárd fázisát fülleszteni kell. A füllesztés céljából összegyűjtött anyaghoz szükség szerint annyi szalmát vagy falevelet kell keverni, hogy az utóbbi aránya a bélsárhoz 3:2 legyen, ha pedig száraz, m³ -enként 10-15 liter vizet kell adni. A füllesztendő anyagot 25 cm vastag szalma- (falevél-) rétegre legalább 1,5 méter magas és széles kupacokba (halomba) kell rakni és a tetejére legalább 10 cm vastag szalma- (falevél-) réteget kell helyezni, majd az egészet 20 cm vastag földréteggel kell befedni. A befedett trágyarakásnak legalább 70 °C-ra kell felmelegednie, a hőmérsékletet szűrőhőmérővel ellenőrizni kell. A kellőképpen fel nem melegedett szélső részeket 3 nap múlva a halom közepébe kell lapátolni, majd a halmot újból földdel befedni és legalább három hétig bontatlanul hagyni. A komposztáláshoz 3 nap érlelés is elegendő a hőfejlődés után pH 12 kémhatású lúg hozzáadása esetén. Fagyott almostrágyát nem szabad füllesztésre összerakni. Az ilyen trágyát 10 cm vastag földréteggel vagy rögzített műanyagfóliával kell letakarni.

Ha az anyag önmagában nem képez komposztot és viszonylag nagy mennyiségű (tömött almostrágya, a hígtrágya szilárd fázisa), azt a zárlattérre kell szállítani és ott beszántással vagy más módon elföldelni. Ezután a kiszállítás útvonalát és a járművet, továbbá a közreműködő személyeket a talaj-, jármű- és személyfertőtlenítés szabályai szerint fertőtleníteni kell.

Ha a fenti módszerek nem kivitelezhetők a trágyát, almot el kell égetni. Amennyiben ez sem kivitelezhető, akkor hőkezelés és fertőtlenítés után 42 napig kell tárolni.

10. Járművek, állatrakodó helyek fertőtlenítése

Az állat, alom, takarmány és trágyalé szállítására használt gépkocsit, vasúti kocsit, repülőgépet, vagy hajórekeszt és egyéb járművet, továbbá ezek felszerelését a következők szerint kell tisztítani és fertőtleníteni:

A tisztítás során a trágyát, almot fel kell lazítani és el kell távolítani. Ezután forró vízzel, valamint kaparó- és súrolóeszközök segítségével a padlóra, az oldalfalakra tapadt trágyát le kell választani és vízszugárral el kell távolítani. A tisztítást addig kell folytatni, amíg a vasúti kocsi, hajó, hajórekesz belseje teljesen kitisztul és a bűz megszűnik. Hasonlóképpen kell a trágyától megtisztítani a vasúti kocsihoz, hajóhoz, hajórekeszhez tartozó összes felszerelést. A takarítás magasnyomású vízszugárral is elvégezhető.

Egyszerű fertőtlenítés esetén a padlót, a mennyezetet és a falakat legalább 50 °C-ra melegített vízzel meg kell mosni, majd hatékony fertőtlenítőszerrel, 2 %-os klórlúg- vagy nátronlúgoldattal be kell permetezni.

A fertőtlenítésnek az egész kocsira, repülőgép- vagy hajórekeszre ki kell terjednie még abban az esetben is, ha annak csak egy részét használták állatszállításra. Szennyeződés esetén a kocsi külső felületét, az ajtókat, vasalásokat, a kocsi futóművét és alvázat is meg kell tisztítani és fertőtleníteni.

Az állatok be- és kirakására használt eszközöket, valamint a rakodóhelyeket, rakodóudvarokat tisztára kell seperni, s azután tiszta vízzel bőven le kell öblíteni. Az esetleg szükséges fertőtlenítést a vizsgáló állatorvos irányítása és ellenőrzése mellett kell végrehajtani.

A fertőtlenítéshez használatos eszközöket (lapátokat, seprők, tömlők, villák, kaparószerszámok, hordók, permetezőzók stb.) jó karban, a fertőtlenítőanyagokat pedig erre a célra szolgáló elzárható helyen kellő mennyiségben készletben kell tartani. A fertőtlenítőoldatokat felügyelet alatt kell készíteni. A fertőtlenítendő vasúti kocsikat úgy kell a (mosó-) fertőtlenítévágányra állítani, hogy az egyszerű fertőtlenítést igénylő kocsik egymás mellé kerüljenek.

A járművekből kitakarított, továbbá vasút- és hajóállomásokon, repülőtereken, gépkocsi-rakodóhelyeken levő trágyát, almot, hulladékot és szemetet gondosan össze kell gyűjteni és félre kell rakni. Az összegyűjtött trágyát, almot, hulladékot és szemetet lehetőleg minél előbb, illetőleg minél gyakrabban el kell hordani. Az elhordásra olyan kocsikat vagy tartályokat kell használni, amelyek tartalma ki nem hullhat, illetőleg ki nem folyhat. Fertőtlenítés szükségessége esetén ezeket az anyagokat el kell égetni vagy el kell ásni, vagy olyan helyre szállítani, ahol embert vagy állatot nem fertőzhet.

A járműveket, állatrakodó helyeket szigorított módon kell fertőtleníteni hatósági rendelkezésre. Szigorított fertőtlenítés esetén az egyszerű fertőtlenítésen felül a padlót, a mennyezetet és a falakat az egyes betegségekre meghatározott anyagok felhasználásával be kell permetezni. Ha a fertőtlenítés módját jelző bárcán az állatbetegség nincs feltüntetve, a fertőtlenítést 3 %-os klórlúg- vagy nátronlúgoldattal kell elvégezni.

11. A vágóhidak, vágóhídi termékek és melléktermékek fertőtlenítése

A vágóhidak fertőtlenítése során:

- preventív folyamatos fertőtlenítést a belépő személyek és a behajtó járművek esetében,
- betegségleküzdő, folyamatos fertőtlenítés a beteg vagy fertőzött állatok napi levágása alkalmával,
- betegségleküzdő időszakos fertőtlenítést (végfertőtlenítést) a fertőzött állomány levágásának befejezése után kell végezni, ez utóbbi sorrendje: járulékos helyiségek, a készáru-raktárak, az istállók, a vágóhelyiségek, végül a szennyvíz fertőtlenítése.

A megfelelő fertőtlenítő hatás eléréséhez mindenekelőtt

- el kell távolítani a fa berendezési tárgyakat és alkatrészeket,
- gondoskodni kell a fémből készült tárgyak korrózió mentesítéséről.

Ezután össze kell gyűjteni a padozaton, az asztalokon és az egyéb berendezési tárgyakon levő hulladékokat és a durva szennyező anyagokat (1. fázis)

- ezt követi a 30-40 °C-os vízzel való áztatásos lemosás - legalább 10 percen keresztül
- a felületekhez ragadt hús, vér, szenny és zsírszennyező anyagok fellazítása (2. fázis).

A vegyszeres tisztításhoz kezdetben legalább 40-45 °C-os vízben oldott, jó fehérjeoldó és zsíremulgeáló tulajdonságokkal rendelkező szereket lehet használni. A tisztítószer legalább 10 percig érintkeznie kell a felülettel (3. fázis).

A felhasznált szert a felületről csapvízzel le kell mosni (4. fázis).

Egyszerű fertőtlenítés céljából 80 °C-os meleg vizet, 1-2 %-os klórlúg oldatot kell permet formájában a fertőtlenítendő felületre juttatni. (5. fázis)

Vízzel öblítés (6. fázis)

12. A fertőtlenítés hatékonyságának ellenőrzése

1) Vattatamponos módszer:

10x10 cm-es területet vattatamponnal kell megdörzsölni a fertőtlenítést követően. A mintákat a takarítás szempontjából nehezen hozzáférhető helyekről (sarkok, szegletek, repedések, folytonossági hiányok, berendezések csatlakozási felületei stb.) kell venni. A minták száma az istálló nagyságától függ, de legalább 10 mintát célszerű ólanként levenni. A vírus kimutatása real time PCR módszerrel történik.

2) Biológiai próba:

Fogékony állatok bevitele a fertőtlenített épületbe, illetve területre. A mintavétel ebben az esetben az újratelepítés (IV. 18.) fejezetben leírtak szerint történik.

IV. 17. Korlátozó intézkedések feloldása

A járási főállatorvos és a főosztály feloldja az általa elrendelt védekezési intézkedéseket, amennyiben a Newcastle-betegséget felszámolták, vagy a betegség gyanúja megszűnt, vagy a gyanú alaptalannak bizonyult (23-26. sz. mellékletek).

A **megfigyelési zárlat** során hozott intézkedések visszavonására csak akkor kerülhet sor, ha a Newcastle-betegség gyanúját a járási hivatal kizárta.

A **helyi zárlatot** a járási hivatal feloldja, ha a lezárt helyen baromfi vagy más, fogságban tartott madár nincs, valamint az előzetes takarítást és szigorított fertőtlenítést végrehajtották.

A **védőkörzetet** és az ott alkalmazott intézkedéseket a fertőzött gazdaságban végzett előzetes takarítás és szigorított fertőtlenítési műveletek végrehajtását követően legalább 21 napig fenn kell tartani. A védőkörzetet ezt követően a megyei kormányhivatal megszünteti és a továbbiakban a területre – mint a megfigyelési körzet részére – a megfigyelési körzet intézkedéseit kell alkalmazni.

A **megfigyelési körzetet** és az ott alkalmazott intézkedéseket a fertőzött gazdaságban végzett előzetes takarítás és szigorított fertőtlenítési műveletek végrehajtását követően legalább 30 napig fenn kell tartani.

IV. 18. Újratelepítés

A telep újratelepítését a főosztály abban az esetben engedélyezheti, ha minden zárlati intézkedés feloldásra került, és a szükséges fertőtlenítéseket elvégezték, valamint erről a hatósági állatorvos igazolást állított ki. A fertőzött gazdaság újratelepítésére legkorábban a végső fertőtlenítését követő **21 nap letelte után** engedélyezhető.

Az újratelepítéskor célszerű jelző madarakat beállítani.

Az újratelepítést követő 21 napban

- a. Baromfi nem hagyhatja el a telepet,
- b. Korlátozni és ellenőrizni kell a személyforgalmat
- c. A tulajdonos nyilvántartást vezet a termelési és elhullási adatokról és minden szignifikáns változást vagy rendellenességet jelent a hatósági állatorvosnak
- d. Az elhullott állatokat az ADI-ba kell küldeni.

Sürgősségi vakcinázás esetén a vakcinázási területen lévő gazdaságban kikelt vagy oda átszállított, és a kijelölt fajhoz tartozó valamennyi baromfit vakcinázni kell, amennyiben előzetesen nem vakcinázták. Amennyiben az előírt vakcinázási műveleteket végrehajtották, a vakcinázási területről kifelé irányuló mozgásokat a következő esetekben lehet engedélyezni:

- a hústermelésre szánt napos baromfi olyan gazdaságba történő szállítása, ahol azokat vakcinázzák; a szóban forgó gazdaságot megfigyelés alatt kell tartani mindaddig, amíg az oda szállított baromfit levágják,
- a több mint 21 nappal korábban vakcinázott, és azonnali levágásra szánt baromfi szállítása,
- a legalább 21 nappal korábban vakcinázott tenyészbaromfiból származó keltetőtojás elszállítása; a tojásokat és a csomagolóanyagot szállítás előtt fertőtleníteni kell.

Ezeket az intézkedéseket a sürgősségi vakcinázási műveletek végrehajtását követő **három hónapig** kell alkalmazni; ezeket az országos főállatorvos további egy vagy több három hónapos időszakkal meghosszabbíthatja.

IV. 19. A betegség előfordulása szállítás közben

Ha a Newcastle-betegség gyanúja a tünetek és a kórbonctani elváltozások alapján szállított (úton lévő) állományban vagy határállomáson merül fel, az egész szállítmányt olyan telepre kell vinni,

- ahol éppen nincsenek egyéb fogékony állatok,
- vagy a gyanú alatt álló állatok származási telepére.

Amennyiben nincs lehetőség a betegség jelenlétének megállapítására vagy kizárására, a szállítmány valamennyi egyedét haladéktalanul le kell ölni, ártalmatlanítani, a helyszínt fertőtleníteni.

A HJK dönthet a szállított állomány elkülönített, zárt levágásáról is.

A továbbiakban a HJK dönt az intézkedési útmutatóban leírt intézkedések foganatosításáról.

IV. 20. A betegség előfordulása állatvásáron, állatkiállításon

Ha állatvásáron Newcastle-betegség gyanúja merül fel, azonnal hatósági megfigyelést kell elrendelni a kórokozó fertőzést hordozó állatok, járművek, emberek és anyagok révén történő elterjedésének megelőzése céljából. A foganatosítandó korlátozások részletesen a következők:

- az állatok eladását be kell szüntetni;
- a vásáron lévő összes állatot ketrecében kell tartani, amelyet az nem hagyhat el;
- egyetlen állat sem léphet a vásár területére;
- állatok és állati termékek a vásár területéről nem vihetők ki;
- semmiféle, a Newcastle-betegség vírusát valószínűleg közvetítő anyag vagy hulladék nem hagyhatja el a vásár területét;
- személyek csak a járási főállatorvos által adott felhatalmazás birtokában léphetnek a vásár területére, illetve hagyhatják el azt, továbbá távozás előtt lábbeli-fertőtlenítésre vannak kötelezve;
- járművek csak a járási főállatorvos által adott felhatalmazás birtokában léphetnek a vásár területére, illetve hagyhatják el azt;
- a vásár területét elhagyó járműveket a járási főállatorvos utasításainak megfelelően megtisztítják és kifertőtlenítik;
- a vásár minden jármű- és gyalogosforgalom számára szolgáló ki- és bejáratánál a Newcastle-betegség ellen hatékony fertőtlenítőszerrel tartalmazó, alkalmas fertőtlenítőket kell elhelyezni.

Vizsgálatot kell indítani abból a célból, hogy megállapítsák, vagy kizárják a Newcastle-betegségnek a vásár területén való jelenlétét ugyanazon elvek alapján, mint amelyek a járvány leküzdése kapcsán a korábbiakban ismertetésre kerültek (vizsgálatok, mintavétel)

A gyanús állatok származási telepét haladéktalanul ellenőrizni kell az ott található fogékony állatok szűrővizsgálatával.

Fel kell deríteni, és felügyelet alá kell helyezni mindazon gazdaságokat, telepeket, üzemeket, amelyek a vásárból elszállított állatokkal, árukkal, tárgyakkal, illetőleg személyekkel fertőződhetnek.

Továbbiakban az intézkedési útmutató előírásai szerint kell eljárni.

IV. 21. A betegség előfordulása vágóhídon, daraboló üzemben, hűtőházban

A vágóhidakon, daraboló üzemekben, hűtőházakban a Newcastle-betegség gyanújakor illetve megállapításakor foganatosítandó tennivalók változóak lehetnek az üzem mérete és felépítése, a gyanúnak talált állatok létszáma, a vágás előtt álló állatok száma stb. szerint. Jóllehet bizonyos szabályok minden esetben érvényesek, az alább felsorolt utasítások csak alapvető irányelveket képeznek, melyeket a HJK minden egyes esetben további kiegészítésekkel lát el. A vágóhíd alaprajzát és technológiai elrendezési rajzát el kell juttatni a HJK-ba a betegség gyanújának felmerülése után a lehető leghamarabb.

A fertőzöttségre, betegségre gyanús állatokat illetve hullákat a többi állattól és hullától elkülönítve kell tárolni a hatósági állatorvos megérkezéséig. A vágóhíd felelős vezetőjének biztosítania kell, hogy a vágóhíd minden bejárata és kijárata zárva legyen, és személyek vagy járművek nem távozhatsanak el, illetve nem juthatnak be az üzembe.

A gyanús állatok és hullák származási helyét meg kell határozni, és el kell rendelni a származási állomány azonnali vizsgálatát.

Az ante mortem és post mortem vizsgálatot végző hatósági állatorvosnak sorom kívül meg kell vizsgálnia minden olyan állatot, amelyek a gyanúnak talált állatokkal azonos helyről származnak. A vizsgálat eredményéről haladéktalanul telefonon értesítenie kell a járási főállatorvost és a Főosztályt. A telefonjelentésben szerepelnie kell a vágásra váró állatok létszámának.

A negatív diagnózis kimondásával javasolt addig várni, amíg a származási telepről a negatív helyszíni vizsgálati eredmény be nem érkezik.

A foganatosítandó korlátozások a következők:

- az állatok vágását be kell szüntetni;
- a pihentetőben található állatokat ott kell tartani, és ezek nem hagyhatják el a vágóhidat;
- állatok nem léphetnek a vágóhíd területére;
- sem állatok sem állati termékek nem hagyhatják el a vágóhidat;
- semmiféle, a Newcastle-betegség vírusát valószínűleg közvetítő anyag vagy hulladék nem hagyhatja el a vágóhidat;
- személyek és járművek csak a főosztály vezetője által adott felhatalmazás birtokában léphetnek a vágóhíd területére, illetve hagyhatják el azt;
- vizsgálati anyagot kell küldeni az ÁDI-ba.

Ha a járási főállatorvos Newcastle-betegség gyanúját állapítja meg a vágóhídon, a főosztály gondoskodik arról, hogy:

- a vágóhídon található valamennyi állatot haladéktalanul leölik;
- a fertőzött vagy szennyeződött állatok húsát és belsőségeit hatósági felügyelet mellett megsemmisítik úgy, hogy a vírus terjesztésének veszélyét elkerüljék;
- az épületek és eszközök (beleértve a járműveket is) tisztítását és fertőtlenítését a főosztály utasításai szerint, a hatósági állatorvos felügyelete mellett elvégzik;
- járványügyi nyomozást végeznek;
- a tisztítás és a szigorított fertőtlenítés befejezése után legalább 24 óráig egyetlen állat sem kerül be a létesítmény területén levágásra.
- A fertőzött állatok származási telepén lévő állatokat szintén le kell ölni, ha a járványügyi adatok alátámasztják ezen intézkedés szükségességét.

A vágóhídi szennyvíz fertőtlenítése

- fizikai (pasztörözés legalább 30 percig 70°C-on; szakaszos hőkezelés, 3x20 perc 90-110°C-on; pillanatsterilizálás, 20 másodperc 120-130°C-on)
- kémiai módszerekkel (vegyhatás módosítás meszezéssel: legalább 20 kg/m³ égetett mész, vagy legalább 30 kg /m³ oltott mész; vagy savas kezeléssel) pH 4 alatti, vagy pH 10 feletti értékeken

Alapvető fontosságú hogy a vágóhídon lévő összes állat leölése a lehető legrövidebb időn belül történjen meg. A betegség megállapításakor, minden szükséges elővigyázatossági óvintézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy a vágóhídon a betegségnek szennyvízcsatornán át történő terjedése megelőzhető legyen.

Az érintett/kontaminálódott hulladékot, zsigereket stb. és trágyát el kell szállítani 2. osztályba sorolt állati hulladékot kezelő és ártalmatlanító üzembe. A szállítás csak szivárgásmentes, zárt járművel hajtható végre.

A vágóhíd fertőtlenítése során a fertőtlenítésről szóló rendelet előírásai, illetőleg az intézkedési útmutatóban foglaltak szerint kell eljárni. Ennek során gondot kell fordítani az alábbiakba felsorolt irányelvek betartására.

a) a fertőtlenítés megkezdése előtt minden állatot és állati terméket el kell távolítani ártalmatlanítás céljából,

b) a vágóhíd teljes egészét, amely kontaminálódhatott (vágócsarnok, hűtők, a pihentetők, elővárakoztatók, állatszállító-eszközök egyéb helyiségek és konténerek, amelyeket hús vagy eszközök tárolására használnak) le kell tisztítani olyan detergensevel, vagy sterilizáló detergensevel, amely húsfeldolgozó üzemekben engedélyezett (ez általában a vágóhídon rendelkezésre áll), és amelyet nagy víznyomással kell használni. Korlátozott tisztítási javaslatról tájékoztatni kell az OJK-t. Ha az első fázisban szükségesnek látszik zsiroidó detergensek használata, akkor a második, fertőtlenítő fázis kétszeri ismétlése célszerű.

c) az öltözőket, szekrényeket először sterilizáló detergensevel kell tisztítani, illetve fertőtleníteni a fentiekben részletezett módon, majd 0, 2%-os citrom- vagy szulfaminsavval, vagy 0, 3%-os ortofoszforsav oldattal kell permetezni. A citrom- vagy ortofoszforsav oldatot egy perces használat után bőséges mennyiségű hideg vízzel le kell öblíteni. A szulfaminsavat 5 perc után kell lemosni vízzel

d) ahol ez megoldható, a vágóhídi felszereléseket forrásban lévő vízben kell sterilizálni, vagy alternatív megoldásként a fenti c. pontban leírtakat kell követni;

e) a húsipari dolgozók által viselt kezelőruhákat, munkaruhákat, stb. a sterilizáló detergens oldatban ki kell tisztítani, majd savas oldatba kell áztatni 1, illetve 5 percre a fentiekben leírtaknak megfelelően, és hideg vízben kimosni, vagy mosodába vinni;

f) a csizmákat, lábszárvédőket és vízhatlan kötényeket sterilizáló detergens oldattal kell lemosni, majd savas oldatba kell áztatni 1, illetve 5 percre a fenti c. pontban leírtaknak megfelelően, és hideg vízben kimosni;

g) amikor a fertőtlenítés befejeződött, és mielőtt újabb húszállítmány beérkezik, az épületeket alaposan le kell mosni, és jól kiszellőztetni.

Járványügyi nyomozás

- A járványügyi nyomozást a vágóhídon is el kell végezni a IV. 11. pont szerint.
- Külön gondot kell fordítani arra, hogy a járművet, amellyel a gyanús állatokat a vágóhídra szállították, alaposan fertőtlenítsék. Haladéktalanul ki kell deríteni a jármű útvonalát, és le kell nyomozni minden olyan fogékony állatot, amelyet a jármű érintett.
- A fent említett teendőket a vágóhídon eljáró hatósági állatorvos haladéktalanul köteles elvégezni.

IV. 22. Speciális előírások állatkertekre, védett őshonos baromfi fajták és magas genetikai értéket képviselő, veszélyeztetett helyzetbe került baromfi fajták állományaira, továbbá kisállat-kereskedésekben tartott madarakra

Az országos főállatorvos utasítására járványhelyzetben összeírást kell készíteni a veszélyeztetett helyzetbe került, állatkertben tartott, a védett őshonos baromfi fajták és más magas genetikai értéket képviselő madarokról, a fajok pontos egyedszámának feltüntetésével. A listában külön ki kell emelni a nehezen pótolható példányokat.

Az állatkerteknek, védett őshonos baromfit vagy más magas genetikai értéket képviselő madarak tartóinak eljárásrendet kell készíteni arra vonatkozóan, hogy Newcastle-betegség magyarországi gyanújának vagy előfordulásának esetén hogyan tudják haladéktalanul biztosítani a fedett, zárt tartást, továbbá a látogatást a megfelelő mértékben korlátozni (a madarak látogatókkal ne találkozzanak).

A betegség gyanúja esetén a HJK forgalmi korlátozást rendelhet el a kisállat-kereskedésekre vonatkozóan. Az országos főállatorvos – az OJK javaslata alapján – a járványelfojtási intézkedések kiegészítéseként sürgősségi vakcinázást rendelhet el.

Ha felmerül a Newcastle-betegség gyanúja, a szolgáltató állatorvosnak haladéktalanul értesíteni kell a járási főállatorvost. A betegsége gyanús állatokat el kell különíteni, a vele együtt tartott madarakat megfigyelési zárlat alá kell helyezni. Beteg madarak esetén az összes tünetet mutató madárból szerológiai vizsgálatra vérmintát, elhullott állat esetén minden egész hullát (futómadarak esetén a belső szerveket) kell az NRL-be küldeni.

Pozitív vizsgálati eredmény esetén a beteg madarakat és a korábban velük (kis légtérben, ketrecben vagy röpdében) együtt tartott madarakat le kell ölni és ártalmatlanítani kell. A fertőzött területet a fertőtlenítési útmutató szerint takarítani és fertőtleníteni kell.

Amennyiben a fertőzés épületben tartott madarak esetében kerül megállapításra, a többi elkülönülő egységben tartott madarakat a röpdéből az épületbe kell terelni, és az épületet a látogatók előtt le kell zárni. Kizárólag röpdében tartott madarak esetén csak a pozitív állatok kerülnek leölésre, a többi megfigyelési zárlat alatt marad. Takarítást és a lehetőségekhez mérten fertőtlenítést kell végezni. A madárháló épségét ellenőrizni kell. Amennyiben a röpdé a látogatók számára nyitott, azt is le kell zárni.

A 92/65/EGK tanácsi irányelv szerint engedélyezett ESZIK létesítmények esetén az engedélyt fel kell függeszteni a zárlati intézkedések időtartamára és erről az OJK-t értesíteni kell. Az OJK gondoskodik az intézmény nyilvános listából való törléséről.

IV. 23. Speciális előírások vadon élő madarakra

Amennyiben a Newcastle-betegség versenygalambok vagy más, fogságban tartott madarak esetében kerül hivatalos megállapításra, a járási hivatal elrendeli járványügyi nyomozás lefolytatását, és ellenőrzési és felszámolási intézkedéseket a Newcastle-betegséggel fertőzött versenygalambok vagy más, fogságban tartott madarak, valamint a gazdaságok és galambdúcok esetében; vagy legalább a versenygalambok vagy más, fogságban tartott madarak galambdúcon vagy gazdaságon kívüli mozgásának tilalmát a Newcastle-betegség klinikai tüneteinek megszűnését követő legalább 60 napos időszakra, valamint a vírussal történt kontaminációra gyanús anyagok és hulladék megsemmisítését vagy ártalmatlanítását. A kezelésnek biztosítania kell, hogy az összes Newcastle-betegség vírus, illetve a 60 napos időszak alatt felhalmozódott összes hulladék megsemmisül.

Postagalamb versenyt a betegség gyanújának fennállása ill. járványhelyzet esetén tilos tartani. Postagalambok leöléséről a szakértői csoport véleménye alapján minden esetben az OJK dönt.

IV. 24. Állatvédelmi előírások

A zárlat alatt álló helyeken valamennyi állat folyamatos ivóvízellátását és takarmányozását biztosítani kell.

A leölésre, illetve levágásra váró állatok számára minimálisan a létfenntartáshoz szükséges mennyiségű takarmányt és folyamatos ivóvízellátást kell biztosítani. A zárlati intézkedés hatálya alá eső többi állat takarmányozását a hasznosítási irányynak megfelelően kell folytatni. A korlátozó intézkedések hatálya alá eső állattartó helyeken – a körülményekhez mérten – maximálisan be kell tartani a vonatkozó állatvédelmi előírásokat (32/1999. (III. 31.) FVM rendelet).

Az állatok belföldi szállítása során 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet előírásait kell alkalmazni.

Az állatok leölése és levágása során a 140/2012. (XII. 22.) VM rendelet előírásait kell alkalmazni.

IV. 25. Megelőző immunizálás

Tyúk, pulyka, gyöngytyúk, valamint tenyésztett fácán, fűrj, fogoly esetében kötelező:

- a) a keltetőben, naposkorban végzett immunizálás;
- b) a növendék állatok ismételt immunizálása 14–28 napos korban;
- c) ezen felül a nagylétszámú tenyész- és tojóállományokat inaktivált vírust tartalmazó vakcinával is immunizálni kell lehetőleg 16–18 hetes korban, de legkésőbb a tojástermelés megkezdése előtt 3 héttel, spray-vel és szembe cseppentéssel.

Az (1) bekezdésben meghatározott időpontoktól – amennyiben a járványtani helyzet indokolja – a járási hivatal engedélyezheti az eltérést.

A versenygalambok vakcinázása nem kötelező, kivéve, ha azokat tréning, verseny, kiállítás, vásár vagy egyéb rendezvény céljából a galambdúcból kiszállítják. Ezen állatok kizárólag olyan vakcinával immunizálhatók, amely forgalomba hozatali engedélye szerint alkalmas galambok Newcastle-betegség elleni immunizálására. A vakcinázást a kiszállítás előtt legalább annyi nappal korábban kell végezni, amennyi az immunvédelem kialakulásához szükséges.

Az immunizálások hatékonyságát a járási hivatalnak laboratóriumi vizsgálatokkal rendszeresen ellenőriznie kell:

Az állomány védettsége akkor megfelelő, ha

- a) a csak élő vakcinával immunizált állomány HAG mértani átlagtitere legalább 1:8 (illetve pulykák esetében legalább 1:6) és a vizsgált vérsavók között a negatívok aránya nem több mint 20%;
- b) az inaktivált vakcinával is immunizált állományok HAG mértani átlagtitere legalább 1:128 és nem fordul elő 1:16 titer alatti egyed.

Svédországok, Finnországot és Észtországot kivéve minden EU tagállamban megengedett a profilaktikus vakcinázás.

Az EU Bizottság tájékoztató weblapja:

https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/newcastle-disease_en

V. KÉPZÉS ÉS A BETEGSÉGGEL KAPCSOLATOS KÉSZENLÉT

A betegséggel kapcsolatos ismeretek felelevenítését és a betegségre vonatkozó esetleges újabb tudományos eredmények közzétételét szolgáló képzés nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a Newcastle-betegség kitörése esetén a betegség a lehetséges legrövidebb időn belül megállapításra kerüljön és így a leküzdést szolgáló intézkedések meghozzák a várt eredményt.

A betegséggel kapcsolatos képzésen kívül szükség van a betegség leküzdést szolgáló intézkedések begyakorlására szolgáló riasztási és szimulációs gyakorlatokra.

Egyszerű riasztási gyakorlat (drill): a készenléti terv egy kis elemének tesztelésére használható gyakorlat, amelynek végrehajtása mindössze néhány órát vesz igénybe. A résztvevők egymástól térben-időben függetlenül dolgoznak, stresszhelyzetet kerülve.

A gyakorlat ideje rugalmas, arról az érintettekkel előre egyeztetni lehet, hogy az aktuális feladatok közé beilleszthessék.

Példa: tíz, véletlenszerűen kiválasztott járási főállatorvos telefonon értesül a riasztási gyakorlatról. A beszélgetés elején rögtön megtudják, hogy gyakorlatról van szó. A feladat az, hogy néhány napon belül megválaszolják, hogy egy elképzelt Newcastle-betegség gyanú bejelentése esetén (pl. 3 istállóban, összesen 10 000-es létszámú, istállónként azonos, de összesen három korcsoportba tartozó, ketreces technológiájú tojótyúktelepen megemelkedett elhullás) hogyan szerveznék meg a mintavételt, és rendelkezésre állnak-e ehhez a feltételek

(ki menne ki, mikor, melyik járművel, milyen védőruhában, milyen mintavételi eszközzel, milyen nyomtatványokat vinne, mennyi és milyen mintát venne).

Íróasztal melletti problémamegoldási gyakorlat (tablettop exercise): egy kitalált vészhelyzeti szituációra kell megoldási lehetőségeket keresni, kötetlen, ötleteket támogató, csoportos munka során. A cél a készenléti terv gyakorlatiasabbá tétele, finomítása. A gyakorlat ideje rugalmas, arról az érintettekkel előre egyeztetni lehet, hogy az aktuális feladatok közé beilleszthessék.

Példa: emailben három főosztály arról értesül a gyakorlat keretében, hogy egy szomszéd megyében, amellyel számottevő áruforgalmi kapcsolat van, Newcastle-betegséget állapítottak meg. A főosztályoknak (egymástól függetlenül, koordinálásra nincs szükség) ki kell dolgoznia a veszélyes szállítmányok ellenőrzésének rendszerét a készenléti terv alapján, fel kell fedni a végrehajtásban rejlő nehézségeket és az eredmények alapján szükség esetén módosítani kell a megyei készenléti tervet, javaslatot kell tenni az országos készenléti terv módosítására.

Valós idejű egyszerű készenléti gyakorlat: egy-egy szervezet összehangolt válaszadási képességét teszteli. A résztvevő szervezetnek nyomás alatt, szűk határidőre kell a részletesen kidolgozott, valóság-hű eseményekre reagálni.

Példa: egy megyei főosztály telefonon értesítést kap egy elképzelt Newcastle-betegség gyanúról. Az információkat több lépcsőben kapják. A járási hivatallal együtt a készenléti terv szerinti intézkedéseket meg kell kezdeni (kiszállás, mintavétel, dokumentáció, határozatok megszerkesztése, jelentések). A gyakorlatot szervező ÁAI a valós helyzetet szimulálva irányítja az eseményeket és egy előre meghatározott ponton véget vet a gyakorlatnak (pl. a leolásra való felkészülés előtt).

Valós idejű összetett szimulációs gyakorlat:

Igazi járványkitörést élethűen követő forgatókönyv szerint valamennyi érintett szervezet bevonásával történik a gyakorlat. Célja a készenlét és a végrehajtási képesség értékelése. A legtöbb résztvevő számára váratlanul és a gyakorlat jellegét nem közölve kell megkezdeni, az embereket a valós helyzethez hasonló stressz alá kell helyezni. A gyakorlat általában több napig tart és magában foglalja a feltételezett kitörés helyszínének meglátogatását, illetve egyes intézkedések gyakorlati végrehajtását is. A résztvevőknek a helyszínen szerzett tapasztalatok figyelembevételével kell megtenniük a további intézkedéseket. A szervezők végül elemzik a csoportok munkáját, majd a résztvevőkkel együtt kiértékelik azt.

Országos Newcastle-betegség szimulációs gyakorlat: Az országos szimulációs gyakorlatot olyan időtartamra kell szervezni, amely lehetővé teszi helyszíni intézkedések (pl. klinikai vizsgálat, kórbonctani vizsgálat, mintavétel, mintaküldés, helyi zárlat, leolés, kártalanítás, ártalmatlanítás és fertőtlenítés) végrehajtását vagy modellezését, továbbá a betegség leküzdésére vonatkozó intézkedések (védőkörzet, megfigyelési körzet, járványügyi nyomozás, jelentések és kommunikáció) kidolgozását. Az országos szimulációs gyakorlat – az Országos Főállatorvos döntése alapján - az EU valamely szomszédos tagországgal vagy más szomszédos országgal közösen is tartható. Az országos szimulációs gyakorlat évében kell megtartani a Newcastle-betegségre vonatkozó országos továbbképzést is, amely szükség esetén a szimulációs gyakorlattal együtt is tartható.

Megyei Newcastle-betegség szimulációs gyakorlat: A legcélravezetőbb az, ha a megyei gyakorlatot az országos gyakorlatot követő egy éven belül tartják meg. Ha lehetőség van rá a megyei szimulációs gyakorlat is legyen több napos, de ha ez nem oldható meg elfogadható az egy napos gyakorlat is.

Minden megyében a megyei szimulációs gyakorlatokon túl még egy Newcastle-betegséggel kapcsolatos továbbképzést is kell tartani, ezek során a betegséggel kapcsolatos ismeretek összefoglalása mellett röviden ki kell térni az igazgatási kérdésekre is, különös tekintettel az alábbiakra:

- a Newcastle-betegség kórjelzése
- gyanús és fertőzött telepen végzett eljárások (mintaküldés, leölés, ártalmatlanítás, fertőtlenítés),
- a védő körzet és a megfigyelési körzet területén végzett eljárások,
- a betegséggel kapcsolatban végzett tevékenységek dokumentálása,
- a közvélemény tájékoztatásának módszerei.

Valamennyi szimulációs gyakorlatot és továbbképzést dokumentálni kell.

VI. A KÖZVÉLEMÉNY TÁJÉKOZTATÁSA

A Newcastle-betegség megelőzésének, illetve fellépése esetén eredményes leküzdésének alapvető feltétele az állattartók, a lakosság együttműködése a betegség megelőzéséért illetve leküzdéséért felelős szakmai szervezetekkel. El kell érni, hogy az állattartók ismerjék az egyes fertőző betegségek legfontosabb tüneteit (szaksajtó, megyei média, gazdaképzés stb. útján). El kell érni, hogy minden állattartó folyamatosan gondoskodjon állományának állategészségügyi ellátásáról.

A betegséggel kapcsolatos ismereteket a NÉBIH honlapján bárki számára elérhetően szerepeltetni kell. A közvéleményt a fertőző betegségek kitörésének kockázatáról rendszeresen tájékoztatni kell.

Járványhelyzetben tájékoztatni kell a közvéleményt betegség legfontosabb jellemzőiről, a járvány számszerű adatairól, a korlátozó intézkedések szükségességéről, várható időtartamáról és a betegség gazdasági jelentőségéről, továbbá az érintettek feladatairól az adott helyzetben.

A lakosságot érintő intézkedéseket a helyi önkormányzatok kötelesek a helyben szokásos módon közzétenni.

Szóbeli nyilatkozatot az Országos Főállatorvos és helyettese tehet, illetve az, akit az Országos Főállatorvos megbíz a feladattal. Az írott sajtó megkereséseire a NÉBIH közvetítésével kell válaszolni.

Készültség ill. járványhelyzet esetére a honlapon megjelentethető tájékoztató anyagokat kell előkészíteni:

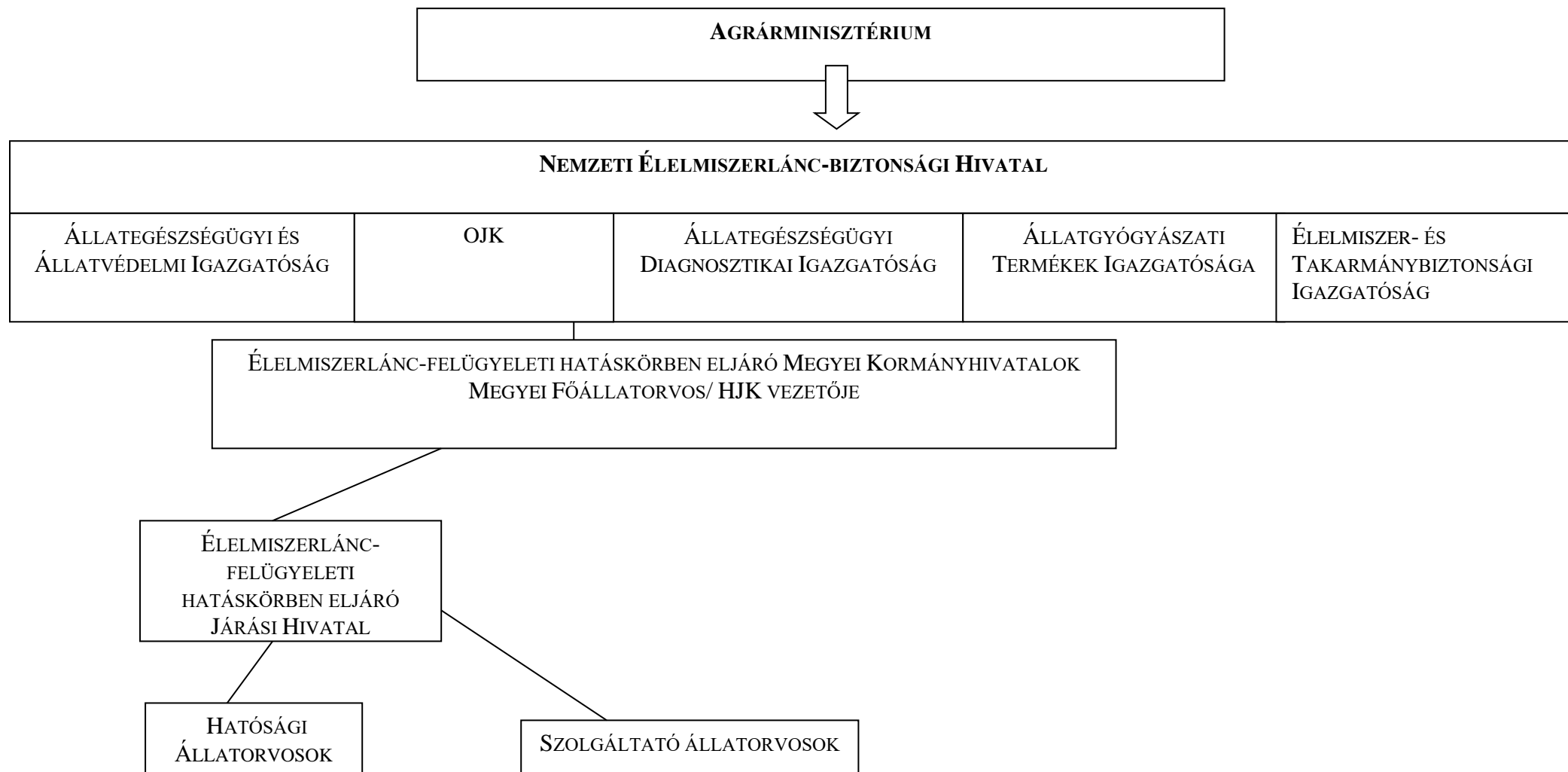
- útmutató szolgáltató-állatorvosok részére (7. melléklet)

- tájékoztató a Newcastle-betegségről a baromfi szektorban dolgozók részére (8. melléklet)
- a Newcastle-betegség jellemzői (9. melléklet)

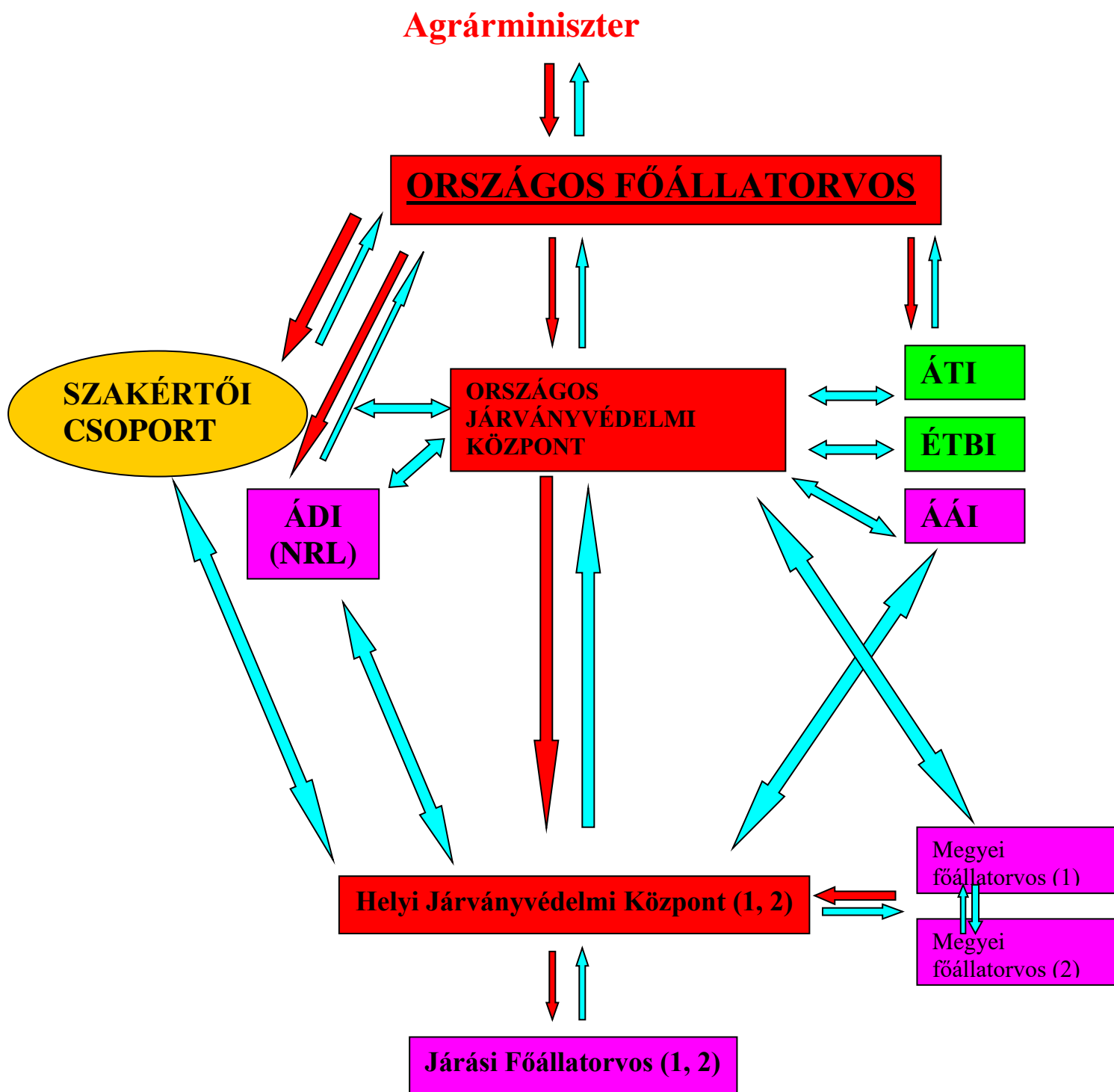
VII. MELLÉKLETEK

A mellékletben szereplő határozat mintákat a mindenkori jogszabályi háttérnek megfelelően aktualizálni kell.

VII.1. Melléklet: Az Állategészségügyi szolgálat intézményrendszere

VII.2. Melléklet: Utasítási és információs láncolat Newcastle-betegség kitörést követően

UTASÍTÁS:
 INFORMÁCIÓ:

VII.3. Melléklet: Értesítendő szervezetek listája és elérhetőségei

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság	főigazgató	okf.titkarsag@katved.gov.hu
Állatorvostudományi Egyetem	rektor	rektor@univet.hu; sotonyi.peter@univet.hu;
Nemzeti Népegészségügyi Központ	országos tisztifőorvos	tisztifoorvos@nnk.gov.hu;
Baromfi Termék Tanács	elnök, igazgató	csorbai.attila@magyarbaromfi.hu; titkarsag@magyarbaromfi.hu
megyei és fővárosi kormányhivatalok	kormány megbízottak	ld. külön táblázatban
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara	elnök	ugyvez@nak.hu; kozpont@nak.hu
Magyar Állatorvosi Kamara	elnök	maok.elnok@t-online.hu; maok@t-online.hu
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület	ügyvezető igazgató	mme@mme.hu, halmos.gergo@mme.hu
Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, Záhony, Röszke, Eperjeske állategészségügyi határállomások	határállomás vezető	bud-aeu@pest.gov.hu; zahonyhatar@szabolcs.gov.hu; aeu.roszke@csongrad.gov.hu; eperjeskehatar@szabolcs.gov.hu
Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete	elnök	posta@mkfe.hu
Nemzeti Adó- és Vámhivatal	vámszakmai főigazgató	nav_kozpont@nav.gov.hu
Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály	főosztályvezető	<u>orszagoszoldhatosag@pest.gov.hu</u>

VII.4. Melléklet: Kormány megbízottak listája és elérhetőségei

Megye	Cím	E-mail
Budapest város kormány megbízottja	1364 Bp., Pf.: 234	budapest@bfkh.hu
Pest megye kormány megbízottja	1364 Budapest, Pf.: 270.	pest@pest.gov.hu
Bács- Kiskun megye kormány megbízottja	6001 Kecskemét, Pf. 226.	kormanyhivatal@bacs.gov.hu
Baranya megye kormány megbízottja	7602 Pécs, Pf.:405	hivatal@baranya.gov.hu
Békés megye kormány megbízottja	5601 Békéscsaba, Pf. 389.	vezeto@bekes.gov.hu
Borsod- Abaúj- Zemplén megye kormány megbízottja	3530 Miskolc, Pf.: 367	hivatal@borsod.gov.hu
Csongrád-Csanád megye kormány megbízottja	6701 Szeged, Pf. 1096	vezeto@csongrad.gov.hu
Fejér megye kormány megbízottja	8000 Székesfehérvár, Pf. 242.	hivatal@fejer.gov.hu
Győr- Moson- Sopron megye kormány megbízottja	9021 Győr, Árpád út 32.	hivatal@gyor.gov.hu
Hajdú- Bihar megye kormány megbízottja	4002 Debrecen Pf. 83.	hivatal@hajdu.gov.hu
Heves megye kormány megbízottja	3301 Eger, Pf.: 216.	hivatal@heves.gov.hu titkarsag@heves.gov.hu
Jász- Nagykun- Szolnok megye kormány megbízottja	5001 Szolnok, Pf. 111.	titkarsag@jasz.gov.hu
Komárom- Esztergom megye kormány megbízottja	2800 Tatabánya, Pf.:173	hivatal@komarom.gov.hu
Nógrád megye kormány megbízottja	3101 Salgótarján, Pf.: 265.	hivatal@nograd.gov.hu
Somogy megye kormány megbízottja	7401 Kaposvár, Pf. 281.	hivatal@somogy.gov.hu
Szabolcs- Szatmár- Bereg megye kormány megbízottja	4400 Nyíregyháza, Pf.: 199	hivatal@szabolcs.gov.hu
Tolna megye kormány megbízottja	7100 Szekszárd,Pf. 136.	hivatal@tolna.gov.hu
Vas megye kormány megbízottja	9701 Szombathely, Pf.: 208	kormanyhivatal@vas.gov.hu
Veszprém megye kormány megbízottja	8200 Veszprém, Megyeház tér. 1.	vemkh.hivatal@veszprem.gov.hu
Zala megye kormány megbízottja	8901 Zalaegerszeg, Pf.: 227.	hivatal@zalakozig.hu

VII.5. Melléklet: ATEV ÜZEMLISTA

Központi elérhetőség: 1097 Budapest, Illatos út 23. (atev@atev.hu, kereskedelem@atev.hu)

Azonosítószám	Megye	Cím	Kategória	Tevékenység
02-AH-018(ST)	Bács-Kiskun	Apostag, Cseri dűlő 7.	1,2	STORP, MBM
02-AH-001(F)	Bács-Kiskun	6320 Solt Pólyafoki-zsilip	1,2	PROCP
12.1/2054-4/2007	Bács-Kiskun	6320 Solt Pólyafoki-zsilip	1, 2, 3	TRANS
05-AH-036(EÉ)	Csongrád	6801 Hódmezővásárhely Tanya 1232/b	1, 2, 3	INCP
HU 05100074	Csongrád	6801 Hódmezővásárhely Tanya 1232/b	3	PROCP, PAP, FATF,BLPP, OTHER (registered feed establishment) FEED
05-AH-009(Á)	Csongrád	Hódmezővásárhely Tanya 1232/b., 0527/1. hrsz.	1,2	COLL
05-AH-018(ST)	Csongrád	Hódmezővásárhely, Tanya 1230. hrsz. 585	3	STORP, PAP
05-AH-033(ST)	Csongrád	6800 Hódmezővásárhely, Külterület hrsz. 030/5	3	STORP
05-AH-034(ST)	Csongrád	6801 Hódmezővásárhely, Kutasi út hrsz 10312/9	3	STORP
06-AH-009(ST)	Fejér	8156 Kisláng, Ödönpuszta 0277/5 hrsz.	3	STORP
HU 061 00081	Fejér	Mátyásdomb, Külterület 011 hrsz.	3	OTHER (registered feed establishment) FEED
06-AH-002(F)	Fejér		3	PROCP,PAP,FATF
PEI/001/1369-2/2015	Főváros és Pest	1097 Budapest, Illatos u. 23.	1, 2, 3	TRANS
PE-06/ÉÁO1/01003-2/2017	Főváros és Pest		3	OTHER (trader)
07-AH-017(Á)	Győr-Moson-Sopron	Böny 0174/25	1, 2, 3	COLL
18.1/1848/6/2011	Hajdú-Bihar	4002 Debrecen-Bánk	1, 2, 3	TRANS
08-AH-014(Á)	Hajdú-Bihar	4079 Debrecen-Bánk u. 1. sz. (0817 hrsz.)	1, 2, 3	COLL
08-AH-001(F)	Hajdú-Bihar		2	PROCP, MBM
08-AH-021(ST)	Heves	4271 Mikepércs, 051/1 hrsz	2	STORP, MBM
14-AH-003(Á)	Somogy	8719 Böhönye, Törökrét puszta-telep	1,2	COLL

Magyarázat

COLL	Gyűjtési tevékenység
INCP	Hulladékégetőmű
MBM	Hús- és csontliszt
PROCP	Feldolgozó üzem
STORP	Tároló üzem
TRANS	Allati melléktermék szállítás

VII.6. Melléklet: Telepek, települések kockázati besorolása a házi baromfi szempontjából

Blokk	Sor-szám	A telep neve, címe:	igen/van	nem/nincs
	Telepi adottságok			
A	1.	A telep az ÁSZ 1. sz. függelékének meghatározása szerint nagylétszámú állattartó telep?	1	0
	2.	A telep a 7a. melléklet szerinti vízimadár megfigyelési terület 1 km-es körzetéből származik?	3	0
	3.	Van 1 km-en belül természetes víz, mocsár, egyéb nedves terület?	2	0
	4.	Van 1 km-en belül nagylétszámú baromfitartó telep vagy állatkert?	3	0
	5.	Van 500 m-en belül kislétszámú baromfiállomány?	3	0
	6.	Van 1 km-en belül takarmánykeverő?	2	0
	7.	Galambok, verebek, egyéb vadmadarak gyakran előfordulnak a telepen?	1	0
	8.	Van fedetlen víztároló a telepen?	1	0
	Tartásbeli adottságok			
	9.	Épületen belüli tartás kifutóval?	1	0
	10.	Csak épületen kívüli tartás?	3	0
	11.	Van épületen kívüli etetés/itatus?	2	0
	12.	Épületen kívüli vízfelületet használnak?	3	0
	13.	A takarmánykiosztás módja zárt?	0	1
	14.	A vízkiosztás módja zárt?	0	1
	15.	Felszíni vizekhez hozzáférnek az állatok?	2	0
	Technológiai adottságok			
	16.	A telep folyamatosan üzemel?	1	0
	17.	Több madárfajt tartanak a telepen?	1	0
	18.	Egyszerre több korcsoport vagy hasznosítási irány is előfordul a telepen?	1	0
	19.	Az összegyűjtött tojás osztályozása/ tárolása elszállításig a telepen történik?	1	0
	20.	A hullák tárolását a telepen végzik?	1	0
	21.	Saját előállítású takarmánnyal etetik a madarakat?	0	1
	22.	Heti 1 alkalomnál többször szállítanak takarmányt a telepre?	1	0
	„A” blokk összesen (maximum 35 pont)			
B	Állategészségügyi technológia			
	23.	Sertést is tartanak a telepen?	1	0
	24.	Egyéb gazdasági haszonállatot vagy társállatot tartanak a telepen?	1	0
	25.	Megoldott a baromfiállományok izolálása más fajoktól?	0	1
	26.	All in/ all out rendszert alkalmaznak?	0	1
	27.	Valamennyi betelepített állomány mellé rendelkeznek az előírt igazolásokkal?	0	1
	28.	Van „kiseladás”, vagy tömésre kihelyezés a termelés alatt? (technológiai selejt, létszámon felüliek)	1	0
29.	A toll tárolása a telepen történik?	1	0	

30.	Idegen állományból (más telepről) származó tojás vagy toll tárolása történik a telepen?	1	0
31.	A hullák tárolására rendelkezésre áll zárt konténer?	0	1
32.	A hullákat legalább hetente 2x elszállítják?	0	1
33.	A takarmány tárolása zárt silókban történik?	0	1
34.	A tárolt takarmányhoz hozzáférhetnek egyéb állatok?	1	0
35.	Folytatnak takarmánykeverést a telepen?	1	0
36.	Az alományag tárolása során szennyeződhet?	1	0
37.	Az alományag szalma?	1	0
Telepi zártság			
38.	A gondozó(k) tart(anak)-e otthon baromfit?	1	0
39.	A gondozó lázogat-e más baromfi vagy sertés telepet (akár cégen belül)?	1	0
40.	Az egyes tevékenységekhez (ki- és beolazás, vakcinázás, csőrözés, tömés, tolltépés) igénybe vesznek-e munkaerőt a telepi dolgozókon kívül?	1	0
41.	Az istállóba a tulajdonoson/ gondozón/ állatorvoson kívül más is beléphet? (pl.: éjjeliőr, szerelők, szaktanácsadó, stb.)	1	0
42.	Rendelkezésre áll személyi védőfelszerelés a dolgozóknak, alkalmi munkaerőnek és a látogatóknak külön, minden telepen? (munkaruha, lábbeli)	0	1
43.	Fekete-fehér rendszerű öltözöt használnak?	0	1
44.	Az istállóba lépés előtt kötelező a teljes ruházat váltás?	0	1
45.	Ruházat váltás előtt kötelező a zuhanyzás, hajmosás?	0	1
46.	A telepen használt munkaruha mosása, szárítása a telepen történik?	0	1
47.	A telep teljesen körbe van kerítve?	0	1
48.	Kerékfertőtlenítést (egyéb járműfertőtlenítést) alkalmaznak?	0	1
49.	Kéz- és lábbeli fertőtlenítés lehetősége adott istállónként?	0	1
50.	Az istállók nyílászárói madárhálóval védettek (vadmadarak bejutása nem lehetséges)?	0	1
51.	Rendszeresen és dokumentáltan végzik a kártevőirtást?	0	1
52.	A turnusok között elvégzik-e a fertőtlenítést az istálló valamennyi részére kiterjedően?	0	1
Nyilvántartások			
53.	Kezelési naplót naprakészen vezetnek?	0	1
54.	Elhullási naplót naprakészen vezetnek?	0	1
55.	A napi termelt tojásról vezetnek nyilvántartást?	0	1
56.	A heti súlygyarapodásról/ takarmányfogyasztásról vezetnek nyilvántartást?	0	1
57.	A napi vízfogyasztásról vezetnek nyilvántartást?	0	1
„B” blokk összesen (maximum 35 pont)			
„A+B” blokk összesen (maximum 70 pont)			
Értékelés: A helyes válasz rubrikájában lévő pontértéket be kell karikázni és a bekarikázott pontokat összeadni. NAGY kockázati kategóriájú telep: az „A” blokkból legalább 18 pont, az „A” és „B” blokkból együtt legalább 36 pont. KÖZEPES kockázati kategóriájú telep: a „B” blokkból legalább 18 pont, az „A” és „B” blokkból együtt legalább 18 pont. KIS kockázati kategóriájú telep: az „A” és „B” blokkból együtt maximum 17 pont. DE: Nagy kockázati kategóriába kell sorolni a pontértéktől függetlenül minden olyan telepet, amelyik a betegség megállapításának helyszínétől számított 1 km sugarú körben helyezkedik el.			

A telep kockázati kategóriája: nagy közepes kis

A kockázatbecslést végezte:.....

Dátum:

P.H.

.....

alíírás

II. Települések kockázati besorolása

Nagy kockázati kategóriába tartoznak azon települések, amelyeket a HJK oda sorol, de legalább azok, ahol a háztáji baromfi sűrűsége meghaladja a 200 egyed/km²-t (=nagy denzitású terület), vagy pedig a település közigazgatási határain belül nagy-létszámú baromfitelep található.

VII.7. Melléklet: Útmutató szolgáltató állatorvosok részére a Newcastle-betegséggel kapcsolatban

A Newcastle-betegség (baromfipestis) elleni védekezés részletes szabályairól a 163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet szól.

Milyen esetben értesítse a hatósági állatorvost a Newcastle-betegség gyanújáról?

A baromfiállomány vizsgálata során Newcastle-betegség gyanúját kell jelenteni a hatósági állatorvosnak, ha az állományban az alábbi tünetek jelen vannak:

1. Az állományban a takarmány- és ivóvíz-felvétel 20%-nál nagyobb mértékben csökken.
2. Tojó állomány esetén a tojás termelés 5%-nál nagyobb mértékben csökken 2 napnál hosszabb időtartamig.
3. Az állományban a heti elhullást arány 3%-nál magasabb.
4. Egyedek vizsgálata esetén a **melléklet** szerinti elváltozásokat diagnosztizálta, amelyek a Newcastle-betegség gyanúját felkeltik.

Melyek az elsődleges feladatok, amelyeket a szolgáltató állatorvosnak meg kell tennie Newcastle-betegség gyanúja esetén?

1. Newcastle-betegség gyanújáról a szolgáltató állatorvos köteles haladéktalanul tájékoztatni az illetékes járási főállatorvost.
2. A szolgáltató állatorvos az illetékes járási főállatorvos vagy hatósági állatorvos megérkezéséig nem hagyhatja el azt a helyszínt, ahol a betegség gyanúja előfordult.
3. A szolgáltató állatorvos köteles az állattartót utasítani a következők betartására:
 - a. valamennyi baromfit az állatok megfigyelésére alkalmas helyen kell tartani;
 - b. a telep bejáratánál és valamennyi épület bejáratánál láb- és kézfertőtlenítő felszerelést kell kihelyezni;
 - c. baromfit az érintett helyről kiszállítani, vagy oda beszállítani tilos;
 - d. az elhullott és leölt állatokat úgy kell megőrizni, hogy azokhoz a vizsgálatig vagy ártalmatlanná tételükig se ember, se állat ne férjen hozzá;
 - e. tilos a tartási helyről olyan állatokat, azok testrészeit, termékeit és nyersanyagait, takarmányt, almot, továbbá egyéb, járvány terjesztésére alkalmas tárgyakat eltávolítani, amelyek baromfival érintkeztek vagy érintkezhetnek.;
 - f. a tartási helyre csak az állattartó, a gondozó, illetve az állatorvos léphet, a be- és kijáratoknál elhelyezett fertőtlenítő berendezések rendeltetésszerű használata után;
 - g. a telepen levő állatállományról (baromfi és minden más állat), illetve a betegségre gyanús és elhullott állatokról a naprakész kimutatást kell készíteni.

Melléklet az Útmutatóhoz

Járványtan

A Newcastle-betegség (baromfipestis) világszerte előforduló, nagy ragályozó képességű vírus. 100%-ot elérheti a morbiditás és a mortalitás is. Minden madárfaj fogékony. Baromfifajok közül leggyakrabban a házityúk betegszik meg, de minden más faj is (pl. kacsza, liba) is fogékony. Kiemelten megemlítendőek közülük a galambok, kormoránok, papagájok, struccok.

Elsősorban fertőzött élő állatokkal, nyers baromfihússal, vágási melléktermékekkel, ragályfogó tárgyakkal terjed. Nagy szerepük van a terjesztésben a korábban vakcinázott, de mérsékelt immunitással rendelkező, tünetmentes állatoknak. Bélsárral szájon át, aerogén úton cseppfertőzéssel, és kötőhártyán át is fertőzhet. Lappangási ideje általában 3-6 nap. Legrövidebb lappangási idő 2 nap, leghosszabb: 15 nap. A vírusürítés már a lappangási idő alatt lehetséges, tetőfokát az 5-10. napon éri el.

A vírust elpusztító hatások: hőmérséklet: 75°C 1 perc alatt, 60°C 30 percen át, klórtartalmú fertőtlenítőszerek néhány perc alatt elpusztítják. Testszövetekben, váladékokban 1-2 hétig, fagyasztott húsban fél évig túlél.

Tünetek

Velogén:

- velogén-viscerotrop: bágyadtság, étvágytalanság, a bélsatorna és a légutak vérzések gyulladása miatt vércsíkos, zöldes hasmenés, kötőhártya-gyulladás, orrfolyás, fej-nyak ödéma, cyanosis – majd néhány nap múlva megjelennek az idegrendszeri tünetek (torticollis, opisthotonus, bénulás),
- velogén-neurotrop: pneumoencephalitis, puha héjú, szabálytalan tojások.

Morbiditás és mortalitás 50-90%, tojáscsökkenés 20-60 %.

Vizimadarak: többnyire tünetmentesek, de a fiatalok légúti és idegrendszeri tüneteket, hasmenést mutathatnak, és elhullhatnak.

Mezogén: főként légúti tünetek jellemzik, de részben az idegrendszeri tünetek is megjelennek. Mortalitás maximum 50%.

Lentogén: enyhe légúti tünetek, enyhe súly-és tojáscsökkenés.

Kórbonctan

Velogén:

- velogén-viscerotrop: az első hullákban kevés, jellegtelen elváltozás (apró vérzések a szívkoszorúér mentén, a mellcsont belső felületén a savóhártya alatt és esetleg az emésztő-és légcsőben. Később gyűrű alakú vérzések a mirigyes gyomor mirigyeinek kivezető nyílása körül, zútógyomor nyálkahártyája alatt. A bélsatorna nyálkahártyája duzzadt, nyálkás, alatta vérzések. A bél nyiroktüszői vérzések-elhalásosak, helyükön diptheroid pörkökkel fedett fekélyek. Savó felhalmozódás lehet a testüregekben és a szívburokban. A petetüszők vérzések-elhalásosak. A fej-és nyaktájék kocsonyásan beivódott. A légutak nyálkahártyája vérzések, fibrines álhártyával borított, a járatokat hurutos váladék tölti ki.

- **velogén-neurotrop:** az elváltozások hiányozhatnak. A légutak és a bél nyálkahártyája duzzadt, vérzések maximum a vakbél beszájadásánál lévő nyiroktüszőkben észlelhetők.

Elkülönítő kórjelzés

A klinikai, járványtani, kórbonctani alapon történő elkülönítés szinte lehetetlen, ezért alapvető fontosságú az intézeti diagnosztika. Az egyes betegségek néhány, diagnosztikai szempontból fontos sajátossága:

Baromfikolera: Kelésgyengeség, növendékeknél ízületgyulladás következtében sántaság, „fehér hasmenés”, 4 hetes kor felett idült, elhalásos gócos forma.

Madárinfluenza: a magas patogenitású törzsek okozta megbetegedés tünetei olyannyira hasonlóak, hogy kizárólag laboratóriumi vizsgálattal különíthető el.

Fertőző laryngotracheitis: főleg házityúkban fordul elő. Tünetek: súlyos nehézlégzés, prüszkölés közben vércáfatokkal tarkított nyálka, elhúzódó esetekben fibrindugók kilökődése. Magas morbiditás, alacsony mortalitás.

Haemophilus nátha: robbanásszerű megbetegedések, háztyúkokban a szemhéjak, a taraj és az áll-lebenyek vizenyős beszűrődése dominál. Szulfonamidokra gyors gyógyulást mutatnak.

Fertőző bronchitis: légzőszervi tünetek, előbb száraz, majd később nedves „köhögés”. Tojáshozam csökkenése, deformált héjú („bronchitises”) tojások.

Avian encephalomyelitis: főként a fiatal 1-3 hetes csirkék betegsége. Jellemző tünet a bizonytalan járást követő egyre súlyosbodó ataxia, illetve a fej-nyak gyors remegése.

Marek-féle betegség idült idegrendszeri formája: 6-12 hónapos korban jelentkezik, lassan alakul ki, láb-szétcsúszás, fej-oldaltartás, végül bénulás. Idősebb tyúkokban szemelváltozások alakulnak ki.

Fertőző bursitis: csak 6 hetes korig bekövetkezett fertőzés okoz tüneteket. A vízszerű bélsár a kloáka környékén gipsz-szerű bevonatot képez. Kórbonctanilag jellemző a bursa Fabricii gyulladása.

A leírt tünetek főleg kezdetben és az első esetekben nem kór jelző értékűek, ezért a legkisebb gyanú esetén intézeti vizsgálatot kell kérni!

VII.8. Melléklet: Tájékoztató a Newcastle-betegségről (baromfipestisről) a baromfi szektor részére

A Newcastle-betegség (baromfipestis) a háziszárnyasok vírus okozta ragályos megbetegedése. Világszerte előfordulhat. Jelentős kártétele a közvetlen károkozás (termeléseszköken, elhullás, leölés) mellett az élőállat- és termékkereskedelem területén előálló kiesés. A magyar mezőgazdaság - s ezen keresztül a nemzetgazdaság - védelme érdekében a betegség gyors és hatékony leküzdéséhez a baromfitartók, a baromfi-vágóhídi dolgozók, az állatorvosok és az egész állategészségügyi hatóság jól működő és tudatos együttműködésére van szükség. Mindezek miatt a betegséggel kapcsolatos információkat az alábbiakban foglaljuk össze:

A Newcastle-betegség (baromfipestis) elleni védekezés részletes szabályairól a **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** szól.

A Newcastle-betegség vírusának ellenálló-képessége kicsi. 75°C-os hőmérséklet 1 perc alatt, 60°C 30 perc alatt, klórtartalmú fertőtlenítőszerek néhány perc alatt elpusztítják. **Testszövetekben, váladékokban 1-2 hétig, fagyasztott húsban fél évig is túlélhet!** Ennek megfelelően a baromfitelepeken és vágóhidakon a **személyi higiéniai** (kéz- és lábbeli fertőtlenítés, átöltözés) valamint a **személy- és járműforgalomra** (személyforgalom korlátozása, állat- és takarmányszállító járművek fertőtlenítése belépés előtt stb.), a **termékek kezelésére** és a **hulladékkezelésre** vonatkozó előírások szigorú betartása jó eszköz a járvány terjedésének megakadályozására.

A vírust a fertőzött állatok **légtúti váladékukkal** és **bélsarukkal** is ürítik. A fertőződés bekövetkezhet közvetlen érintkezéssel, de váladékkal szennyezett **takarmány, ivóvíz, hulladék, fagyasztott hús** útján is. Fontos elővigyázatossági intézkedés a szabadban tartott és takarmányozott madarak etető-, itatóhelyeinek féltetővel való védelme, a vadmadarak távoltartása, a szárnyasok lehetőség szerinti zárt tartása.

A betegség az állatfajtól és a vírus típusától függően változó tünetekkel zajlik. Az állatok bágyadtak, kevesebb takarmányt és ivóvizet fogyasztanak. A tojástermelés csökken, puha héjú, szabálytalan tojásokat raknak. Jellemző a zöldes hasmenés, kötőhártya-gyulladás, orrfolyás, fejnyaki rész lilás duzzanata. Néhány nap múlva megjelennek az idegrendszeri tünetek: rendellenes nyaktartás, bénulás.

Legtöbbször az állomány közel 100 %-a megbetegszik, és szintén nagy arányú elhullás is bekövetkezhet. A vízimadarak többnyire tünetmentesek, de a fiatalok légtúti és idegrendszeri tüneteket, hasmenést mutathatnak. **A szárnyas állományok megbetegedésekor az állatorvos haladéktalan értesítése szükséges, mely az állattartó felelőssége!**

A Newcastle-betegség gyanúját mind az állattartó (gondozó), mind az állatorvos köteles jelenteni az állategészségügyi hatóságnak (járási főállatorvos), aki megteszi a szükséges intézkedéseket: megfigyelési zárlatot, helyi zárlatot rendel el, vizsgálati anyagot küld a laboratóriumba, járványügyi nyomozásba kezd. A betegség megállapítása esetén a járvány góc körül 3 km sugarú körben védőkörzet, 10 km sugarú körben megfigyelési körzet kerül kialakításra.

A betegség megállapítása esetén a beteg állományt állami kártalanítás mellett le kell ölni. Magyarország Európai Unió csatlakozása óta a kártalanítás összege a megsemmisítésre kerülő állatok és eszközök értékének 100 %-a. Nem jár kártalanítás jogszabályok megsértésével tartott, forgalmazott állatokért, termékekért, valamint a járvány védekezési szabályok megsértése esetén sem. Elesik a kártalanítástól az is, aki állatának betegségre gyanús voltát nem jelentette, illetőleg az előírt rendszabályokat megszegte.

Az elhullott és leölt állatok tetemeit, a trágyát, az almot, az egyéb nem fertőtleníthető ragályfogó

tárgyakat ártalmatlanná kell tenni. A környezetet, épületeket, eszközöket a hatóság utasításai szerint és annak felügyeletével szigorított módon fertőtleníteni kell.

A Newcastle-betegség megelőzése, Magyarország állatállományának megvédése közös feladatunk és felelőségünk!

VII.9. Melléklet: A Newcastle-betegség jellemzői

A Newcastle-betegség a házi- illetve vadon élő madaraknak a *Paramyxoviridae* családba tartozó vírus (APMV-1) okozta, világszerte előforduló, és nagy gazdasági károkat okozó fertőző betegsége. Elsősorban fertőzött élő állatokkal, nyers baromfihússal, vágási melléktermékekkel, ragályfogó tárgyakkal terjed. Bélsárral szájon át, belélegezve cseppfertőzéssel, és kötőhártyán át is fertőzhet. A betegség lappangási ideje általában 3-6 nap, de a legrövidebb lappangási idő 2 nap, a leghosszabb 15 nap is lehet. A vírusürítés már a lappangási idő alatt lehetséges.

Klinikai tünetek

A betegségnek 3 megjelenési formája van:

1./ *Velogén*: bágyadtság, étvágytalanság, vércsíkos, zöldes hasmenés, kötőhártya-gyulladás, orrfolyás, fej-nyak duzzanata, fejfüggelék elkékülése – majd néhány nap múlva megjelennek az idegrendszeri tünetek (fej-nyakmerevség, bénulás), a tojástermelés 20-60 %-ra csökken, puha héjú, szabálytalan tojásokat tojnak. Az elhullás 50-90%-os is lehet.

A **vízimadarak** többnyire tünetmentesek, de a növendékek légúti és idegrendszeri tüneteket, hasmenést mutathatnak és elhullhatnak.

2./ *Mezogén*: főként légúti tünetek jellemzik, de részben az idegrendszeri tünetek is megjelennek. Az elhullás nem nagyobb 50%-nál.

3./ *Lentogén*: enyhe légúti tünetek, enyhe súly-és tojáscsökkenés jellemzi.

Védekezés a fertőzés behurcolása ellen

Legfontosabb teendő a házi- és vadmadarakon a vírus bekerülésének megakadályozására az általános járványvédelmi szabályok betartása:

- állományok olyan módú tartása, ami a vadmadarakkal való érintkezést nem teszi lehetővé (istálló folyamatos karbantartása, szellőzőnyílásokon a rácsok, hálók ellenőrzése, stb.);
- állományok egyszerre ki- és betelepítése, közte alapos istállófertőtlenítés;
- biztonságos helyről történő ivóvíz- és takarmányellátás;
- csak fertőtlenítésen átesett gépjárművek, szállítóeszközök, tálcák és egyéb eszközök telepre történő beengedése;
- személyi higiénia, kéz- és lábbeli fertőtlenítése, telepi munkaruha / látogatóknak védőruházat
- a takarmány biztonságos, zárt helyen tárolása, a kiszóródás elkerülése, mindez annak érdekében, hogy a telep területét a vadmadarak lehetőleg elkerüljék.

A vadmadarakkal való érintkezés lehetősége miatt a védekezés jóval nehezebb kifutós és szabadtartású rendszerekben. Ezekben a gazdaságokban is törekedni kell a vadmadarak távol tartására (etető- és itatóhely védelme zárt térben való elhelyezéssel vagy egyéb módon történő védelmével). Rendelkezésre kell állnia olyan eszközöknek (pl. vázrendszer, madárháló), amellyel a kötelező zárt tartás elrendelésekor a zárt tartás megvalósítható.

Teendő a tünetek megjelenése esetén

A Newcastle-betegség bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség!

Amennyiben az állattartó, illetve telepen dolgozó a fenti tünetek valamelyikét, tehát a baromfin bágyadtságot, étvágytalanságot, zöldes hasmenést, kötőhártya-gyulladást, orrfolyást, rendellenes nyaktartást, bénulásokat, a tojástermelés visszaesését, vagy növekvő elhullási arányt észlel, **azonnal**

értesítse a telepet ellátó **szolgáltató állatorvost** vagy a területileg illetékes **állategészségügyi hatóságot**, aki megteszi a szükséges intézkedéseket az állatok vizsgálatára.

Teendők a Newcastle-betegség megállapítása esetén

Amennyiben az állatok laboratóriumi diagnosztikai vizsgálatával bebizonyosodik, hogy a betegséget a Newcastle-betegség vírusa okozza, a vírus pontos meghatározására kerül sor. Ezt követően hozza meg az állat-egészségügyi hatóság a jogszabályban előírt járványügyi intézkedéseket: az érintett telepet a hatósági állatorvos helyi zárlat alá helyezi és a továbbiakban a vonatkozó *163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet* szabályai szerint kell eljárni: az állatokat kíméletes, vértelen úton le kell ölni, tetemeiket és a telepen fellelhető összes takarmányt, trágyát megfelelő módon ártalmatlanítani kell, az eszközöket, istállót, egyéb felszerelést alaposan fertőtleníteni kell. Az állatok, a takarmány és a megsemmisített eszközök után az állattartó kártalanításban részesülhet, amennyiben kártalanítást kizáró ok nem áll fenn.

Monitoring vizsgálatok

Magyarországon jelenleg nem indokolt aktív monitoring-vizsgálat, a betegség évtizedek óta nem fordult elő hazánkban.

Közegészségügyi jelentőség

Nincs, a betegség emberre nem veszélyes.

VII.10. Melléklet: Felszerelések

I. Védőruha:

1 csomag tartalma:

1 db egyszer használatos eldobható overall, 1 pár gumicsizma, 1 db csizmamosó kefe, 5 pár eldobható lábzsák, 5 pár eldobható gumikesztyű, 5 db maszk, 1 db sapka vagy hajháló szappan, körömkefe, törölköző

II. Mintavételi és vizsgálati eszközök:

1 csomag tartalma:

Fertőtlenítendő eszközök: 1 db szikenyél, 1 db egyenes olló, 1 db hajlított olló, 1 db bélolló, 1 db horgas-csipesz, 1 db bonckés, 1 db nagyító, 1 db zseblámpa, 1 db hűtőtáska, 4 db jégakku, 5 liter fertőtlenítőszer, 1 db kézi szóróflakon

Eldobható eszközök: 1 db jegyzetömb, 2 db alkoholos filctoll, 1 csomag papírkendő, 10 db szivárgásmentes műanyag mintavevő tégely, 20 db nylonzacskó, 20 db szivárgásmentes műanyag zsák (5 literes), 10 db steril mintavevő tampon táptalajos kémcsővel, 1 db kézfertőtlenítő spray (100 ml-es), 20 db fecskendő (5 ml-es), 20 db tű (20G), 20 db vércső, 2 db szikepenge, 1 db ragasztószalag, 40 db ragasztható címke

A mintavételhez intézeti vizsgálatkérő lapot (**14-16. sz. melléklet**) is vinni kell.

III. Fertőtlenítő eszközök, berendezések:

Fertőtlenítő gépkocsi (1db 2000 literes fertőtlenítő tartállyal rendelkező tehergépkocsi kb. egy 100 m² –es terület fertőtlenítésére elég)

Mobil fertőtlenítő berendezés

Éjjeli világító egységek (1 db reflektor/istálló)

Fertőtlenítő szerek a fertőtlenítési útmutató szerint (ld. IV. 16.. pont)

Seprű, lapát, nejlonszák

IV. Leölés anyagai, eszközei:

100 egyed alatti és a szabadtartású állományok:

1 db 50 m²-es takarófólia / 100 egyed

1 db 30 literes nejlonszák / 15 kg madárhulladék

100 egyed feletti, istállózott baromfi állományokhoz

1. Cseppfolyós CO₂ (11 000 kg/tartálykocsi)

A CO₂ paplan térfogata (m³):

alapterület (m²) x magassága (az állatok fejmagassága felett 10 cm)

A CO₂ paplan kialakításához szükséges minimális gázmennyiség számítási kulcsa:

200 kg cseppfolyós CO₂ = 100 m³ CO₂ gáz nyerhető (+ 15 °C vagy a fölötti külső hőmérséklet esetén)

Egyszerűsített számítási kulcs:

1 m² CO₂ paplan alapterület / 1kg cseppfolyós CO₂

2. Párolgató modul

Épületenként , de legfeljebb 1000 m² alapterületű CO₂ paplan kialakításáig egy 200 kg / óra teljesítményű párolgató modul szükséges.

Párolgató modulonként 1 db nyomásszabályozó szükséges.

3. Lézerperforált tömlő:

Épületenként kétszer a CO₂ paplan hosszúságban.

O₂ detektor

A CO₂ paplan alapterületétől függően minden 500 m²-re egy. Az érzékelőt a talajtól 45 cm magasságban az 500 m² terület középpontjában kell elhelyezni

Szerelvények, fittingek

Légköri O₂/CO₂ tf% mérésére alkalmas kézi műszer

Személyek:

- 1 fő szervízvezető CO₂-dal történő leoláshoz
- 1 fő tartálykocsi vezető
- 3 fő szerelő
- 1 fő aktív O₂ lélegeztető készülékkel felszerelt szakember
- 1 fő segédszemélyzet / 5 000 madár

VII.11. Melléklet: Házimadár/vadmadár mintaazonosító lap madárinfluenza és Newcastle-betegség monitoring mintavételhez

1. Mintavevő (szolgáltató állatorvos/vadászatra jogosult) neve, címe:

2. Mintavétel/ fellelés ideje:

3. Mintaazonosító adatok

Állatfaj	Hasznosítási irány*	Mintavétel helye (tenyészetkód, tartási hely azonosító, állattartó neve,címe, településnév, földrajzi terület, GPS koordináta)*	Mennyiség	Minta anyaga (vér, kloaka-tampon, légsótampon, hulla, stb.)*	Jelölés/gyűrűszám

*a mintától függően értelemszerűen kitöltendő

4. Minta leadásának helye:

5. Minta leadásának ideje:.....

6. Mintavevő aláírása:.....

7. Járási hatósági állatorvos ellenjegyzése az átvételről:.....

A mintavételi jegyzőkönyvek megtalálhatók az alábbi linken:

<http://portal.nebih.gov.hu/ugyintezes/allat/nyomtatvanyok>

VII.12. Melléklet: Megfigyelési zárlat

FEJLÉC

Tárgy: Megfigyelési zárlat elrendelése

Első fokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

H A T Á R O Z A T O T.

.....(név) állattartó (cím/székhely:) cím alatti gazdaságát (tenyészetkód:..., tartási hely azonosító:...)

megfigyelési zárlat

alá helyezem az alábbiak szerint.

Az intézkedéssel érintett állatállomány

faj	db
házityúk	
pulyka	
kacsa	
lúd	
gyöngytyúk	
galamb	
postagalamb	
fácán	
fogoly	
fürj	
strucc	
összesen:	

A baromfit, a más, fogságban tartott madarat és valamennyi emlős háziállatot számba kell venni, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak számát kategóriánként vagy fajonként meg kell becsülni.

Listát kell összeállítani a baromfi és más, fogságban tartott madár, valamint valamennyi házi emlősállat beteg, elhullott vagy fertőzöttségre gyanús egyedeinek megközelítő számáról, és a listát naponta frissíteni kell a kitörés gyanújának időszakában történő új keltetések, születések és elhullások számításba vételével.

Valamennyi baromfit és egyéb, fogságban tartott madarat a gazdaságon belül elzártan kell tartani. Amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható, az állatokat a gazdaság valamely más helyére kell elkülöníteni úgy, hogy ne érintkezhessenek a gazdaságban található többi baromfival, vagy más, fogságban tartott madarakkal és a vadon élő madarakkal való érintkezésük lehetősége a minimálisra csökkenjen.

Tilos baromfi vagy más, fogságban tartott madár gazdaságba való bevitele vagy onnan történő kivitele.

Engedély nélkül a gazdaságot nem hagyhatja el baromfi vagy más, fogságban tartott madarak hullája, baromfihús, beleértve a vágási melléktermékeket és belsőségeket, baromfitakarmány, felszerelés, anyagok, hulladék, ürülék, baromfi vagy más, fogságban tartott madarak trágyája, hígrágya, használt alom, vagy a Newcastle-betegség vírusa terjesztésére alkalmas bármely egyéb anyag, tárgy, eszköz.

Tilos a gazdaságból tojást kivinni.

Személyek, házi emlősállatok, járművek és eszközök gazdaságba történő be- és gazdaságból történő kilépése a fertőtlenítő berendezések rendeltetésszerű használata után, engedéllyel történhet.

A madarak tartására szolgáló épületek és a gazdaság bejáratainál és kijáratainál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell alkalmazni.

Jelen határozat ellen annak közlésétől számított 15 napon belül, aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezéssel lehet élni.

A fellebbezés díja 10 000 forint, amelyet aMegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számú számlájára utalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel érintett elsőfokú határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét.

A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a fellebbezési kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtandó.

INDOKOLÁS

.....(név) állattartó (telephely, udvar címe) alatti baromfiállományában előfordult klinikai tünetek, kórbonctani elváltozások / szerológiai vizsgálat (eredményközlő száma) alapján Newcastle-betegség gyanúját állapítottam meg.
(a megfelelő szövegrész megtartandó)

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés b) pontja szerint: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...

b) **megfigyelési zárlat** (hatósági megfigyelés);

c) forgalmi korlátozás;...”.

A Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** alapján:

„**5. §** (1) A megfigyelési zárlat ideje alatt

a) baromfit – a (2) bekezdésben meghatározott eseteket kivéve – az érintett gazdaságból kiszállítani vagy oda beszállítani tilos;

b) valamennyi baromfit zártan kell tartani a tartási helyén vagy – amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható – a gazdaság valamely olyan helyén kell megfelelően elkülöníteni, ahol az állatok megfigyelhetők, más baromfival nem érintkezhetnek és kiszökésük megelőzhető;

c) a tulajdonosnak nyilvántartást kell készíteni a gazdaságban tartott baromfi valamennyi kategóriájáról, kategóriánként feltüntetve az elhullott, a klinikai tüneteket mutató, illetve a tünetmentes baromfi számát; továbbá a nyilvántartást naprakészen kell tartani, feltüntetve benne a gyanú fennállása idején kikelt és elhullott baromfit;

d) minden mozgás csak a hatósági állatorvos engedélyével történhet

da) mind a gazdaságba érkező vagy onnan távozó személyek, más állatok és járművek esetében,

db) mind a Newcastle-betegség közvetítésére alkalmas baromfihús vagy -hulla, takarmány, eszköz, hulladék, ürülék, trágya, alom esetében;

e) a gazdaságból nem szállítható el tojás, kivéve a (3) bekezdésben meghatározott eseteket;

f) a baromfi tartására használt épület, illetve a gazdaság be- és kijáratánál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell elhelyezni; a be- és kilépés csak ezek rendeltetésszerű használata után történhet.”

Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló **41/1997. (V. 28.) FM rendelet** (a továbbiakban: FM rendelet) 114-115. § (1) bekezdése szerint:

„**114. §** Hatósági megfigyelésen azt az eljárást kell érteni, amikor olyan állat vagy állomány kerül ún. megfigyelési zárlat alá, amely egészségesnek látszik ugyan, de fertőzött állattal, ragályfogó tárggyal, állatot tartó (gondozó, kezelő stb.) személlyel érintkezett, s ennek következtében várható, hogy az adott betegsége meghatározott megfigyelési időn belül a betegség klinikai tünetekben is jelentkezik. A hatósági megfigyelést az illetékes hatósági állatorvos rendeli el.

115. § (1) A hatósági megfigyelés tartama alatt az állattartó a megfigyelés alá helyezett állaton észlelt tüneteket, a betegség tüneteinek megszűnését vagy az állat elhullását haladéktalanul köteles a hatósági állatorvosnak bejelenteni.

(2) A hatósági állatorvos köteles

a) a megfigyelés alá helyezett állatokat a részletes szabályokban előírtak szerint, az állattartó bejelentése esetén pedig haladéktalanul megvizsgálni;

b) a hatósági megfigyelés időtartama alatt a betegsége gyanús állat, több ilyen állat közül pedig a betegsége legjellemzőbb tüneteket mutató állat kórmeghatározás céljából történő leölésének elrendelésére a járási hivatalnak javaslatot tenni;

c) ha a gyanúba vett, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegség leküzdésére vonatkozó szabályok azt kötelezővé teszik, a hatósági rendelkezésre történő leölés helyett a betegsége és a fertőzöttsége gyanús állatokat, illetőleg az azokból származó vizsgálati anyagot diagnosztikai eljárásnak alávetni;

d) a hatósági megfigyelés tartama alatt történekről eljárási jegyzőkönyvet készíteni; a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni annak a betegségnek a megnevezését, amelynek gyanúját megállapította, továbbá az állattartó nevét és lakóhelyét (utca, házszám), az állat(ok) ivarát, súlyát, létszámát, azonosítási számát, fajtáját, korát, a kórelőzményi adatokat, a tartás helyét, a betegsége gyanús állat(ok) leírását és az észlelt tüneteket, végül a betegség határozott megállapítása céljából tett intézkedéseket;

e) a betegség megállapítása előtt bekövetkezett elhullás vagy kényszervágás okát felderíteni.

116. § (1) A megfigyelési zárlat tartama alatt bekövetkezett elhullások, kényszervágások esetében a hatósági állatorvos köteles az állatot felboncolni, erről jegyzőkönyvet készíteni, és – ha ez a

betegség megállapításához szükséges – vizsgálati anyagot küldeni az illetékes állategészségügyi intézetbe.

(2) Ha a bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség gyanúja a megfigyelés alatt nem igazolódott be, a hatósági állatorvos köteles a megfigyelési zárlatot feloldani.”

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint hatósági megfigyelés elrendeléséről döntöttem.

A határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja alapján történt, mivel a Newcastle-betegség az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Éltv. 51.§ (3) bekezdés b) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdés és 18.§ (3) bekezdésében, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az Ákr. 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr. 116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt .

.....(helység),(dátum)

.....
... (név)
járási hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
... (név)... (hatósági állatorvos)

Határozatot kapja:

1.állattartó
2.Megyei Kormányhivatal
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Irattár

VII.13. Melléklet: Helyi zárlat

FEJLÉC

Tárgy: Helyi zárlat elrendelése

Első fokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

H A T Á R O Z A T O T.

.....(név) állattartó (cím/székhely:) cím alatti gazdaságát (tenyészetkód:..., tartási hely azonosító:...)

helyi zárlat

alá helyezem az alábbiak szerint.

Az intézkedéssel érintett állatállomány

faj	db
házityúk	
pulyka	
kacsa	
lúd	
gyöngytyúk	
galamb	
postagalamb	
fácán	
fogoly	
fürj	
strucc	
összesen:	

A baromfit, a más, fogságban tartott madarat és valamennyi emlős háziállatot számba kell venni, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak számát kategóriánként vagy fajonként meg kell becsülni.

Listát kell összeállítani a baromfi és más, fogságban tartott madár, valamint valamennyi házi emlősállat beteg, elhullott vagy fertőzöttségre gyanús egyedeinek megközelítő számáról, és a listát naponta frissíteni kell a kitörés gyanújának időszakában történő új keltetések, születések és elhullások számításba vételével.

Valamennyi baromfit és egyéb, fogságban tartott madarat a gazdaságon belül elzártan kell tartani. Amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható, az állatokat a gazdaság valamely más helyére kell elkülöníteni úgy, hogy ne érintkezessenek a gazdaságban található többi baromfival, vagy más, fogságban tartott madarakkal és a vadon élő madarakkal való érintkezésük lehetősége a minimálisra csökkenjen.

Tilos baromfi vagy más, fogságban tartott madár gazdaságba való bevitele vagy onnan történő kivitele.

Engedély nélkül a gazdaságot nem hagyhatja el baromfi vagy más, fogságban tartott madarak hullája, baromfihús, beleértve a vágási melléktermékeket és belsőségeket, baromfitakarmány, felszerelés, anyagok, hulladék, ürülék, baromfi vagy más, fogságban tartott madarak trágyája, hígrágya, használt alom, vagy a Newcastle-betegség vírusa terjesztésére alkalmas bármely egyéb anyag, tárgy, eszköz.

Tilos a gazdaságból tojást kivinni.

Személyek, házi emlősállatok, járművek és eszközök gazdaságba történő be- és gazdaságból történő kilépése a fertőtlenítő berendezések rendeltetésszerű használata után, engedéllyel történhet.

A madarak tartására szolgáló épületek és a gazdaság bejáratainál és kijáratainál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell alkalmazni.

Jelen határozat ellen annak közlésétől számított 15 napon belül, aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezéssel lehet élni.

A fellebbezés díja 10 000 forint, amelyet aMegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számú számlájára utalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel érintett elsőfokú határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét.

A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a fellebbezési kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtandó.

INDOKOLÁS

.....(név) állattartó (telephely, udvar címe) alatti baromfiállományában előfordult klinikai tünetek, kórbonctani elváltozások / szerológiai vizsgálat (eredményközlő száma) alapján Newcastle-betegség gyanúját állapítottam meg.

(a megfelelő szövegrész megtartandó)

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló **2008. évi XLVI. törvény** (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés b) és d) pontja szerint: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...

- a) elkülönítés;
- b) megfigyelési zárlat (hatósági megfigyelés);
- c) forgalmi korlátozás;
- d) **helyi zárlat;**”

A Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** alapján:

„**5. §** (1) A megfigyelési zárlat ideje alatt

a) baromfit – a (2) bekezdésben meghatározott eseteket kivéve – az érintett gazdaságból kiszállítani vagy oda beszállítani tilos;

b) valamennyi baromfit zártan kell tartani a tartási helyén vagy – amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható – a

gazdaság valamely olyan helyén kell megfelelően elkülöníteni, ahol az állatok megfigyelhetők, más baromfival nem érintkezhetnek és kiszökésük megelőzhető;

c) a tulajdonosnak nyilvántartást kell készíteni a gazdaságban tartott baromfi valamennyi kategóriájáról, kategóriánként feltüntetve az elhullott, a klinikai tüneteket mutató, illetve a tünetmentes baromfi számát; továbbá a nyilvántartást naprakészen kell tartani, feltüntetve benne a gyanú fennállása idején kikelt és elhullott baromfit;

d) minden mozgás csak a hatósági állatorvos engedélyével történhet

da) mind a gazdaságba érkező vagy onnan távozó személyek, más állatok és járművek esetében,

db) mind a Newcastle-betegség közvetítésére alkalmas baromfihús vagy -hulla, takarmány, eszköz, hulladék, ürülék, trágya, alom esetében;

e) a gazdaságból nem szállítható el tojás, kivéve a (3) bekezdésben meghatározott eseteket;

f) a baromfi tartására használt épület, illetve a gazdaság be- és kijáratánál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell elhelyezni; a be- és kilépés csak ezek rendeltetésszerű használata után történhet.

6. § (1) A helyi zárlat alá helyezett gazdaságban az 5. §-ban foglaltakon túlmenően

a) az állattartó a telephely bejáratain jól látható, „Állategészségügyi zárlat Newcastle-betegség miatt, idegeneknek tilos a bemenet!” feliratú táblát köteles elhelyezni;

b) baromfit tilos a zárlat alatti helyre beszállítani; a zárlati helyről baromfit csak azonnali leolásra lehet kiszállítani;

c) a gazdaságban minden baromfit hatósági felügyelet mellett haladéktalanul le kell ölni; ezt úgy kell végezni, hogy a betegség terjedésének kockázata a lehető legkisebb legyen;

d) az elhullott vagy leölt baromfit, a termelt tojásokat, baromfi testrészeket gondosan össze kell gyűjteni és hatósági felügyelet mellett ártalmatlanítani kell;

e) minden ragályfogó tárgyat, takarmányt, almot, trágyát vagy egyéb hulladékot külön jogszabály szerint, hatósági felügyelet mellett kell megsemmisíteni vagy ártalmatlanítani;

f) a betegség feltételezett lappangási ideje alatt levágott állatok húsát fel kell kutatni és ártalmatlanítani kell;

g) a feltételezett lappangási idő alatt tojt és elszállított keltetőtojásokat és étkezési tojásokat fel kell kutatni és ártalmatlanítani kell. Az étkezési tojásokat nem kell ártalmatlanítani, ha azokat előzetesen megfelelően fertőtlenítették. A keltetőtojásokból időközben kikelt és már kihelyezett baromfit a tartási helyén megfigyelési zárlat alá kell helyezni;

h) a c)–e) pontban felsorolt műveletek elvégzését követően a baromfi tartására használt épületeket, ketreceket, eszközrendszereket, azok környezetét, a szállításra használt járműveket, valamint minden egyéb, a vírussal történt kontaminációra gyanús felszerelést a 22. § rendelkezéseivel összhangban takarítani és szigorított módon fertőtleníteni kell;

i) a h) pontban leírt takarítást és szigorított fertőtlenítést követő legalább 21 napig tilos a gazdaságba baromfit bevinni.”

Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló **41/1997. (V. 28.) FM rendelet** (a továbbiakban: FM rendelet) 118. § (1) bekezdése szerint:

„**118. § (1)** Helyi zárlaton állattartó hely, takarmánykeverő üzem, baromfikeltető, vágóhíd, állatpiac, állatvásártér vagy egyéb hely zárlatát kell érteni, ahonnan állat, állati termék és fertőzést közvetítő tárgy nem vihető ki, ahová állat nem vihető be, ahol a termékenyítés és a fedeztetés szünetel, a személyforgalom pedig korlátozott. A lezárt területre csak hatósági állatorvosi engedéllyel, és azok léphetnek be, akiknek ottléte az állatok ellátásához, gyógyításához vagy egyéb elengedhetetlen okból szükséges. A lezárt területről csak teljes személyi fertőtlenítés után szabad kilépni.

(2) Helyi zárlat alá kell helyezni mindazokat a helyeket, ahol a betegséget, a betegség vagy a fertőzöttség gyanúját megállapították, továbbá azokat a helyeket is, ahol beteg, fertőzött vagy fertőzöttségre gyanús állatok megfordultak, az utóbbiakat akkor is, ha ott a betegség iránt fogékony

állatok ugyan nincsenek, de a megállapított állatbetegség leküzdésére vonatkozó részletes szabályok azt kötelezővé teszik (pl. takarmánykeverő üzem, vágóhid, tejüzem), valamint azokat az udvarokat, ahová vagy ahonnan a lezárt udvarokból személyi forgalom volt.

(3) Ha a megállapított állatbetegség leküzdésére vonatkozó részletes szabályok mást nem tartalmaznak, több térbelileg jól elkülönített, egymástól távol eső részből (tanyából, majorból stb.) álló állattartó üzemnek csak azt a részét kell helyi zárlat alá helyezni, ahol a betegség vagy annak gyanúja jelentkezett.

(4) A helyi zárlat alá helyezett állattartó üzemben belül a hatósági állatorvos hozzájárulása nélkül állatokat átcsoportosítani nem szabad.

(5) A személyforgalom különleges korlátozása, az őrszolgálat szervezése, a kötelező oltás, az állatoknak ideiglenes vagy tartós megjelölése, az állati nyers termékek, állathullák, alom és trágya ártalmatlanná tétele, a fedezetítés megtiltása, a vásárok tilalma és más különleges szabályok alkalmazása tekintetében, a Szabályzatnak az egyes fertőző állatbetegségek leküzdésére vonatkozó része szerint kell eljárni.

(6) A helyi zárlat megvalósításához szükséges tárgyi feltételek költségei az állattulajdonost terhelik.”

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint helyi zárlat elrendeléséről döntöttem.

A határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja alapján történt, mivel a Newcastle-betegség az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Éltv. 51.§ (3) bekezdés b) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdés és 18.§ (3) bekezdésében, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az Ákr. 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr. 116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
... (név)
járási hivatalvezető

nevében és megbízásából

p.h.

.....
... (név)... (járási főállatorvos)

Határozatot kapja:

5.állattartó
6.Megyei Kormányhivatal
7. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
8. Irattár

VII.14. Melléklet: Adatfelvételi lap bejelentendő állatbetegség gyanúja esetén

Az adatfelvételi lapot kitöltötte (név, beosztás):.....

Az adatfelvételi lap kitöltésének helye, ideje:.....

Az adatfelvételi lap a sz. jegyzőkönyv mellélete.

I. A betegségre vonatkozó általános adatok

1. Mely betegség vagy gyanúja merül fel:

madárinfluenza (AI) / baromfipestis (ND):

2. A betegség leghosszabb és legrövidebb lappangási ideje:

AI: 21 nap / 1 nap (ÁSZ)

ND: 21 nap / 1 nap (ÁSZ)

II. Az érintett gazdaság adatai

Állattartó / gazdaság neve:

Állattartó / gazdaság címe és elérhetősége (telefon/e-mail cím):

.....

A tulajdonos/integrátor neve:

A tulajdonos/integrátor címe és elérhetősége (telefon/e-mail cím):

.....

aláírás (név nagybetűvel kiírva) nyilatkozom arról, hogy az adatfelvételi lapon szereplő állatok a tulajdonomat képezik.

Az ellátó állatorvos neve, elérhetősége:

Az állatok tartózkodási helye (cím):

GPS adatok:

északi szélesség:

keleti hosszúság:

Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszer (korábban MVH) szerinti ügyfél

azonosító:.....

FELÍR szám:.....

Tenyészetkód:

Tartási hely azonosító:

Tartási hely azonosító:

III. Állományadatok

faj / hasznosítási irány	jelenlegi összes létszám a járványtani egységen belül	állatlétszám légterenként					
		légtérazonosító / db					
nagylétszámú baromfi		1	2	3	4	5	6
		házi tyúk - tenyész					
házi tyúk - tojó							
házi tyúk - brojler							
pulyka - tenyész							
pulyka - hízó							
gyöngytyúk							
galamb							
nagylétszámú vízibaromfi		légtérazonosító / db					
		1	2	3	4	5	6
kacsa - tenyész							
kacsa - hízó							
lúd - tenyész							
lúd - hízó							
tenyésztett vadon élő madár		légtérazonosító / db					
		1	2	3	4	5	6
fácán							
fogoly							
fürj							
amerikai							
vadlúd							
laposmellű futómadár		légtérazonosító / db					
		1	2	3	4	5	6
strucc							
emu							

Kislétszámú állomány (fajtánkénti darabszám, hasznosítási irány, kor):.....

Egyéb fogságban tartott madár:.....

I. Fertőződés eredete

1. A lehetséges fertőződés időszakában (figyelemmel a leghosszabb és legrövidebb lappangási időre) érintkezés fogékony állattal:
2. A lehetséges fertőződés időszakában (figyelemmel a leghosszabb és legrövidebb lappangási időre) érintkezés fertőzőkövetítő állati termékkel, takarmánnyal:
3. Fertőzőkövetítő egyéb tényezőkkel való érintkezés:
4. A gazdaság általános járványügyi biztonsága (bejáratnál járműfertőtlenítés, személyek biztonságos beléptetése, kerítés, épületek állapota, zártsága, vadon élő madarak számára hozzáférhető-e takarmány, trágya):
.....
.....
.....

II. Fertőzés (betegség) tovaterjedésének lehetőségei

1. Fertőződés feltételezett kezdete óta került-e ki fogékony állat a fertőzött állományból?
.....
2. Fertőződés feltételezett kezdete óta érintkezett-e fogékony állattal a fertőzött állomány valamely egyede?
.....
3. Fertőződés feltételezett kezdete óta került-e ki fertőzött állományból állati termék?
.....
4. Fertőződés feltételezett kezdete óta került-e ki fertőzőkövetítő tárgy, takarmány, eszköz, gépkocsi, (egyéb fuvarszerszám), alom, trágya?
.....
5. Fertőződés feltételezett kezdete óta az itt tartott fogékony állatokkal kontaktusba került személyek fogékony állatokat tartó udvarokban, telepeken jártak-e? Ha igen ki és hol?
(különös tekintettel az ellátó állatorvosra)
.....

III. Állathigiéniai körülmények

Ólak, istállók alapterülete, magassága:
fűtés:.....
világítás:.....
szellőztetés:.....
padozat:.....
etetők, itatók:.....
használt fertőtlenítők:.....
jelenlegi fertőtlenítőszer készletük:.....
utolsó fertőtlenítés ideje:..... az
állatokról alkotott összbenyomás:.....
helyszínrajz

IV. Helyszíni intézkedések

.....
.....
.....

V. Közegészségügyi vonatkozás

.....
.....
.....

VI. Laboratóriumi (ÁDI) vizsgálat (mintavételek, rendelkezésre álló eredmények):

.....
.....
.....

Az állattartó a feltett kérdéseket megértette, az adott válaszai a valóságnak megfelelnek.

Hely:

Dátum:

.....
.....

állattartó

hatósági állatorvos

A járványügyi nyomozás eredményét az OJK észére haladéktalanul meg kell küldeni emailben!

VII.15. Melléklet: Védőkörzet elrendelése

FEJLÉC

Tárgy: Védőkörzet elrendelése

Első fokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

H A T Á R O Z A T O T.

.....(települések, településrészek) közigazgatási területére a
..... GPS koordináta körüli 3 km sugarú körben Newcastle-betegség miatt

védőkörzetet

rendelek el.

A védőkörzetbe tartozó baromfitartó gazdaságokra / háztáji udvarokra az alábbi intézkedéseket rendelem el:

A védőkörzetben elhelyezkedő gazdaságokban minden baromfiállományt és egyéb, fogságban tartott szárnyast a gazdaság/udvar kijelölt épületében zártan kell tartani. Amennyiben ez nem megoldható, vagy az állatok jólétét veszélyeztetné, azokat a gazdaság valamely más helyén kell elkülöníteni, úgy, hogy ne érintkezhessenek a gazdaságban található többi baromfiállományaival vagy más, fogságban tartott madarakkal, továbbá a vadon élő madarakkal.

A baromfiállományokat fajonként, hasznosítási irányonként és korcsoportonként számba kell venni.

A gazdaságok be-és kijáratánál járművek- és személyek fertőtlenítésére alkalmas eszközt és fertőtlenítőszert kell elhelyezni.

A baromfitartó gazdaságokkal érintkezett bármilyen eszközt, járművet, beleértve a gazdaságba belépő vagy onnan távozó személyek járműveit is, haladéktalanul takarítani, fertőtleníteni kell.

A személy- és gépjármű forgalmat lehetőség szerint minimalizálni kell.

A baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, valamint a hús, takarmány, trágya, hígtrágya és alom, és minden más, vírussal történt fertőzésre gyanús dolog vagy anyag szállítására használt járművet és eszközt a használatuk után azonnal takarítási, fertőtlenítési eljárásnak kell alávetni.

A gazdaságba be- vagy onnan kilépő személyeknek be kell tartaniuk a Newcastle-betegség terjedésének megakadályozását célzó járványvédelmi intézkedéseket, különös tekintettel az alábbiakat:

- öltözet cseréje a gazdaságban tartózkodásra, vagy teljes egyszer-használatos vagy fertőtleníthető védőruházat viselése,
- a gazdaság bejáratában kéz- és lábfertőtlenítés,
- a látogatási naplóba a gazdaságba belépő minden személy adatainak bejegyzése.

A gazdaságba csak engedéllyel vihető be baromfi, más, fogságban tartott szárnyas, valamint háziasított emlős. Ez a korlátozás nem vonatkozik azokra az emlősökre, amelyeknek csak az emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol nem érintkezhetnek háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott szárnyással és nincs hozzáférésük olyan ketrechez vagy területhez, ahol ilyen baromfit vagy fogságban tartott madarat tartanak.

A gazdaságban észlelt megnövekedett megbetegedési vagy elhullási arányt, továbbá a termelési adatokban bekövetkezett jelentős változást, különös tekintettel az alábbiakra:

- a takarmány- és vízfelvétel csökkenése meghaladja a 20%-ot,
- a tojástermelés visszaesése két napnál tovább meghaladja az 5%-ot,
- egy hét alatt az elhullási arány meghaladja a 3%-ot,
- bárminemű, a Newcastle-betegségre utaló klinikai tünetet vagy kórbonctani elváltozást a tulajdonosnak haladéktalanul jelentenie kell a járási hivatalnak.

Az állati hullákat a lehető leghamarabb ártalmatlanítani kell. A védőkörzet területéről állati hullák kiszállítása közvetlen ártalmatlanítás céljára hivatalom kérelemre engedélyezheti.

A védőkörzetben lévő gazdaságból tilos a baromfi vagy más madarak tartásából származó használt alom, trágya, hígtrágya kivitele vagy szétszórása. Hivatalom engedélyezheti azonban a trágya vagy hígtrágya kijelölt telepre történő szállítását a Newcastle-betegség vírusának ártalmatlanítását szolgáló kezelés vagy későbbi kezelés célját szolgáló köztes tárolás céljából.

A védőkörzet területén tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vásárainak, piacainak, kiállításainak, vagy egyéb csoportos bemutatásának, versenyének a rendezése.

A védőkörzet területén tilos a baromfi, vagy más fogságban tartott madarak vadállomány újratelepítése céljából történő szabadon engedése.

A védőkörzet területén belül tilos – a gazdaságok magánjellegetű szervizútjain történő szállítás kivételével – a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak, tojás és a baromfi vagy más madarak hulláinak gazdaságokból az utakon történő és vasúti szállítás. A szállítási tilalom nem vonatkozik a védőkörzeten közúton vagy vasúton történő, kirakodás vagy megállás nélküli átszállításra.

Jelen határozattal megkeresem a területileg illetékes járási hivatal vezetőjét jelen határozat helyben szokásos módon történő közzététele érdekében.

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani. *(A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13. § (1)- (3) bekezdése alapján kell meghatározni az illetékes bíróságot.)*

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság számú eredményközlői szerint településen Newcastle-betegség került megállapításra.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés e) pontja szerint: Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...

e) védőkörzet;...”.

A betegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében a Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** (továbbiakban: FVM rendelet) **14. § (2)** ontja alapján:

„A Newcastle-betegség hatósági megállapítása esetén a megyei kormányhivatal haladéktalanul kijelöli

a) a védőkörzet területét a fertőzött gazdaság körüli legalább 3 km sugarú körben;”

A **7. § (2)** pontja szerint: „A védőkörzetben

a) a körzet fő közlekedési útjain jól látható „Védőkörzet Newcastle-betegség miatt” feliratú táblát kell kihelyezni, és biztosítani kell, hogy a védőkörzetben alkalmazott korlátozások által érintett valamennyi személy a helyben szokásos módon értesüljön az érvényben lévő korlátozásokról;

b) valamennyi baromfit zártan kell tartani a tartási helyén vagy – amennyiben az épületen belüli zárt tartás a gazdaság adottságai alapján, illetve állatjóléti okokból nem megvalósítható – a gazdaság valamely olyan helyén kell megfelelően elkülöníteni, ahol az állatok megfigyelhetők, más baromfival nem érintkezhetnek és kiszökésük megelőzhető;

c) a baromfi tartására használt épület, illetve a gazdaság be- és kijáratánál megfelelő fertőtlenítő eszközöket kell elhelyezni; a be- és kilépés csak ezek rendeltetésszerű használata után történhet;

d) tilos a baromfival vagy más madárral kapcsolatos vásár, piac, kiállítás és más hasonló rendezvény tartása;

e) tilos a használt alom és baromfitrágya engedély nélküli elszállítása és kiszórása;

f) a baromfiszállítás tilos, kivéve a fő közutakon és vasútvonalakon történő, megállás nélküli (tranzit) szállítást;

g) tilos a baromfi és a keltetőtojások tartási gazdaságukból történő kiszállítása, a (3) bekezdésben foglalt kivétellel;

h) a (3) bekezdés a)–c) pontjai szerint engedélyezett szállításokat közvetlenül, hatósági felügyelet mellett kell végrehajtani. Az állattartó köteles a szállítóeszközöket használat előtt és után tisztítani és fertőtleníteni.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló **41/1997. (V. 28.) FM rendelet** 119. § (3) bekezdés a)-c) pontja szerint:

„(3) A zárlat alatt álló

- a) községből - a részletes szabályokban meghatározott kivételekkel - tilos állatokat, azok nyerstermékeit, betegségeket terjesztő vagy terjeszthető anyagokat és tárgyakat kivinni;
- b) községbe tilos fogékony állatokat bevinni;
- c) községben tilos állatokat közösen legeltetni, állatvásárt, -piacot, -felvásárlást vagy -kiállítást tartani, fogékony állatot fedeztetni vagy termékenyíttetni;”.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések - alapján a rendelkező részben foglaltak szerint védőkörzet megállapításáról döntöttem.

Tájékoztatom, hogy Hivatalom az FVM rendelet 7. § 3. pontjában meghatározott feltételek teljesülése esetén külön kérelemre engedélyezheti:

a baromfi és a keltetőtojások tartási gazdaságukból történő kiszállítását a következő esetekben:

- azonnali levágás céljából lehetőleg a védő- vagy megfigyelési körzet területén lévő vágóhídra, vagy ha ez nem lehetséges, e területeken kívüli, a megyei kormányhivatal által kijelölt vágóhídra.
- napos baromfi vagy tojójerce szállítása a megfigyelési körzeten belüli gazdaságba, ahol nem tartanak más baromfit.
- keltetőtojásoknak a megyei kormányhivatal által kijelölt keltetőbe történő szállítása; az elszállítás előtt a tojásokat és a csomagolóanyagot fertőtleníteni kell.

Határozatomat az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban: Éltv.) 51.§ (3) bekezdés e) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 18. § (7) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiak: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

A határozat helyben szokásos módon való közzétételéről az Éltv. 52.§ (2) bekezdése alapján rendelkeztem.

.....(helység),(dátum)

.....
... (név)
..... kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető, megyei főállatorvos

A fentiekről értesülnek:

1. települési önkormányzat jegyzője
2. Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Baromfi Termék Tanács (titkarsag@magyarbaromfi.hu)
5. Megyei Állatorvosi Kamara
6. Irattár

VII.16. Melléklet: Megfigyelési körzet elrendelése

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Megfigyelési körzet elrendelése

Élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

H A T Á R O Z A T O T.

.....(települések, településrészek) közigazgatási területére
..... GPS koordináta körüli 10 km sugarú körben

megfigyelési körzetet

rendelek el.

A megfigyelési körzetbe tartozó baromfitartó gazdaságokra / háztáji udvarokra az alábbi intézkedéseket rendelem el:

A gazdaságok be-és kijáratánál járművek- és személyek fertőtlenítésére alkalmas eszközt és fertőtlenítőszerrel kell elhelyezni. A baromfitartó gazdaságokkal érintkezett bármilyen eszközt, járművet, beleértve a gazdaságba belépő vagy onnan távozó személyek járműveit is, haladéktalanul takarítani, fertőtleníteni kell. A személy- és gépjármű forgalmat lehetőség szerint minimalizálni kell.

A megfigyelési körzetben baromfi és más, fogságban tartott madarak vagy háziasított emlősfajok csak a megyei kormányhivatal engedélyével vihetők be a baromfitartó gazdaságokba, illetve onnan ki. Ez a korlátozás nem vonatkozik azokra az emlősökre, amelyeknek csak az emberi lakóhelyül szolgáló területekre van bejárásuk, ahol nem érintkezhetnek háztáji baromfival vagy más, fogságban tartott madarakkal és ketrecekkel.

A gazdaságban észlelt megnövekedett megbetegedési vagy elhullási arányt, továbbá a termelési adatokban bekövetkezett jelentős változást, különös tekintettel az alábbiakra:

- a takarmány- és vízfelvétel csökkenése meghaladja a 20%-ot,
 - a tojástermelés visszaesése két napnál tovább meghaladja az 5%-ot,
 - egy hét alatt az elhullási arány meghaladja a 3%-ot,
 - bárminemű, a madárinfluenzára utaló klinikai tünetet vagy kórbonctani elváltozást
- a tulajdonosnak haladéktalanul jelentenie kell a járási hivatalnak.

Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi és tojás megfigyelési körzeten belüli mozgatása, kivéve a megfigyelési körzeten át közúton vagy vasúton történő, kirakodás vagy megállás nélküli átszállítást.

Tilos a baromfi, tojásrakás előtt álló baromfi, napos baromfi és tojás szállítása a megfigyelési körzetből a megfigyelési körzeten kívül fekvő gazdaságokba, vágóhidakra, csomagoló központokba, vagy tojástermékek előállítására szolgáló létesítménybe.

Kizárólag a megyei kormányhivatal engedélyével lehet megfigyelési körzeten kívülről származó, az azonnali levágásra szánt baromfi a megfigyelési körzeten belül található kijelölt vágóhidra történő közvetlen szállítása, és az ilyen baromfiból származó nyers hús kivitele a megfigyelési körzet területéről.

A megfigyelési körzetben tilos a baromfi vagy más madarak tartásából származó használt alom, trágya, hígtrágya kivitele, szétszórása, kivéve, ha azt a megyei kormányhivatal engedélyezte.

Az élő baromfi, más, fogságban tartott madarak, takarmány, trágya, hígtrágya, alom és minden más a vírussal történt kontaminációra gyanús dolog vagy anyag szállításához használt járművet és eszközt takarítási, fertőtlenítési, eljárásnak kell alávetni.

A megfigyelési körzetben tilos a baromfi vagy más, fogságban tartott madarak vásárainak, piacainak, kiállításainak, vagy egyéb bemutatóinak, versenyének a tartás.

Tilos a baromfi, vagy más fogságban tartott madarak vadállomány újratelepítése céljából történő szabadon engedése.

Jelen határozattal megkeresem a területileg illetékes járási hivatal vezetőjét a határozat helyben szokásos módon történő közzététele érdekében.

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának számú eredményközlői szerint településen Newcastle-betegség került megállapításra.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés e) pontja szerint: Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez

és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állatjárványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...
f) megfigyelési körzet...

A betegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében a Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** (továbbiakban: FVM rendelet) **14. § (2)** pontja alapján:

„A Newcastle-betegség hatósági megállapítása esetén a megyei kormányhivatal haladéktalanul kijelöli

- b) a megfigyelési körzet területét a fertőzött gazdaság körüli legalább 10 km sugarú körben, beleértve a védőkörzet területét;”

8. § „A megfigyelési körzetben

a) a körzet fő közlekedési útjain jól látható „Megfigyelési körzet Newcastle-betegség miatt” feliratú táblát kell kihelyezni és biztosítani kell, hogy a megfigyelési körzetben alkalmazott korlátozások által érintett valamennyi személy a helyben szokásos módon értesüljön az érvényben lévő korlátozásokról;

b) a baromfiszállítás tilos, kivéve a fő közutakon és vasútvonalakon történő, megállás nélküli (tranzit) szállítást;

c) a körzet kijelölését követő első 15 napban tilos a megfigyelési körzetből a baromfi kiszállítása, kivéve az azonnali levágás céljából, közvetlenül a megyei kormányhivatal által kijelölt, a megfigyelési körzeten kívüli vágóhidra történő szállítást. Az ilyen baromfihúst az emberi fogyasztásra szánt állati eredetű termékek előállítására, feldolgozására, forgalmazására és behozatalára vonatkozó állategészségügyi követelmények megállapításáról szóló külön jogszabályban meghatározott, friss húsról vonatkozó állat-egészségügyi jelöléssel kell ellátni;

d) tilos a megfigyelési körzetből a keltetőtojások kivitele, kivéve a megyei kormányhivatal által kijelölt keltetőbe történő szállítást; elszállítás előtt a tojásokat és a csomagolóanyagukat fertőtleníteni kell;

e) tilos a baromfival vagy más madárral kapcsolatos vásár, piac, kiállítás és más hasonló rendezvény tartása;

f) tilos baromfitól származó használt alom, trágya megfigyelési körzetből történő kiszállítása.

A megállapított tények és hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megfigyelési körzet elrendeléséről döntöttem.

Határozatomat az Éltv. 51.§ (3) bekezdés f) pontjában, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 18. § (7) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015.

évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

A határozat helyben szokásos módon való közzétételéről az Ákr. 89. § (1) bekezdése az Éltv. 52.§ (2) bekezdése alapján rendelkeztem.

.....(helység),(dátum)

.....
..... kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető, megyei főállatorvos

A fentiekről értesülnek:

1. települési önkormányzat jegyzője
2. Megyei KormányhivatalJárási Hivatala
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Baromfi Termék Tanács (titkarsag@magyarbaromfi.hu)
5. Megyei Állatorvosi Kamara
6. Irattár

VII.17. Melléklet: Leölési határozat

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Állatleölés elrendelése

H A T Á R O Z A T

..... (név) állattartó (lakóhely/székhely:,
FELIR azonosító szám:)
cím (állattartó telep, telephely címe) alatti gazdaságában lévő (tenyészetkód:,
tartási hely azonosító:) alábbi összetételű baromfiállományának

faj	db
házityúk	
pulyka	
kacsa	
lúd	
gyöngytyúk	
galamb	
postagalamb	
fácán	
fogoly	
fürj	
strucc	
összesen:	

leölését

rendelem el.

A fentiekben megjelölt baromfiállományt –áig kell leölni.

A leölést az állatvédelmi szabályok betartásával, vértelenül kell végezni.

A leölt állatok hulláit az ATEV Zrt. szám alatti telephelyére kell szállítani és ott hatósági állatorvos felügyelete mellett(elásás, elégetés, melléktermék feldolgozó üzemben) módszerével ártalmatlanítani.

A leölés és az ártalmatlanítás hatósági felügyeletével hatósági állatorvost bízom meg.

Jelen határozatom ellen annak közlésétől számított 15 napon belül aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezésnek van helye.

A fellebbezés díja 10 000 forint, amelyet aMegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számú számlájára átutalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell

tüntetni a fellebbezéssel érintett határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a jogorvoslati kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtható.

INDOKOLÁS

.....(név) szám alatti (tenyészetkód:....., tartási hely azonosító:) állattartó telep (udvar) baromfiállományában a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivataliktatószámú vizsgálati eredményközlése (vagy klinikai és kórbonctani vizsgálat) alapján Newcastle-betegség járványkitörést állapítottam meg.*(A megfelelő alkalmazandó (gyanú alapján történő leölésnél nincs ÁDI iktatószám.)*

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés m) pontja alapján: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ... m) állatleölés (leöletés);”

Az Éltv. 18. § (1) bekezdés g) pontja szerint: „Az állattartó köteles: ... g) állatának az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által elrendelt vizsgálatát, kezelését, védőoltását, elszállítását, levágatását, illetve leölését tűrni, ezen feladatokat ellátó állatorvos részére segédszemélyzetről gondoskodni, és a kárenyhítési kötelezettségének megfelelően közreműködni.”

A Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló 163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet (továbbiakban: FVM rendelet) 12. § (2) c) pontja szerint:

„A Newcastle-betegség hatósági megállapítása esetén a járási hivatal
c) elrendeli az adott gazdaságban tartott állatok leölését és ártalmatlanítását.”

A gazdaságban található baromfiállomány leöléséről a megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Jelen határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja alapján történt, mivel a Newcastle-betegség az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Éltv. 51.§ (3) bekezdés m) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdésében és 18. § (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva hoztam.

Határozatomat az Ákr.80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének, valamint az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr. 116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról a tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
járási hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
... (név)
... (beosztás)

Határozatot kapja:

1.állattartó
2.Megyei Kormányhivatal
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. ATEV Zrt. központ (atev@atev.hu)
5. Irattár

VII.17a. Melléklet: Leölési táblázat a gyakorlatban baromfinál alkalmazott módszerekről

Alkalmazott módszer	Leírás	Fő paraméterek
1. Összezúzás	Az egész állat azonnali felaprítása.	72 óránál fiatalabb csibéken és embriókon alkalmazható. A módszernek biztosítania kell az állat azonnali összezúzását és azonnali halálát. A berendezésnek gyorsan forgó, mechanikusan működtetett vágókésekből vagy expandált polisztirolból készült kiálló részekből kell állnia. A berendezés kapacitásának elegendőnek kell lennie az összes állat azonnali leöléséhez, nagyszámú állat esetében is.
2. Csigolyatörés/ Fejre mért hirtelen ütés	A nyak kézzel történő vagy mechanikai nyújtása és kitekerése, amely az agyi vérellátás megszűnését okozza./ A fejre mért erőteljes, célzott ütés, amely súlyos agykárosodást okoz.	Legfeljebb 5 kg élősúlyú baromfin alkalmazható. Ezt a módszert nem lehet rutinszerűen alkalmazni, <u>kizárólag abban az esetben, ha nem áll rendelkezésre más kábítási módszer.</u> Egyetlen személy sem ölhet le naponta 70 állatnál többet.
3. Elektromos vízfürdő	Elektromos áram alkalmazása vízfürdőn keresztül a teljes testen.	Ha az állatok túl kis méretűek a vízfürdős kábítóhoz, vagy ha a lábbilincs felhelyezése inkább fájdalmat okoz, nem alkalmazható. A lábbilincset be kell nedvesíteni, mielőtt az élő madarakat megbilincselik és alkalmazzák rájuk az áramot. A madarakat mindkét lábuknál fogva kell fellógatni. A kiegészítő táblázatban megadott minimális áramerősséget legalább 4 másodperc időtartamig kell alkalmazni. Egyéb, meghatározandó paraméterek: (ld. Állatvédelmi útmutató az állatok kábításához és leöléséhez) Strucc esetében elsősorban az elektromos kábítás alkalmazandó.
4. CO ₂ magas koncentrációban	Több mint 40 % szén-dioxidot tartalmazó gázkeverék közvetlen vagy fokozatos alkalmazása eszméletükön lévő állatokon. A módszer aknában, alagútban, szűk konténerben vagy előzőleg leszigetelt épületben alkalmazható.	A gáz semmilyen körülmények között nem hatolhat be az állatok elkábítására vagy leölésére szolgáló kamrába vagy helyre oly módon, hogy az égési sérülést vagy riadalmat okozhasson fagyás vagy a páratartalom hiánya miatt. VÍZISZÁRNYAS esetében nem alkalmazható!
5. CO ₂ inert	Legfeljebb 40 % szén-dioxidot	A gáz semmilyen körülmények között nem hatolhat be az állatok elkábítására vagy leölésére

gázokhoz keverve	tartalmazó inertgáz-keverék közvetlen vagy fokozatos alkalmazása eszméletükön lévő állatokon, ami oxigénhiányhoz vezet. A módszer aknában, zsákban, alagútban, szűk konténerben vagy előzőleg leszigetelt épületben alkalmazható.	szolgáló kamrába vagy helyre oly módon, hogy az égési sérülést vagy riadalmat okozhasson fagyás vagy a páratartalom hiánya miatt.
6. Halálos injekció	Az eszméletvesztést és az érzékelés elvesztését visszafordíthatatlan halál követi, amelyet az állatorvosi gyógyszerek beinjekciózása okoz.	A leöléshez használt, jóváhagyott készítmény bevételezésének, fogyásának dokumentálása az alkalmazó állatorvos megjelölésével.

Kiegészítő táblázat a 3. ponthoz:

Frekvencia (Hz)	Csirke	Pulyka	Kacsa és liba	Fürj
< 200 Hz	100 mA	250 mA	130 mA	45 mA
200-tól 400 Hz-ig	150 mA	400 mA	Nem engedélyezett	Nem engedélyezett
400-tól 1 500 Hz-ig	200 mA	400 mA	Nem engedélyezett	Nem engedélyezett

Kiegészítés a 6. ponthoz:

Fogyási napló leöléshez használt készítményhez

Készítmény megnevezése:.....

Alkalmazó neve/ aláírása	Alkalmazás dátuma	Alkalmazás helye (állattartó megnevezése, címe)	Állatok adatai (faj, kor, db)	Nyitó készlet (ml)	Záró készlet (ml)

Általános leölési útmutató linkje:

http://portal.nebih.gov.hu/-/allatvedelmi-es-allattartasi-utmutatol?inheritRedirect=true&redirect=http%3A%2F%2Fportal.nebih.gov.hu%2Fnyitoidal%3Fp_p_id%3D3%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dmaximized%26p_p_mode%3Dview%26_3_groupId%3D0%26_3_keywords%3Dle%25C3%25B6l%25C3%25A9si%26_3_struts_action%3D%252Fsearch%252Fsearch

VII.22b. Melléklet: Leölési jegyzőkönyv (épület CO2-dal történő elgázosításához)

Jegyzőkönyv nagylétszámú baromfitelepen végzett állatleölésről

A telep neve:.....

Telephelye címe:.....

Telefon/fax száma:.....

A tulajdonos/üzemeltető neve:.....

Címe:.....

Telefonszáma:.....

A leölés időpontja:.....

A leölést irányító hatósági állatorvos neve:.....

Az állattartó épületek száma:.....

A telepen tartott állatok faja, hasznosítási iránya, kora, száma istállónként:

istálló jelzése	faj	hasznosítási irány	kor (hetekben)	létszám

VII.18. Melléklet: Becslési jegyzőkönyv

.....Megyei Kormányhivatal
..... Járási Hivatal

Tárgy: becslési jegyzőkönyv
Ikt.sz.:
Ügyintéző:
Elérhetőség:
Melléklet:

Becslési jegyzőkönyv

Készült: 20... xx. xx-én, az „*állattartó neve, székhelye, FELIR azonosítója, tartási hely tenyészetkódja, azonosítója, címe*” alatti gazdaságban a 20.... xx. xx. napon (megállapítás napja) Newcastle-betegség megállapítása miatt elrendelt leölés és takarmány megsemmisítés során bekövetkezett értékcsökkenés becslése alkalmából.

Az állatok leölését, ártalmatlanítását és a takarmány ártalmatlanítását elrendelő határozat száma:

A leölés oka „*gyanú, fertőzöttség megállapítása – ÁDI iktatószámmal, állatvédelmi, 1km-es leölés...*”

A leölt állatok és a megsemmisített takarmány becsértékét a kárbecslésben érintett állatokkal azonos fajú, fajtájú, ivarú állományok Baromfi Termék Tanács által jóváhagyott átlag értékesítési árának figyelembe vételével, valamint a takarmány beszerzési árak számlával igazolt értékének figyelembe vételével állapítottam meg.

Leölésre és ártalmatlanításra került állatállomány (beleértve a bejelentést követően elhullott állatokat)											
sor- száma	faja és fajtája	kora	ivara	száma	tömege (átlag)	nettó becsérték (db)	nettó becsérték (összesen)	állattartó által hasznosított érték	nettó értékcsökkenés	bruttó értékcsökkenés	
összesen:											

Az ártalmatlanításra, illetve megsemmisítésre kerülő fertőzőközvetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok tulajdonosának neve (cégneve), lakhelye (székhelye)

Megsemmisítésre került betegségterjesztő tárgyak								
sorszama	megnevezése	súlya vagy darabszáma	nettó egységár	nettó becsérték	megjegyzés	állattartó által hasznosított érték	nettó értékcsökkenés	bruttó értékcsökkenés
összesen:								

Értékcsökkenés mindösszesen:

(helység, dátum)

.....
járási hivatalvezető nevében és megbízásából

.....
járási főállatorvos

A fenti becsértéket tudomásul veszem, azzal egyetértek, fellebbezési jogomról lemondok.

.....
állattulajdonos

Készült 5 példányban.

Kapják:

1. állattartó
- 2-3. NÉBIH Költségvetési Igazgatóság
4. Megyei Kormányhivatal
5. irattár

VII.19. Melléklet: Eljárási jelentés

.....Megyei Kormányhivatal
..... Járási Hivatal

Tárgy: eljárási jelentés

Ikt.sz.:

Ügyintéző:

Elérhetőség:

Melléklet:

Eljárási jelentés

Készült: 20... xx. xx-én, az „*állattartó neve, székhelye, FELIR azonosítója, tartási hely tenyészetkódja, azonosítója, címe*” alatti gazdaságban a 20.... xx. xx. napon (megállapítás napja) Newcastle-betegség megállapítása miatt elrendelt leölés és takarmány megsemmisítés során bekövetkezett értékcsökkenés becslése alkalmából.

Az állatok leölését, ártalmatlanítását és a takarmány ártalmatlanítását elrendelő határozat száma:.....

A leölés oka „*gyanú, fertőzöttség megállapítása – ÁDI iktatószámmal, állatvédelmi, 1km-es leölés...*”

Az elhullott, leölt állatok ártalmatlanításának

módja: és helye:.....

Vágásra utalt állatok esetében a vágás helye (a vágást végrehajtó engedélyezett létesítmény neve, címe, FELIR azonosító száma)

Leölésre és ártalmatlanításra került állatállomány									
sor-száma	faja és fajtája	kora	ivara	száma	tömege (átlag)	leölésig (db)	elhullott	leöléskor tüneteket mutató (db)	leöléskor tünetmentes (db)

Az ártalmatlanításra, illetve megsemmisítésre kerülő fertőzőközvetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok tulajdonosának neve (cégneve), lakhelye (székhelye)

Az ártalmatlanításnak, illetve megsemmisítésnek módja vagy fertőtlenítésének elvégzése utáni további sorsa:
.....

Megsemmisítésre került betegségterjesztő tárgyak		
sorszama	megnevezése	súlya vagy darabszáma

Egyéb járványügyi intézkedés:.....

(helység, dátum)

.....
járási hivatalvezető nevében és megbízásából

.....
járási főállatorvos osztályvezető

A fenti becsértéket tudomásul veszem, azzal egyetértek, fellebbezési jogomról lemondok.

.....
állattulajdonos

Készült 2 példányban.

VII.20. Melléklet: Kártalanítás határozat minta 5 millióig

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Kártalanítás megállapítása

H A T Á R O Z A T

.....(név) (természetes személy esetén születési hely, idő:, anyja neve:, lakóhely:....., FELIR azonosító:, tenyészetkód:, tartási hely azonosító:) /// (gazdálkodó szervezet esetén székhely:, adószám:, FELIR azonosító:, tenyészetkód:, tartási hely azonosító:) állattartó részére

.....(kártalanítás összege számmal és betűvel kiírva) forint kártalanítást állapítok meg.

Jelen határozat jogerőre emelkedését követően, a jelen határozat megküldésével megkeresem a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt a kártalanítási összeg jelen határozat jogerőre emelkedéstől számított 60 napon belül a jogosult részére a Banknál vezetett számú számlájára utalással történő megfizetése iránt.

Jelen határozatom ellen annak közlésétől számított 15 napon belül a Megyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezéssel lehet élni.

A fellebbezés díja a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 500 forint, de legalább 10 000 forint, legfeljebb 500 000 forint, amelyet aMegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számú számlájára átutalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel érintett határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a fellebbezési kérelemhez csatolni kell.

I N D O K O L Á S

..... (név)..... cím alatti állattartó telep (udvar) baromfiállományában (vagy a klinikai tünetek és kórbonctani elváltozások) a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának számú vizsgálati eredményközlése alapján Newcastle-betegség járványkitörés (vagy gyanúja) került megállapításra.

A Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala iktatószámú határozata rendelkezett (név) állattartó cím alatti állattartó telepen (udvar) lévő baromfiállományának leöléséről, valamint a fertőzőszövetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok ártalmatlanításáról.

..... hatósági állatorvos iktatószámú jelentése alapján (dátum) napján a fentiekben jelzett határozat szerint

elrendelt baromfiállomány leölése, a eszköz és takarmány megsemmisítése (dátum) megtörtént.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 18. § 1 bekezdés f) pontja szerint: „Az állattartó köteles

f) állata betegségéről vagy annak gyanújáról haladéktalanul értesíteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet, illetve a szolgáltató állatorvost, a beteg, illetve betegsége gyanús állatát megvizsgáltatni, járványos állatbetegség esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak az állat (állomány) kezelésére és a betegség továbbvitelének megakadályozására adott utasításait végrehajtani, az elrendelt járványügyi intézkedésben foglalt kötelezettségeket teljesíteni.”

Az Éltv. 51. § (3) bekezdés i)-q) pont szerint: „Az állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig:

- i) diagnosztikai vizsgálat és ilyen célú leölés, kilövés,
- j) védőoltás;
- k) gyógykezelés;
- l) elkülönített vagy zárt vágás,
- m) állatleölés (leöletés),
- n) fertőzőkövető anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer, takarmány, állati eredetű melléktermék, állati eredetű termék ártalmatlanná tétele,
- o) fertőtlenítés,
- p) földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag igénybevétele, használata;
- q) a járványügyi intézkedés eredményes végrehajtása érdekében természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet - így különösen vágóhíd, állati eredetű melléktermék kezelését végző üzem - aktív közreműködésre kötelezése.”

Az Éltv. 55. § (1) bekezdése szerint: „A 51. § (3) bekezdésének i)-q) pontjaiban felsorolt járványügyi intézkedések elrendelése esetében - a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel - az államtól kártalanításra jogosult

a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott állatbetegségben a 18. § (1) bekezdésének f) pontjában előírt bejelentés teljesítésének időpontját követően vagy járványügyi intézkedés következtében elhullott, illetve a járványügyi intézkedésként leölt bejelentett állat, megsemmisített termék, anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa;”

Az Éltv. 55. § (2) bekezdés szerint: „Nem jár kártalanítás

- a) az országba tilalom ellenére vagy szabálytalanul behozott állatokért, valamint a tartásukkal kapcsolatos anyagokért, eszközökért és tárgyakért;
- b) ha az állat betegsége gyanús állapotát az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozó nem jelentette be, illetve az előírt kötelezettségeket megszegte;
- c) ha az átruházással szerzett állat betegségéről, fertőzöttségéről a tulajdonosnak az állat megszerzésekor tudomása volt;
- d) ha a járványügyi intézkedésre az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozás egyéb felróható magatartása miatt került sor;
- e) a vadon élő állatokért, kivéve az engedéllyel befogott, legalább hat hónapja zárt körülmények között (vadászparkban, vadaskertben, röptetőben) tartott vagy tenyésztett, továbbá a járványügyi intézkedésként diagnosztikai célból kilőtt vadat, és a védett állatokat;

f) trágyáért, alomért;

g) az állat-egészségügyi jogszabályok megsértésével tartott, illetve szállított, levágott, forgalomba hozott állatért és termékért.”

Az Éltv. 55. § (4)-(5) bekezdése szerint:

„(4) A kártalanítás összege az állat, anyag, eszköz vagy tárgy forgalmi értéke, az 51. § (3) bekezdésének p) és q) pontja esetében pedig az igénybevétellel, illetve közreműködéssel okozott károkhoz - ide nem értve az elmaradt hasznot - igazodik.

(5) A kárbecslés és kifizetés részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály tartalmazza. A kártalanítás kifizetésének módjáról az azt elrendelő határozatban kell rendelkezni.”

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 5. § (1)-(2) bekezdése szerint:

„Az Éltv. 55. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti kártalanítási eljárást a (2)-(11) bekezdésekben foglaltak szerint kell lefolytatni.

(2) A kártalanítás összegéről a járási hivatal

a) az általa lefolytatott becslési eljárás,

b) az eljáró hatósági állatorvos eljárási jelentése, illetve a 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyve, valamint

c) a 7. § (4) bekezdése szerinti számlák adatai alapján dönt.”

A VM rendelet 5. § (4) bekezdése szerint: „A járási hivatal a kártalanítás alapjául szolgáló összeg megállapítása céljából lefolytatott becslési eljárásról becslési jegyzőkönyvet készít.”

A VM rendelet 5. § (6) bekezdés a)-d) és n) pontja szerint: „Az állat, anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer vagy takarmány káreseménykori forgalmi értéke megállapításának alapja:

a) tenyészállatoknál - az adott fertőző állatbetegség megelőzéséről és leküzdéséről szóló miniszteri rendeletben foglaltakat is figyelembe véve - a számlákkal igazolt, három hónapnál nem régebbi beszerzési ár, beleértve az importárat is, vagy a megelőző három hónapban az üzem által értékesített állatok számlákkal igazolt, átlagos tenyészállat-értékesítési súly- vagy egyedenkénti átlagára,

b) hízóállatok esetén a területen működő, engedéllyel rendelkező felvásárló szervezet által számlával igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott élőtömeg kilogrammonkénti ára,

c) a legalább hat hónapja zárt körülmények között, vadsparkban, vadaskertben, röptetőben tartott vagy tenyésztett vadonélő haszonállatok esetén a felvásárló szervezet által számlával igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott felvásárlási ár,

d) az a)-c) pontban megnevezettek hiánya esetén a kárbecslésben érintett állathoz hasonló, azzal azonos fajú, fajtájú, ivarú, korú és hasznosítású állatra vonatkozó, az adott fertőző állatbetegség megelőzéséről és leküzdéséről szóló miniszteri rendeletben foglaltak figyelembevételével, szakértő által megadott, az adott területen a káresemény időszakában kialakult piaci árak átlaga,...

n) n) fertőzőközvetítő anyagok, eszközök, tárgyak esetén szakértő által megadott, a használati értéknek megfelelő becsült árak átlaga....”.

A VM rendelet 5. § (7) bekezdése szerint: „A fertőzőközvetítő anyagokat, tárgyakat és eszközöket, amennyiben azok megfelelő eljárással fertőtleníthetők, a fertőtlenítés elvégzése után a tulajdonos rendelkezésére kell bocsátani, aki azokat felhasználhatja vagy értékesítheti. Ebben az esetben kártalanítás nem jár.”

A VM rendelet 5. § (12) bekezdése alapján: „A rendelet hatálya alá tartozó eljárásokban elsősorban olyan szakértőt lehet igénybe venni, aki vagy amely

a) az érintett állatfaj - illetve azon belül állatfajta - vonatkozásában elismert tenyésztő szervezet vagy annak hiányában tenyésztő szövetség vagy egyesület, mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek tekintetében az adott ágazatban elismert szakmaközi szervezet, vagy b) meghatározott anyagok, eszközök és tárgyak esetében az adott anyag, eszköz, tárgy értékesítésével, illetve értékbecslésével foglalkozó vagy az ilyen tevékenységgel kapcsolatosan megfelelő szakértelemmel rendelkező természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.”

Az eljáró hatósági állatorvos iktatószámú jelentése, valamint számú becslési jegyzőkönyve alapján az alábbi összetételű baromfiállomány került leölésre:

faj	db	tömeg
házityúk		
pulyka		
kacsa		
lúd		
gyöngytyúk		
galamb		
postagalamb		
fácán		
fogoly		
fürj		
strucc		
összesen:		

Ha elhullott állatok után is kártalanítás kerül megállapításra akkor azoknak az állományát is szerepeltetni kell a határozatban külön táblázatban.

Az eljáró hatósági állatorvos iktatószámú jegyzőkönyve alapján az alábbi összetételű baromfiállomány hullott el:

Ha fertőzőkövetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok ártalmatlanítása után is megállapításra kerül kártalanítás akkor arra is ki kell térni, fel kell sorolni az érintett eszközöket, anyagokat.

A leölt állatok és a megsemmisített takarmány becsértékét a kárbecslésben érintett állatokkal azonos fajú, fajtájú, ivarú állományok Baromfi Termék Tanács által közölt átlag értékesítési árának, valamint a takarmány beszerzési árak számlával igazolt értékének figyelembe vételével, és ezek alapján a kártalanítás összegét az alábbiak szerint állapítottam meg:

..... *(Részletesen rögzíteni kell a kártalanítás összegének megállapítása során milyen átlagárakat vett figyelembe a hatóság, majd részletesen le kell vezetni a számítást)*

faj	darab	tömeg	átlagár	kártalanítás összege
házityúk				
pulyka				
kacsa				
lúd				
gyöngytyúk				
galamb				

postagalamb				
fácán				
fogoly				
fűrj				
strucc				
összesen:				

A takarmány beszerzési árak számlával igazolt értéke:.....

A VM rendelet 6. § (3)-(4) bekezdése alapján, a kártalanítási összeg kifizetése érdekében a járási hivatal a kártalanítási határozat jogerőre emelkedése után haladéktalanul megküldi a NÉBIH-nek a kártalanítási eljárás során keletkezett dokumentációt, és a NÉBIH intézkedik a kártalanítás összegének folyósítása iránt, amelyet a kártalanítási határozat jogerőre emelkedésétől számított hatvan napon belül kifizet a tulajdonosnak.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Határozatomat a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (5) bekezdésében és 22. § (1) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében továbbá a VM rendelet 6. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének, valamint az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 3. § (2) bekezdésének és 6. § (1a)-(2) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr. 116. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pontja, valamint avalamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról a tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
járás i hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
járási főállatorvos

Készült 5 példányban

Kapják:

1. állattartó
- 2-3. NÉBIH Költségvetési Igazgatóság
4. Megyei Kormányhivatal
5. irattár

VII.21. Melléklet: Kártalanítás határozat minta 5 millió felett

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Kártalanítás megállapítása

H A T Á R O Z A T

.....(név) (természetes személy esetén születési hely, idő:, anyja neve:, lakóhely:....., FELIR azonosító:, tenyészkód:, tartási hely azonosító:) /// (gazdálkodó szervezet esetén székhely:, adószám:, FELIR azonosító:, tenyészkód:, tartási hely azonosító:) állattartó részére

.....(kártalanítás összege számmal és betűvel kiírva) forint kártalanítást állapítok meg.

Jelen határozat jogerőre emelkedését követően, a jelen határozat megküldésével megkeresem a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt a kártalanítási összeg jelen határozat jogerőre emelkedéstől számított 60 napon belül a jogosult részére a Banknál vezetett számú számlájára utalással történő megfizetése iránt.

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

..... (név)..... cím alatti állattartó telep (udvar) baromfiállományában (vagy a klinikai tünetek és kórbonctani elváltozások) a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának számú vizsgálati eredményközlése alapján Newcastle-betegség járványkitörés (vagy gyanúja) került megállapításra.

A Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala iktatószámú határozata rendelkezett (név) állattartó cím alatti állattartó telepen (udvar) lévő

baromfiállományának leöléséről, valamint a fertőzőszórvetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok ártalmatlanításáról.

..... hatósági állatorvos iktatószámú jelentése alapján (dátum) napján a fentiekben jelzett határozat szerint elrendelt baromfiállomány leölése, a eszköz és takarmány megsemmisítése (dátum) megtörtént.

A Megyei Kormányhivatal ... Járási Hivatala állattartó Newcastle-betegség következtében elhullott////, illetve a járványügyi intézkedésként leölt bejelentett állat, /////megsemmisített termék, anyag, eszköz és tárgy kártalanítási ügyét napján kelt iktatószámú végzéssel áttette a Megyei Kormányhivatalhoz.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 18. § 1 bekezdés f) pontja szerint: „Az állattartó köteles f) állata betegségéről vagy annak gyanújáról haladéktalanul értesíteni az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet, illetve a szolgáltató állatorvost, a beteg, illetve betegségre gyanús állatát megvizsgáltatni, járványos állatbetegség esetén az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek, illetve a szolgáltató állatorvosnak az állat (állomány) kezelésére és a betegség továbbvitelének megakadályozására adott utasításait végrehajtani, az elrendelt járványügyi intézkedésben foglalt kötelezettségeket teljesíteni.”

Az Éltv. 51. § (3) bekezdés i)-q) pont szerint: „Az állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig:

- i) diagnosztikai vizsgálat és ilyen célú leölés, kilövés,
- j) védőoltás;
- k) gyógykezelés;
- l) elkülönített vagy zárt vágás,
- m) állatleölés (leöletés),
- n) fertőzőszórvetítő anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer, takarmány, állati eredetű melléktermék, állati eredetű termék ártalmatlanná tétele,
- o) fertőtlenítés,
- p) földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag igénybevétele, használata;
- q) a járványügyi intézkedés eredményes végrehajtása érdekében természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet - így különösen vágóhíd, állati eredetű melléktermék kezelését végző üzem - aktív közreműködésre kötelezése.”

Az Éltv. 55. § (1) bekezdése szerint: „A 51. § (3) bekezdésének i)-q) pontjaiban felsorolt járványügyi intézkedések elrendelése esetében - a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel - az államtól kártalanításra jogosult

a) az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott állatbetegségben a 18. § (1) bekezdésének f) pontjában előírt bejelentés teljesítésének időpontját követően vagy járványügyi intézkedés következtében elhullott, illetve a járványügyi intézkedésként leölt bejelentett állat, megsemmisített termék, anyag, eszköz és tárgy tulajdonosa;”.

Az Éltv. 55. § (2) bekezdés szerint: „Nem jár kártalanítás

a) az országba tilalom ellenére vagy szabálytalanul behozott állatokért, valamint a tartásukkal kapcsolatos anyagokért, eszközökért és tárgyakért;

- b) ha az állat betegségre gyanús állapotát az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozó nem jelentette be, illetve az előírt kötelezettségeket megszegte;
- c) ha az átruházással szerzett állat betegségről, fertőzöttségéről a tulajdonosnak az állat megszerzésekor tudomása volt;
- d) ha a járványügyi intézkedésre az állattartó vagy élelmiszer-vállalkozás egyéb felróható magatartása miatt került sor;
- e) a vadon élő állatokért, kivéve az engedéllyel befogott, legalább hat hónapja zárt körülmények között (vadasparkban, vadaskertben, röptetőben) tartott vagy tenyésztett, továbbá a járványügyi intézkedésként diagnosztikai célból kilőtt vadat, és a védett állatokat;
- f) trágyáért, aloméért;
- g) az állat-egészségügyi jogszabályok megsértésével tartott, illetve szállított, levágott, forgalomba hozott állatért és termékért.”

Az Éltv. 55. § (4)-(5) bekezdése szerint:

„(4) A kártalanítás összege az állat, anyag, eszköz vagy tárgy forgalmi értéke, az 51. § (3) bekezdésének p) és q) pontja esetében pedig az igénybevétellel, illetve közreműködéssel okozott károkhoz - ide nem értve az elmaradt hasznot - igazodik.

(5) A kárbecslés és kifizetés részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály tartalmazza. A kártalanítás kifizetésének módjáról az azt elrendelő határozatban kell rendelkezni.”

Az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 5. § (1)-(2) bekezdése szerint:

„Az Éltv. 55. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti kártalanítási eljárást a (2)-(11) bekezdésekben foglaltak szerint kell lefolytatni.

(2) A kártalanítás összegéről a járási hivatal

a) az általa lefolytatott becslési eljárás,

b) az eljáró hatósági állatorvos eljárási jelentése, illetve a 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyve, valamint

c) a 7. § (4) bekezdése szerinti számlák adatai alapján dönt.”

A VM rendelet 5. § (4) bekezdése szerint: „A járási hivatal a kártalanítás alapjául szolgáló összeg megállapítása céljából lefolytatott becslési eljárásról becslési jegyzőkönyvet készít.”

A VM rendelet 5. § (6) bekezdés a)-d) és n) pontja szerint: „Az állat, anyag, eszköz, tárgy, élelmiszer vagy takarmány káreseménykori forgalmi értéke megállapításának alapja:

a) tenyészállatoknál - az adott fertőző állatbetegség megelőzéséről és leküzdéséről szóló miniszteri rendeletben foglaltakat is figyelembe véve - a számlákkal igazolt, három hónapnál nem régebbi beszerzési ár, beleértve az importárat is, vagy a megelőző három hónapban az üzem által értékesített állatok számlákkal igazolt, átlagos tenyészállat-értékesítési súly- vagy egyedenkénti átlagára,

b) hízóállatok esetén a területen működő, engedéllyel rendelkező felvásárló szervezet által számlával igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott élőtömeg kilogrammonkénti ára,

c) a legalább hat hónapja zárt körülmények között, vadasparkban, vadaskertben, röptetőben tartott vagy tenyésztett vadonélő haszonállatok esetén a felvásárló szervezet által számlával igazolt, a káresemény időszakában alkalmazott felvásárlási ár,

d) az a)-c) pontban megnevezettek hiánya esetén a kárbecslésben érintett állathoz hasonló, azzal azonos fajú, fajtájú, ivarú, korú és hasznosítású állatra vonatkozó, az adott fertőző állatbetegség megelőzéséről és leküzdéséről szóló miniszteri rendeletben foglaltak

figyelembevételével, szakértő által megadott, az adott területen a káresemény időszakában kialakult piaci árak átlaga,...

n) n) fertőzőközvetítő anyagok, eszközök, tárgyak esetén szakértő által megadott, a használati értéknek megfelelő becsült árak átlaga....”.

A VM rendelet 5. § (7) bekezdése szerint: „A fertőzőközvetítő anyagokat, tárgyakat és eszközöket, amennyiben azok megfelelő eljárással fertőtleníthetők, a fertőtlenítés elvégzése után a tulajdonos rendelkezésére kell bocsátani, aki azokat felhasználhatja vagy értékesítheti. Ebben az esetben kártalanítás nem jár.”

A VM rendelet 5. § (12) bekezdése alapján: „A rendelet hatálya alá tartozó eljárásokban elsősorban olyan szakértőt lehet igénybe venni, aki vagy amely

a) az érintett állatfaj - illetve azon belül állatfajta - vonatkozásában elismert tenyésztő szervezet vagy annak hiányában tenyésztő szövetség vagy egyesület, mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek tekintetében az adott ágazatban elismert szakmaközi szervezet, vagy
b) meghatározott anyagok, eszközök és tárgyak esetében az adott anyag, eszköz, tárgy értékesítésével, illetve értékbecslésével foglalkozó vagy az ilyen tevékenységgel kapcsolatosan megfelelő szakértelemmel rendelkező természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet.”

A VM rendelet 6. § (1) bekezdése szerint: „Az Éltv. 55. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetekben, valamint ha a kártalanítási igény elbírálásánál a kártalanítást kizáró ok nem áll fenn, a kártalanítás összegét 5 millió forint mértékig határozatban a járási hivatal állapítja meg. Amennyiben a kártalanítás összege meghaladja az 5 millió forintot, a járási hivatal átteszi az ügyet a megyei kormányhivatalhoz, amely a járási hivatal 5. § (2) bekezdése szerint elbírált kártalanítási igényt felülvizsgálja és határozatban megállapítja a kártalanítás összegét.”

Az eljárás során az alábbiakat állapítottam meg.

Az eljáró hatósági állatorvos iktatószámú jelentése, valamint számú becslési jegyzőkönyve alapján az alábbi összetételű baromfiállomány került leölésre:

faj	db	tömeg
házityúk		
pulyka		
kacsa		
lúd		
gyöngytyúk		
galamb		
postagalamb		
fácán		
fogoly		
fürj		
strucc		
összesen:		

Ha elhullott állatok után is kártalanítás kerül megállapításra akkor azoknak az állományát is szerepeltetni kell a határozatban külön táblázatban.

Az eljáró hatósági állatorvos iktatószámú jegyzőkönyve alapján az alábbi összetételű baromfiállomány hullott el:

Ha fertőzőkövetítő anyagok, eszközök, tárgyak, élelmiszerek és takarmányok ártalmatlanítása után is megállapításra kerül kártalanítás akkor arra is ki kell térni, fel kell sorolni az érintett eszközöket, anyagokat.

A leölt állatok és a megsemmisített takarmány becsértékét a kárbecslésben érintett állatokkal azonos fajú, fajtájú, ivarú állományok Baromfi Termék Tanács által közölt átlag értékesítési árának, valamint a takarmány beszerzési ár számlával igazolt értékének figyelembe vételével, és ezek alapján a kártalanítás összegét az alábbiak szerint állapítottam meg:

..... *(Részletesen rögzíteni kell a kártalanítás összegének megállapítása során milyen átlagárakat vett figyelembe a hatóság, majd részletesen le kell vezetni a számítást)*

faj	darab	tömeg	átlagár	kártalanítás összege
házityúk				
pulyka				
kacsa				
lúd				
gyöngytyúk				
galamb				
postagalamb				
fácán				
fogoly				
fürj				
strucc				
összesen:				

A takarmány beszerzési árak számlával igazolt értéke:.....

A VM rendelet 6. § (3)-(4) bekezdése alapján, a kártalanítási összeg kifizetése érdekében a megyei kormányhivatal – a kártalanítási határozat jogerőre emelkedése után haladéktalanul megküldi a NÉBIH-nek a kártalanítási eljárás során keletkezett dokumentációt, és a NÉBIH intézkedik a kártalanítás összegének folyósítása iránt, amelyet a kártalanítási határozat jogerőre emelkedésétől számított hatvan napon belül kifizet a tulajdonosnak.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Határozatomat a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 22. § (1) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében továbbá a VM rendelet 6. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének, valamint az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 3. § (2) bekezdésének és 6. § (1a)-(2) bekezdésének megfelelően hoztam.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

.....(helység),(dátum)

.....
kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető

Készült 5 példányban

Kapják:

1. állattartó
- 2-3. NÉBIH Költségvetési Igazgatóság
4. Megyei Kormányhivatal
5. irattár

VII.22. Melléklet: Takarítás, fertőtlenítés elrendelése

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Takarítás, fertőtlenítés elrendelése

H A T Á R O Z A T

.....(név) állattartót (lakóhely/székhely:
.....) (állattartó telep címe)
szám alatti állattartó telepen (tenyészetkód:, tartási hely
azonosító:.....)

az állatszállítások, az állatokat vagy hulláikat szállító járművek, valamint a feltehetően fertőzött berendezések, eszközök **takarítása és fertőtlenítése**, továbbá

a trágya, hígtrágya és alom fertőtlenítésenapjáig történő elvégzésére kötelezem.

A takarítást és fertőtlenítést dr. hatósági állatorvos utasítása és felügyelete mellett, §-a, valamint az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 18. számú függeléke szerinti fertőtlenítési útmutató szerint kell végrehajtani.

Jelen határozat ellen annak közlésétől számított 15 napon belül aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomhoz benyújtott, indokolással ellátott fellebbezéssel lehet élni.

A fellebbezés díja 10.000 forint, amelyet aMegyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számú számlájára átutalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni. A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel támadott határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a jogorvoslati kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtható.

I N D O K O L Á S

..... (név, telephely, tenyészetkód, tartási hely azonosító) állattartó telep (udvar) baromfiállományában Newcastle-betegség járványkitörés/ gyanúja került megállapításra.

... Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala a ... napján kelt ... számú határozattal a telep (udvar) baromfiállománya leölését rendelte el. A baromfiállomány leölése ... napján megtörtént.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51. § (3) bekezdés o) pontja szerint: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...
o) fertőtlenítés;”.

A Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** (továbbiakban: FVM rendelet) **22. § (1) pontja** alapján:

„A takarítás és fertőtlenítés során a megyei kormányhivatal által jóváhagyott tisztító- és fertőtlenítőszerket az általuk meghatározott koncentrációban kell használni, a hatósági állatorvos utasítása szerint és felügyelete mellett.

(2) A szigorított fertőtlenítést az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló miniszteri rendelet előírásai szerint kell végrehajtani.”

Az FVM rendelet **6. § (1) h) pontja** szerint:

„h) a c)–e) pontban felsorolt műveletek elvégzését követően a baromfi tartására használt épületeket, ketreceket, eszközrendszereket, azok környezetét, a szállításra használt járműveket, valamint minden egyéb, a vírussal történt kontaminációra gyanús felszerelést a 22. § rendelkezéseivel összhangban takarítani és szigorított módon fertőtleníteni kell;

i) a h) pontban leírt takarítást és szigorított fertőtlenítést követő legalább 21 napig tilos a gazdaságba baromfit bevinni.”

Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet (a továbbiakban: Állat-egészségügyi Szabályzat) 129. § (1) bekezdése szerint, a fertőtlenítés elvégzése vagy elvégeztetése az állattartó kötelessége.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat 130. § (1) bekezdése szerint: A fertőtlenítő anyagokról, azok tárolásáról és szakszerű felhasználásáról a 18. számú függelékben foglalt **FERTŐTLENÍTÉSI ÚTMUTATÓ** ad részletes tájékoztatást, és tartalmazza a különböző létesítmények, anyagok, eszközök fertőtlenítésének gyakorlati végrehajtására vonatkozó eljárást.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat 131. § (4) bekezdése szerint: A bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző állatbetegségek leküzdésével kapcsolatos fertőtlenítés befejezése után, a terület elhagyása előtt fertőtleníteni kell a közreműködő személyeket és a fertőtlenítéshez használt eszközöket is.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat 132. § (1) bekezdése értelmében a bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedések megelőzése, leküzdése során alkalmazandó fertőtlenítési módot a betegségek leküzdésének részletes szabályai és a Fertőtlenítési Útmutató tartalmazzák.

A gazdaság területén maradt kórokozók ártalmatlanítása miatt szükséges a takarítás és a fertőtlenítés elvégzése.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Jelen határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja alapján történt, mivel a Newcastle-betegség az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Éltv. 51.§ (3) bekezdés o) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdésében és 18. § (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az Ákr. 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének, valamint az egyes állat-járványügyi intézkedésekről és az azokkal összefüggő állami kártalanításról szóló 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr. 116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezési eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
járási hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
járási főállatorvos

Határozatot kapja:

1.állattartó
2. Eljáró hatósági állatorvos
3. Irattár

VII.23. Melléklet: Megfigyelési zárlat feloldása

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Megfigyelési zárlat feloldása

Első fokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

HATÁROZATOT.

.....(név) cím alatti gazdaságának (tenyésztőkód:, tartási hely azonosító:) a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal napján kelt iktatószámú határozatával elrendelt

megfigyelési zárlatot napjától feloldom.

Jelen határozatom ellen annak közlésétől számított 15 napon belül aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezésnek van helye.

A fellebbezés díja 10 000 forint, amelyet Megyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára átutalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni.

A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel érintett elsőfokú határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a fellebbezési kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtható.

INDOKOLÁS

..... (név) állattartó ... szám alatti baromfiállományában Newcastle-betegség gyanúja került megállapításra, mely alapján napján kelt iktatószámú. határozattal megfigyelési zárlat került elrendelésre.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51.§ (3) bekezdés b) és c) pontja szerint: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...

c) megfigyelési zárlat (hatósági megfigyelés) ...”

A Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** (továbbiakban: FVM rendelet) **23. §** (1) pontja szerint: „A megfigyelési zárlat során hozott intézkedések visszavonására csak akkor kerülhet sor, ha a Newcastle-betegség gyanúját a járási hivatal kizárta.”

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.) napján kelt iktatószámú lelete alapján, amely szerint a laboratóriumi vizsgálat, a gazdaságban lévő baromállományban a Newcastle-betegség gyanúját kizártam.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Jelen határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 84. § a) pontja alapján történt, mivel a Newcastle-betegség az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 126. § (4) bekezdésében, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. tv. (a továbbiakban: Éltv.) 51.§ (3) bekezdés b) pontjában, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdésében és 18.§ (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr.116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezés eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló a 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
járási hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
... (név)
....(beosztás)

Határozatot kapja:

1.állattartó
2.Megyei Kormányhivatal
3.települési önkormányzat jegyzője
4. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)

5. Szolgáltató állatorvos

6. Irattár

VII.24. Melléklet: Helyi zárlat feloldása

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Helyi zárlat feloldása

Első fokú élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

HATÁROZATOT.

.....(név) cím alatti gazdaságának (tenyészetkód: , tartási hely azonosító:) a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal napján kelt iktatószámú határozatával elrendelt

helyi zárlatot..... napjától feloldom.

Jelen határozatom ellen annak közlésétől számított 15 napon belül aMegyei Kormányhivatalhoz címzett, de hivatalomnál benyújtott, indokolással ellátott fellebbezésnek van helye.

A fellebbezés díja 10 000 forint, amelyet Megyei Kormányhivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára átutalással vagy fizetési számlájára történő készpénzbefizetés útján kell megfizetni.

A fizetési megbízás közlemény rovatában fel kell tüntetni a fellebbezéssel érintett elsőfokú határozat iktatószámát és a fellebbezés tényét. A jogorvoslati díj befizetését igazoló bizonylatot a fellebbezési kérelemhez csatolni kell.

Jelen határozat azonnal végrehajtható.

INDOKOLÁS

..... (név) állattartó ... szám alatti baromfiállományában Newcastle-betegség gyanúja került megállapításra, mely alapján napján kelt iktatószámú. határozattal helyi zárlat került elrendelésre.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 51.§ (3) bekezdés b) és c) pontja szerint: „Állatbetegség megelőzése, megállapítása, továbbterjedésének megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a betegség természetéhez és elterjedtségéhez mérten, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusai alapján az alábbi állat-járványügyi intézkedéseket rendelheti el a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig: ...

d) megfigyelési zárlat (hatósági megfigyelés) ...”

e) helyi zárlat”.

A Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** (továbbiakban: FVM rendelet) **23. § (2)** pontja szerint: „A helyi zárlatot a járási hivatal feloldja, ha a lezárt helyen baromfi vagy más, fogságban tartott madár nincs, valamint a 22. § szerinti előzetes takarítást és szigorított fertőtlenítést végrehajtották.”

A Járási Hivatal napján kelt iktatószámú ellenőrzési jegyzőkönyvében foglaltak alapján, amely szerint a gazdaságban lévő tartási helyen baromfi vagy más, fogságban tartott madár nincs, és az előzetes takarítást és szigorított fertőtlenítést végrehajtották, a helyi zárlatot feloldom.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Jelen határozat azonnal végrehajthatónak nyilvánítása az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 84. § a) pontja alapján történt, mivel a Newcastle-betegség az országot súlyos gazdasági kárral sújtó, bejelentési kötelezettség alá tartozó fertőző megbetegedés.

Határozatomat az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 126. § (4) bekezdésében, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. tv. (a továbbiakban: Éltv.) 51.§ (3) bekezdés d) pontjában, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 14. § (5) bekezdésében és 18.§ (3) bekezdés a) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A fellebbezés lehetőségéről az Ákr.116. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXXVI. törvény 16/A. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

A fellebbezés eljárás díjáról szóló tájékoztatás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló a 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet 4. § (1) és (3) bekezdésének megfelelően történt.

.....(helység),(dátum)

.....
járás i hivatalvezető
nevében és megbízásából

p.h.

.....
... (név)
....(beosztás)

Határozatot kapja:

7.állattartó
8.Megyei Kormányhivatal
9.települési önkormányzat jegyzője
10. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
11. Szolgáltató állatorvos
12. Irattár

VII.25. Melléklet: Védőkörzet feloldása

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Védőkörzet feloldása

Élelmiszerlánc-felügyeleti hatósági jogkörében eljárva meghoztam az alábbi

H A T Á R O Z A T O T.

.....(települések, településrészek) közigazgatási területére iktatószámú határozattal elrendelt védőkörzetet év hó nap-tól

feloldom.

A települések/település részek közigazgatási területe a Megyei Kormányhivatal a napján kelt iktatószámú határozatával elrendelt megfigyelési körzet részét képezi. **A iktatószámú határozatban meghatározott megfigyelési körzetben alkalmazandó intézkedéseket települések/település részek közigazgatási területén is alkalmazni kell.**

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap (ÁNYK nyomtatvány) használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal számú eredményközlői szerint településen Newcastle-betegség került megállapításra.

A..... Megyei Kormányhivatal számú határozatában település/ településrészek közigazgatási területére védőkörzet került elrendelésre.

Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 125. § (3) bekezdése szerint: „A területi zárlat (községi zárlat, védőkörzet) feloldása tekintetében az egyes állatbetegségek leküzdésére vonatkozó részletes szabályok az irányadók.”

A Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** (továbbiakban: FVM rendelet) **23. § (3) pontja** szerint:

„A védőkörzetet és az ott alkalmazott intézkedéseket a fertőzött gazdaságban végzett előzetes takarítás és szigorított fertőtlenítési műveletek végrehajtását követően legalább 21 napig fenn kell tartani. A védőkörzetet ezt követően a megyei kormányhivatal megszünteti és a továbbiakban a területre – mint a megfigyelési körzet részére – a megfigyelési körzet intézkedéseit kell alkalmazni.”

A fertőzött gazdaság kiürítését követően az előírt takarítás és előzetes fertőtlenítés befejezésének napjától számított 21 nap-án letelt. A védőkörzetben elhelyezkedő gazdaságokat a készenléti tervvel összhangban megvizsgálták, és a telepeken Newcastle-betegsége utaló tünetek nem mutatkoztak.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a védőkörzet feloldásáról döntöttem.

Határozatomat az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 126. § (4) bekezdésében, valamint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény. 51.§ (3) bekezdés e) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 18. § (7) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80 § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatót.

.....(helység),(dátum)

.....
..... kormány megbízott
nevében és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető/megyei főállatorvos

Határozatot kapja:

1. települési önkormányzat jegyzője
2.Megyei KormányhivatalJárási Hivatala
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Baromfi Termék Tanács (titkarsag@magyarbaromfi.hu)
5. Megyei Állatorvosi Kamara
6. Irattár

VII.26. Melléklet: Megfigyelési körzet feloldása

FEJLÉC

Iktatószám:.....

Tárgy: Megfigyelési körzet feloldása

H A T Á R O Z A T O T.

Newcastle-betegség járvány kitörése miatt
.....(települések, településrészek) közigazgatási
területére napján kelt számú határozattal elrendelt megfigyelési
körzetet

..... év hó naptól

feloldom.

Jelen határozat a közlésével végleges.

Jelen határozat ellen keresetlevéllel közigazgatási per indítható.

A keresetlevelet a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve a határozat közlésétől számított harminc napon belül a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz (a továbbiakban: NÉBIH) kell benyújtani.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a keresetlevelet elektronikus úton a weboldalon keresztül elérhető elektronikus űrlap (ÁNYK nyomtatvány) használatával köteles benyújtani.

Tájékoztatom, hogy a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A..... Megyei Kormányhivatal ... napján kelt iktatószámú határozattal megfigyelési körzetet rendelt el település/településrészek közigazgatási területére Newcastle-betegség előfordulása miatt.

A Newcastle-betegség elleni védekezés szabályairól szóló **163/2009. (XI. 27.) FVM rendelet** (továbbiakban: FVM rendelet) **23. § (4)** pontja szerint:

„A megfigyelési körzetet és az ott alkalmazott intézkedéseket a fertőzött gazdaságban végzett előzetes takarítás és szigorított fertőtlenítési műveletek végrehajtását követően legalább 30 napig fenn kell tartani.”

Az FVM rendelet 6. § h) pontjában előírt takarítás és fertőtlenítés befejezésének napjától számított 30 nap(év, hónap, nap)-án letelt. A megfigyelési körzetben elhelyezkedő gazdaságokat a készenléti tervvel összhangban megvizsgálták, és a telepeken Newcastle-betegségre utaló tünetek nem mutatkoztak.

A megállapított tények és a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a megfigyelési körzet feloldásáról döntöttem.

Határozatomat az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 126. § (4) bekezdésében, az Éltv. 51.§ (3) bekezdés f) pontjában, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 18. § (7) bekezdés b) pontjában, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében biztosított jogkörben eljárva hoztam.

Határozatomat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően hoztam meg.

A bírósági felülvizsgálat lehetőségéről az Ákr. 114. § (1) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 12. § (1) bekezdése, 13. § (1)-(3) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése és 77. § (1)-(2) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §, valamint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont d) alpontja, 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja és b) pontja alapján adtam tájékoztatást.

.....(helység),(dátum)

.....
.....kormány megbízott
névén és megbízásából

p.h.

.....
főosztályvezető

Határozatot kapja:

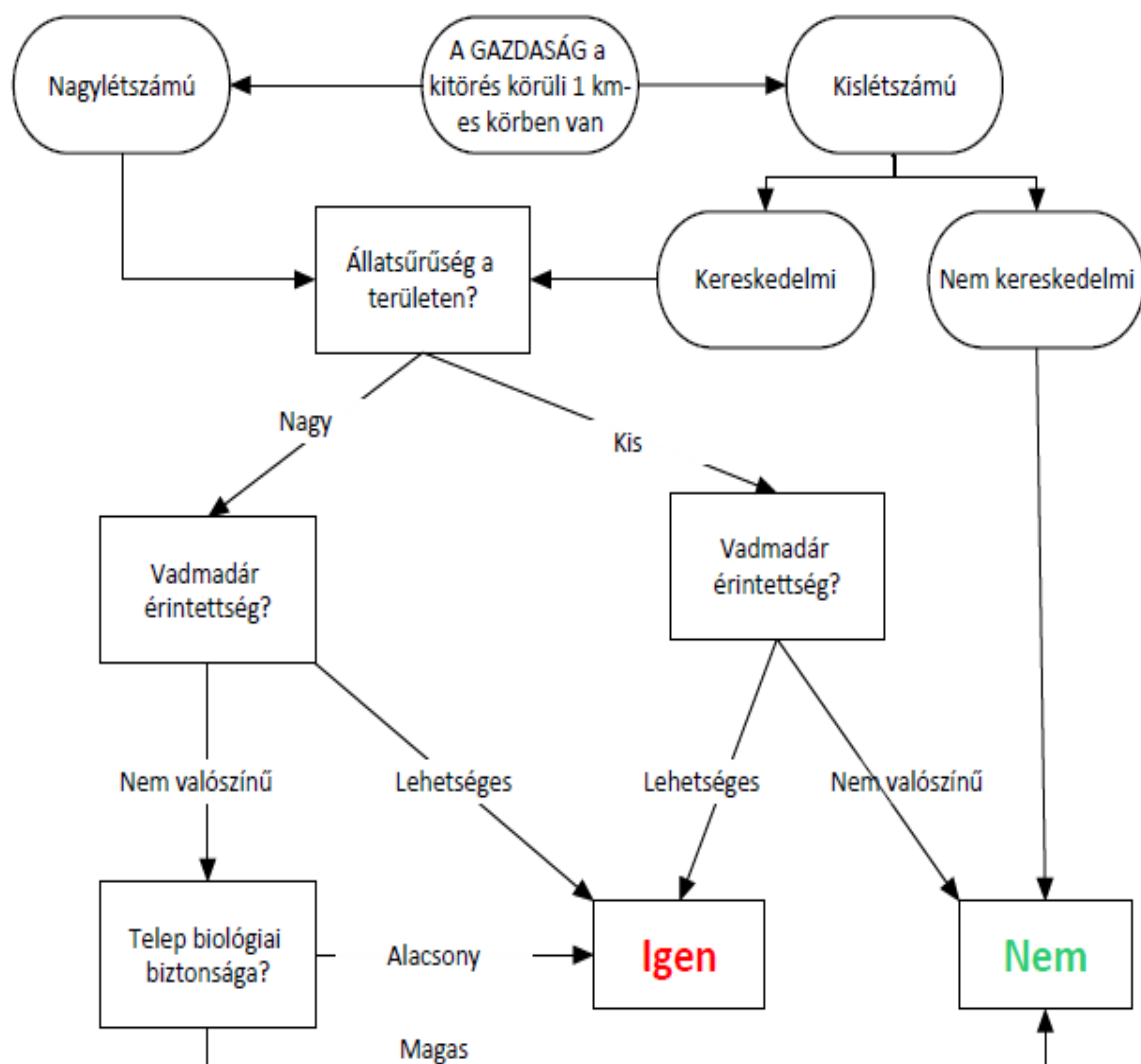
1. települési önkormányzat jegyzője
2. Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala
3. Országos Járványvédelmi Központ (ojk@nebih.gov.hu)
4. Megyei Állatorvosi Kamara
5. Irattár

VII.27. Melléklet: A Newcastle-betegség diagnosztizálásának stratégiái

Járványügyi helyzet	Lehetséges problémák	Diagnosztikai kritériumok
Nincsenek különleges tünetek, hivatalosan nem merül fel gyanú	Elszigetelt gazdaság	Gyors kimutatást kell végezni RT-PCR vizsgálattal. Adott esetben differenciáldiagnózist kell végezni.
Elsődleges járványkitörés gyanúja	Elszigetelt gazdaság	Teljes diagnosztikai vizsgálatot, vírusizolálást és -jellemzést kell végezni.
Elsődleges járványkitörés gyanúja	Nagy baromfisűrűségű területen található gazdaság	Teljes diagnosztikai vizsgálatot, vírusizolálást és -jellemzést kell végezni; előnyben kell részesíteni a gyors kimutatást, valamint különösen az RT-PCR vizsgálatra és a szekvenciaazonosításra épülő jellemzési módszereket ⁽¹⁾ .
Másodlagos és azt követő járványkitörés gyanúja	Járványügyiileg elsődleges járványkitörés-gyanús területhez kapcsolódó elszigetelt gazdaság	Előnyben kell részesíteni a gyors kimutatást, valamint különösen az RT-PCR vizsgálatra és a szekvenciaazonosításra épülő jellemzési módszereket ⁽¹⁾ .
Másodlagos és azt követő járványkitörés gyanúja	Nagy baromfisűrűségű vagy járványügyiileg jelentősen érintett területen található gazdaság	A vírus jelenlétét a legkorábban kimutató gyors detektálási módszerekhez kell folyamodni.
Több járványkitörés gyanúja vagy a betegség gyors terjedése, ideértve a megfigyelést	Gyors beavatkozás nélkül a terjedés szabályozhatatlanná válik	A vírus jelenlétét a legkorábban kimutató gyors módszerekhez vagy a klinikai tünetek értékeléséhez kell folyamodni.

¹ Ennek érdekében teljes mintavételre van szükség, és a mintákat későbbi vizsgálat céljából meg kell őrizni.

VII.28. Melléklet: Döntési fa megelőző célú leöléshez

Alkalmazandó sorrend a leölések során:

1. Fertőzött gazdaság
2. Megelőző: nagylétszámú, nagy állatsűrűségű területen, lehetséges vadmadár érintettség esetén;
3. Megelőző: nagylétszámú, nagy állatsűrűségű területen, vadmadár érintettség nem valószínű, de biológia biztonság alacsony;
4. Megelőző: kislétszámú, kereskedelmi, nagy állatsűrűségű területen, lehetséges vadmadár érintettség esetén
5. Megelőző: kislétszámú, kereskedelmi, nagy állatsűrűségű területen, vadmadár érintettség nem valószínű, de biológia biztonság alacsony;
6. Megelőző: nagylétszámú, kis állatsűrűségű területen, lehetséges vadmadár érintettség esetén;
7. Tetszőlegesen

VII.29. Melléklet: Tájékoztató fertőzött állatok leölésében, rakodásában résztvevő személyek számára

A telepre történő belépéskor kötelező:

- nyilatkozni arról, hogy tart-e otthon baromfit
- nyilatkozni arról, hogy volt-e az elmúlt 3 napban légzőszervi ill. emésztőszervi megbetegedésre utaló tünete (láz, tüszögés-orrfolyás, hányás-hasmenés...)
- nyilatkozni arról, hogy a mai napon nem vett és nem is fog részt venni másik telepen történő állatrakodásban (kivéve Newcastle-betegség járvány miatti állatleölés)
- kezet és lábbelit fertőtleníteni
- egyszer használatos ruházatot (beleértve a lábzsákot) és szájmazskot felvenni

A telep elhagyásakor kötelező:

- az egyszer használatos ruházatot a telepen az állatorvos által meghatározott helyen hagyni
- kezet és lábbelit fertőtleníteni

JELENLÉTI ÍV

NÉV (nagybetűvel kiírva)	ALÁÍRÁS	TELEFON-SZÁM	TART OTTHON BAROMFIT? (igen/nem)

Nyilatkozom arról, hogy:

- az elhangzottakat megértem és elfogadom
- az elmúlt 3 napban légzőszervi ill. emésztőszervi megbetegedésre utaló tünetem nem volt
- a mai napon nem vettem és nem is fogok részt venni másik telepen történő állatrakodásban (kivéve Newcastle-betegség járvány miatti állatleölés)

VII.30. Melléklet: Hatékony fertőtlenítő szerek listája

Termék név	Engedély száma	Forgalmazó
Disinflex fertőtlenítő koncentrátum	21406-2/2017/KJFFO	Chemico Magyarország Kft.
Germicidan APA	JKF/19263-3/2015	Anti-Germ Kft.
Germicidan FF Plus	OTH 387-2/2011	
Azurin	JKF/2278-4/2016	
DisTer Extra	JKF/4066-4/2017	BioMan Kft.
Fink Virosept	JKF/14559-3/2015	
Fink Antisept T	JKF/6391-4/2016	
VetroSept	JKF/4934-2/2016	CEVA
Oxykol	JKF/5079-2/2017	Dremax Kft.
Aldekol DES FF fertőtlenítőszer	JKF/5083-2/2017	
Aldecoc CMK fertőtlenítőszer	JKF/5082-2/2017	
EWABO ALDEKOL DES 03	OTH 782-2/2011	
Incimaxx DES-N	JKF/14979-5/2016	Ecolab Kft.
Incimaxx T	JKF/14217-3/2015	
Incimaxx P	JKF/14216-3/2015	
Metasept Ultra folyékony felületfertőtlenítő koncentrátum	JKF/9294-5/2016	Körös Vegyipari Kft.
Kilcox Extra	16041-4/2017/KJFFO	Agro-Zselic Kft.
Virex por	16044-4/2017/KJFFO	
Intercid	JKF/11273-4/2016	Panadditív Kft.
Calgonit sterilizid forte 15 fertőtlenítőszer	JKF/11888-4/2016	Bosmark Kft.
Calgonit DS 680	JKF/3901-5/2017	PentaClean Kft.
Virocid F	12768-4/2017/KJFFO	HAT-AGRO Higiénia Kft.
Kickstart	JKF/2660-4/2015	
Virkon S por	JÜ-300-4/2011	
Kenocox	JKF/1208-2/2015	
Virocid	24112-4/2017/KJFFO	
KC 5000 fertőtlenítőszer	8801-3/2018/KJFFO	
Quatrosept	JKF/4793-3/2017	
Vulkan	JÜ-26194-5/2014	Pannon Vet Pharma Kft.
Ecocid S	JKF/9978-5/2016	Tolnagro Állatgyógyászati Kft.
Dextrál felület-fertőtlenítőszer	JKF/2967-4/2016	
SumaTab D4	JÜ-27433-4/2014	Diversey Kft.
Viragri Plus	JKF/1795-4/2016	
Despadac	OTH 818-4/2007	Dunavet Kft.
MS Megades Novo	12770-4/2017/KJFFO	Vetasa Kft.
Hypred Force 7	JKF/13576-4/2015	TIMAB HUNGÁRIA Kft.
GPC 8	JKF/6387-4/2016	Tekro Hungary Kft.
Mefisto Shock fertőtlenítő koncentrátum	JKF/3347-4/2017	Bos Plus Kft.
TH5	JKF/2965-3/2015	
Ecocid S	34070-2/2017/KJFFO	Tridosa Kft.
INNOCID	37910-2/2017/KJFFO	INNOVENG 1 Kft.

SteriClean Farm fertőtlenítőszer	19774-3/2018/KJFFO	PANNON-TRADE Kft.
Well Sept fertőtlenítő koncentrátum	JKF/13421-2/2016	Hungaro Chemicals Kft.
ForteDes fertőtlenítő koncentrátum	JKF/13415-2/2016	
CID Complex	JÜ-13890-3/2013	Ecofarm U.C.L. Kft.
Best Top Premium	27946-2/2018/KJFFO	HAJDUVET Állatgyógyszer- kereskedelmi Kft,
Intra Multi-DES GA	30730-4/2018/KJFFO	Decart Pannónia Kft.